

Millî Şuur

Yaratan Rabb'inin Adıyla Oku

3 Aylık Eğitim, İlim ve Araştırma Dergisi

Haziran - 2017 / Yıl 11/ Sayı 42
Ramazan 1438

KUR'AN VE EĞİTİM

9 771307 395007

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Yayın Organıdır.

Millî Şuur

- TARİHE DAMGA VURAN MÜSLÜMAN BİLİM ADAMLARI
- BİLGİNİN TATBİKE GEÇTİĞİ YER: İTİKAF
- İYİ EVLAT YETİŞTİRMEK ADINA EFENDİSİNİ DOĞURAN KÖLELER OLMAYALIM!
- OYUNDA DİKKATİNİ DAĞITMA KULLUĞUNU UNUTMA

CANSUYU

Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

**Kazancımız;
Allah için
Verdiğimizdir**

**KUMANYA
BEDELİ 80₺**

İFTAR 10₺

**TÜRKİYE
FİNANS**

**KUVEYT
TÜRK**

**ZİRAAT
BANKASI**

VAKIFBANK

HALKBANK

**POSTA ÇEKİ
511 75 63**

Şubelerindeki **CANSUYU** Kurumsal Tahsilat Hesaplarından Bağış Yapabilirsiniz

www.cansuyu.org.tr

444 66 39

Editörden

Yeniden merhaba,

"Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık" (Kamer suresi 49. Ayet)

Ölçüye riayet, Hak ile meşgul olmak...

Hak işle meşgul olmadığımızda batıl bizi istila eder. Her halimizi hakka göre ayarladığımızda işimiz kolaylaşacaktır. Hayatımızda ister eğitim, ister geçim ya da seçim olsun, ölçümüz daima Hak olsun. Hakka yöneldiğimizde kıblemiz AB den İslam Birliğine yönelecektir.

Bakıp görememek ya da görmediğini kabul etmemek pek faklı bir sonuç değildir. Hakka sahip çıkmak, batıldan korunmanın teminatıdır.

Müfredatın tartışıldığı bu günlerde, ambalajlı millî, içeriği AB olan yeni müfredat tehlikelerden arındırılmalıdır.

Elbette öğretmen önemlidir ama müfredatı önemsizleştirme, medeniyetimizin insanını yetiştirme hayalimiz adına bir anlam ifade etmeyecektir.

İmar ve irfan eksenli eğitim müfredatının hesaba katılmaması yeni müfredatın materyalist bir insan yetiştirmesini engellemeyecektir.

"Türk Millî Eğitimi ilkelerinde: "Millî ahlak ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir." Buna rağmen ahlak ve maneviyata ait bir düzenlemeye hala gidilememesi esef vericidir."

"Ecdadımız ilmin, fennin, irfanın, ahlâk ve faziletin kısacası maddi ve manevi medeniyetin bayrağı olmuştur. Manevi ilimlerdeki dünyaya ışık saçan müstesna yerimiz yanında müspet ilimlerin de kurucuları biz olmuşuz. Biz bunu maneviyatçı eğitim ile başarmışız." AB ile değil.

Es-Selamu Aleykum
Bismillahirrahmanirrahim.

"Sayın Bakan İsmet Yılmaz, yeni ders müfredatlarını yaparken kullandıkları kaynak ve dokümanlara ilişkin olarak "MEB Kalite Çerçevesi, MEB 2015-2019 Stratejik Planı, 2023 TÜBİTAK Vizyon Belgesi, 21.yüzyıl becerilerini" dikkate aldıklarını söylüyor. Bu belgelerin hiçbirinde "Önce Ahlak ve Maneviyat" yok. Bu belgelerin hepsi AB gözetiminde, onların hedefleri gözetilerek hazırlanan belgeler. Bu belgelere bağlı kalınarak yapılan değişikliklerden hayır gelmez. Eğitimi sağlam temellere oturtmanın temelleri tarihimizde mevcuttur."

"Fitri eğitim insanın yaradılış gayesine göre verilen eğitimidir. Bu eğitimin dayanağı dünya görüşü tevhid ve adalet eksenli "Hak Merkezli Dayanışmacı Dünya Görüşüdür". Gayesi yeryüzünü imar ve ıslahıdır. "Kuvvet Merkezli Çatışmacı Dünya Görüşüne" göre verilen eğitim ise, insanı egemenlere hizmetkâr yapar."

İnsanın yaradılış gayesine uygun eğitim verilmeden dünyada huzur ve barış olamaz. Bünye kabul etmiyor.

Bakıp görememenin körlüğünü yaşamaktan kurtulmak için "Hak" gözlüğü ile bakmalıyız. Aksi halde yaygaracıların yaygarasına kapılır gideriz.

Tehlikelere dikkat çektiğimiz fitrata uygun eğitimi, maneviyatsız eğitimin doğuracağı tahribatları, eğitimde irfan eksikliğini, eğitimin bel kemiği okul müdürlerimizin problemlerini, ahlak ve ibadet ilişkisi ile ahlak eğitimini, ahlaki ve teknolojik yozlaşmanın doğuracağı sonuçlar ile çözüm önerilerini, yeni müfredat çalışmaları ve eksiklikler ile çözüm önerilerini, bu sayımızda bulabilirsiniz.

Selam ve dualarımızla...

Mustafa AYDIN

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ
Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Erdal BİLİR

EDİTÖR
Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU
Hamdi SÜRÜCÜ
Ali ÖZCAN
Nizamettin KARS
Mecit DÖNMEZBİLEK
Mustafa ALKAN
İbrahim PÜR
Abdurrahman ERBAŞ

TASHİH
Recep KOÇ
Selim AKGÜL

HUKUK DANIŞMANI
Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM
Mustafa DEMİR

DAĞITIM
Harun KAYAASLAN

GRAFİK TASARIM
KARAMETE TANITIM TASARIM
Tel: (0312) 287 40 47 - Faks: (0312) 287 41 88
Ziyabey Cad. No: 26/4 Balgat/ANKARA

BASKI
Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No:74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon: (0312) 341 40 75
Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ
MART 2017

YAYIN İDARE MERKEZİ
Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1
BALGAT/ANKARA
Tel: (0312) 286 18 83
Fax: (0312) 287 61 80
Web: www.millisuur.com.tr
e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır.
Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî Şuur
Dergisi'ne aittir. Kaynak gösterilmek suretiyle
alıntı yapılabilir. Millî Şuur Dergisi basın ve
meslek ilkelerine uyar. Yayınlanan yazıların
sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

EĞİTİM HAMURUMUZA MİLLÎ GÖRÜŞ MAYASI	4
EĞİTİMCİLERİN EĞİTİMİ	7
BAKIP GÖRMEMEK YA DA HAKKA SAHİP ÇIKMAK	12
İSLAM'DA AHLAKIN YERİ ve AHLAKIN İBADETTLE İLİŞKİSİ	14
İNSAN-DEĞER-EĞİTİM DÜZLEMİNDE	
NESİLLERİN YETİŞTİRİLMESİ	16
EĞİTİMİMİZİN "İRFAN" BOYUTU EKSİK	21
AHLAKİ YOZLAŞMANIN TEKNOLOJİK TEMELLERİ.....	24
İLMİ ALIN TERİYLE KAZANMAK.....	29
EĞİTİMDE MARİFET.....	31
KUR'AN'DAN	33
"SORGULAYICI"(!) TEMEL DİNİ BİLGİLER DERSİ	34
İLİM VE TALİM YOLUNDA BİR ÖMÜR	
MAHMUT CELÂLEDDİN ÖKTEN	38
SÎBEVEYH	42
HAYAT SUYU	45
YENİ MÜFREDAT, YENİ ANAYASA VE ESKİ KAFKA.....	46
TARİH MÜFREDATI ELEŞTİRİSİ	48
OKUL MÜDÜRLERİNİN PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	
ARAŞTIRMA RAPORU ÜZERİNE	52
MİLLÎ KÜLTÜR VE MEDENİYETİMİZE SARILMAK	54
SÖZÜN GÜCÜ	57
PİSA RAPORU YA DA GENÇLİĞİM EYVAH!.....	58
EKONOMİNİN BİLİMSELLİĞİ	60
ŞİİR KÖŞESİ.....	62

04

EĞİTİM HAMURUMUZA MİLLİ
GÖRÜŞ MAYASI

İsmail Hakkı AKKİRAZ

29

İLMİ ALIN TERİYLE KAZANMAK

Ahmet DEVELİ

07

EĞİTİMCİLERİN EĞİTİMİ

Prof. Dr. Arif ERSOY

31

EĞİTİMDE MARİFET

Şahin BAŞTACI

12

BAKIP GÖRMEMEK YA DA
HAKKA SAHİP ÇIKMAK

Aydın KAROĞLU

38

MAHMUT CELÂLEDDİN ÖKTEN

Ömer KANTARCI

16

İNSAN-DEĞER-EĞİTİM
DÜZLEMİNDE NESİLLERİN
YETİŞTİRİLMESİ

Prof. Dr. Ertuğrul YAMAN

46

YENİ MÜFREDAT, YENİ
ANAYASA VE ESKİ KAFA

Nizamettin KARS

21

EĞİTİMİZİN "İRFAN"
BOYUTU EKSİK

Şakir TARIM

58

PİSA RAPORU YA DA GENÇLİĞİM
EYVAH!

Habib KARAÇORLU

24

AHLAKİ YOZLAŞMANIN
TEKNOLOJİK TEMELLERİ

ALİ CEYLAN

60

EKONOMİNİN BİLİMSELLİĞİ

Birol DUMAN

EĞİTİM HAMURUMUZA MİLLİ GÖRÜŞ MAYASI

İsmail Hakkı AKKİRAZ / Eğitimci - Yazar

Bismillahirrahmanirrahim

Âlemlerin Rabbi, Rahman ve Rahim olan Allah (c.c)'a hamd ederim. Salât ve selâm, Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v)'ya, âline ve sahabelerine olsun.

Talim ve Terbiye bir ülkenin en önemli meselesidir. Biz Müslüman bir toplumuz ve her konuda olduğu gibi Talim ve Terbiye konusunu da inançlarımız doğrultusunda ele almak zorundayız. Bu bakımdan biz, hakkı üstün tutan bir medeniyetin mensupları olarak Talim ve Terbiye konusuna bizi biz yapan esaslar bütünü olan Milli Görüş penceresinden bakmamız gerekir. Biz, eğitim ve öğretime Milli Görüş penceresinden bakmadığımız sürece bu alanda yaşanan sıkıntıların hiçbirisine köklü bir çözüm üretemeyiz. Ne olursak olalım, kendimizi ne olarak ifade edersek edelim, mesela biz muhafazakâr demokratız, milliyetçi demokratız, sosyal demokratız, solcuyuz, komünistiz, liberaliz diyelim, neticede biz İslam ümmetinin evlatlarıyız. Ve bizi tanınmaz hale getiren, birbirimize yabancılaştıran şey, talim ve terbiyede yaptığımız yanlış tercihlerdir. Yaptığımız yanlış tercih, materyalist eğitimidir. Siz, var olan bir hakikati yok sayarsanız, o hakikat, siz inkâr

ettiniz diye yok olmaz. Bunun aksine siz, bir yalanı hakikat sayarsanız, o yalan da hakikat olmaz. Materyalizm uydurulmuş bir yalandır ve yalandan hakikat çıkmaz. Akıl, sahibinin ipini yalan kazığına bağlarsa, o sahip helak olur. Akıl, sahibinin ipini hakikat direğine bağlarsa, o sahip felah bulur. Akıl, ilah değildir, sahibini hak ilaha götüren kabiliyettir. Batılılar akli ilahlaştırdılar, insanlıklarını kaybettiler. Biz de aklımızı batıcılık kazığına bağladık, iki yakamız bir araya gelmiyor.

Eğitimin Mecrası

İnsanların ilk eğitim aldıkları yer, AİLE kurumudur. Kişiye ilk eğitimi verecek anne ve babanın dini, yani ilah, insan ve çevre anlayışı kişinin alacağı terbiyeyi şekillendirir. Peygamberimiz (a.s.v)'in şu beyanı bu gerçeği açıklar: "Her doğan çocuk ancak İslam fıtratı üzere doğar. Sonra anne babası onu Yahudileştirir veya Hristiyanlaştırır veya Mecusileştirir." Yani çocuğu yetiştirecek olan anne ve baba Yahudi ise kişi Yahudi, Hristiyan ise kişi Hristiyan, Mecusi ise kişi Mecusi, Marksist ise kişi Marksist olarak yetişir. Burada terbiyecinin sahip olduğu inanç, terbiye ettiği çocuğun kişiliğine olduğu gibi yansıdığı görülmektedir.

Talim ve Terbiye siyasetini belirleyen devletler de, tıpkı anne ve babalar gibi hangi inanç ve zihniyeti benimsemişler ise, benimsenen inanç ve zihniyet istikametinde bir halk yetiştirmenin eğitimini yaparlar.

Talim ve Terbiye işinin tanziminde iki yol vardır. 1. Peygamberlerin temsil ettiği ahlak ve maneviyat yolu, 2. İnkârcı zalimlerin temsil ettiği materyalizm yolu. Birinci yolu bugün Milli Görüş temsil ederken, ikinci yolu bütün kurum ve kuruluşları ile Batı ve İşbirlikçileri temsil etmektedir. Türkiye, 24 Temmuz 1923 tarihinde imzalanan Lozan anlaşması ile birlikte her alanda olduğu gibi Talim ve Terbiyede de batıcılığı benimsemiştir. Yani Türkiye’de tatbik edilen eğitim siyasetinin mecrası batıcılıktır. Ve bu eğitim, hedef ve amaçları itibarıyla AB’nin belirlediği eğitim değerleri üzerine bina edilmiş bir eğitimidir. Halkı Müslüman olan Türkiye, Lozan anlaşmasından günümüze Talim ve Terbiyesini batının inanç, insan ve çevre anlayış ve değerlerine uygun olarak yürütmüştür. Zaman içinde yöntemler değişse de, zihniyet hiçbir zaman değişmemiştir.

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

Türkiye’de yürütülen eğitimin ana esaslarını belirleyen kanun 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’dur. Ve bu kanunun 2. Maddesi, Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ile Temel İlkelerini belirler. Bu amaçlara bir bakış yapmakta fayda vardır.

Genel amaçlar: Türk Milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı... Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. ...ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

Özel amaçlar: Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

Türk Eğitiminin Önemli Bazı Temel İlkeleri

1. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

2. Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır.

3. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

4. Ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

5. Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

6. Okullarda kız ve erkek KARMA eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

Analiz

Bu kanun, tarafsız bir anlayışla incelendiğinde ideolojik bir dayatma diline sahip olduğu kolayca görülmektedir. İdeolojilerin tek tipçi insan yetiştirme anlayışları, fitri hukukun teminat altına aldığı insan haklarına ve ailelerin çocuklarını benimsedikleri inanç ve ahlaki değerlere göre yetiştirebilme haklarına aykırıdır. Bu dayatmacı ideolojik yaklaşım, toplumların var olan kültürel zenginliklerini de tahrip etmekte ve yozlaştırmaktadır. Biz Türkiye olarak, bu ideolojik dayatmalardan vazgeçmediğimiz sürece eğitimin hiçbir meselesini çözemeyiz. Çözdük zannederiz, ancak kendimiz çözülür gideriz. Bu kanunda

göze çarpan başka bir konu da, laiklik gibi tanımı yapılmamış kavramlar yoluyla eğitimin daha da içinden çıkılmaz hale getirilmesidir. Laikliğin anayasada ve kanunlarda milletimizin her türlü maddi ve manevi değerlerini koruma altına alacak şekilde tanımı yapılmadan eğitimde bir rahatlamaya kavuşmak imkânı da olmaz. Bunu yapmak zor bir konu da değildir. Muğlâk ifadelerin egemen olduğu düzenlemeler, her zaman art niyetli insanların iştahını kabartır ve ülkeyi çıkmazın içine sürükler. Türkiye’de eğitimin içinde bulunduğu bunalımın temelinde, tabulaştırılan bu anlaşılmasız kavramlar yatmaktadır. Buradan çıkışın tek yolu vardır. O da Milli Görüşün teklifleri istikametinde eğitim belgelerinin net ve anlaşılır bir şekilde yeniden düzenlenmesidir.

Yama Değil Milli Görüş İle Onarma

Eğitim ve öğretim meselesini materyalizm ile maneviyatçılığın bir sentezi yapılarak ele almak ve böylelikle çözmeye çalışmak, kurt ile koyunu aynı çuvala koymaya benzer. Burada koyun kurda yem edilmiş olur. Materyalizm ile Maneviyatçılığın sentezinden oluşacak bir eğitim ve öğretim halkı Müslüman olan ülkeye yapılacak en büyük kötülük ve zulümdür. Böyle bir sentez, hem ŞEYTAN razı olsun, hem de ALLAH razı olsun demektir ki, bu boşuna ve anlamsız bir gayrettir. Çünkü şeytan adamlarından İFSAT için eğitim yapmalarını isterken, Allah Teâlâ ise kullarından ISLAH için eğitim yapmalarını ister. Materyalist eğitim, İFSAT için tasarlanmış bir süreçtir. Maneviyatçı eğitim ise ISLAH için yapılan bir terbiye sürecidir. Bir Müslüman toplum ve onu idare eden Müslüman yöneticiler, inançlarının gereği olarak ISLAH edici bir eğitim yolunu seçerler.

Milli Görüş Ve Eğitim

Milli Görüş eğitimi, her kademedeki öğrencilerimizin düşünce ve davranışlarında; yanlış değil, doğruyu, zararlıyı değil, faydalıyı, zulmü değil, adaleti, kötüyü değil, iyiyi, çirkini değil, güzeli seçip uygun vasıtalarla ameli meleke kazandırmaya yönelik planlı, programlı terbiye

sürecine eğitim denir. Milli Görüş, eğitim konusu özetle şu şekilde ele almaktadır: “Eğitim insan kişiliğinin tam gelişmesini, insan hakları ve temel özgürlüklere saygının kuvvetlenmesini sağlayıcı nitelikte olmalı, tüm insanlar ve gruplar arasında kardeşliği, hoşgörüyü, dostluğu ve barışı teşvik etmelidir. Eğitim ve öğretimde insanların sadece bilgi ve becerilerle donatılması yeterli değildir; insanlara bazı yüksek değerlerin de kazandırılması gerekir. Bu nedenle eğitim ve öğretimin terbiye boyutu da önemsenmelidir. Son yıllarda sürekli olarak yöneticiler ve kadrolar değişmiş, binalar, akıllı tahtalar ve tabletlerle uğraşmış, fakat batılı muhteva ve materyalist ruh değişmemiştir. Bu sebeple eğitimde kalite düşmüş, fırsat eşitliği ortadan kalkmıştır. Milletimiz büyük ve şerefli tarihi boyunca ilim ve faziletin bayrağı olmuştur. Büyük âlimler yetiştirmiştir. Büyük arifler yetiştirmiştir. Bütün dünyaya ilim ve irfan saçmıştır. İlmin, fennin, irfanın, ahlâk ve faziletin kısacası maddi ve manevi medeniyetin bayrağı olmuştur. Manevi ilimlerdeki dünyaya ışık saçan müstesna yerimiz yanında müspet ilimlerin de kurucuları biz olmuşuz. Biz bunu maneviyatçı eğitim ile başarmışız.”

Sonuç

Türkiye Milli Görüşe dönmeden hiçbir meselesini çözemeyeceği gibi Talim ve Terbiye meselesini de çözemez. Çünkü bu eğitim programlarında çocuğun kalbi yine boş bırakılıyor. Erbakan hocanın dediği gibi “bu programlar çocuğun kalbine Allah korkusunu” koymayı hedeflemiyor. Bakan İsmet Yılmaz, yeni ders müfredatlarını yaparken kullandıkları kaynak ve dokümanlara ilişkin olarak “MEB Kalite Çerçevesi, MEB 2015-2019 Stratejik Planı, 2023 TÜBİTAK Vizyon Belgesi, 21.yüzyıl becerilerini” dikkate aldıklarını söylüyor. Bu belgelerin hiçbirinde “Önce Ahlak ve Maneviyat” yok. Bu belgelerin hepsi AB gözetiminde, onların hedefleri gözetilerek hazırlanan belgeler. Bu belgelere bağlı kalınarak yapılan değişikliklerden hayır gelmez. Eğitimi sağlam temellere oturtmanın temelleri tarihimizde mevcuttur. Selam hidayete tabi olanlara...

EĞİTİMCİLERİN EĞİTİMİ

Prof. Dr. Arif ERSOY / İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Rektör Yardımcısı

İnsanın akıl, muhakeme ve yeteneklerinin eğitimle geliştirilir. İnsan, fıtratına uygun eğitim ile eğitilir ise, varlıkların en hayırlısı (hayır-ul beriyе) olur. Yeryüzünü imar ve ıslah eder. Şayet fıtratına göre değil de, kuvveti haklı olmanın nedeni sayan anlayışa göre eğitilir ise, yaratıkların en şerlisi (şer-ul beriyye) olur.

Islah ve İmar Eksenli Eğitim

İnsan, gezegenimizin en gelişmiş ve en kabiliyetli varlığıdır. Akıl ve muhakeme gücüne sahiptir ve dört yetenekle donatılmıştır. Bunlar;

- a) Hissetme,
- b) Düşünme,
- c) İrade ve
- d) Ünsiyet yetenekleridir.

İnsanın akıl, muhakeme ve yeteneklerinin eğitimle geliştirilir. İnsan, fıtratına uygun eğitim ile eğitilir ise, varlıkların en hayırlısı (hayır-ul beriyе) olur. Yeryüzünü imar ve ıslah eder. Şayet fıtratına göre değil de, kuvveti haklı olmanın nedeni sayan anlayışa göre eğitilir ise, yaratıkların en şerlisi (şer-ul beriyye) olur. Yeryüzünü ifsat ve tahrip eder. Fıtri eğitim insanın yaradılış gayesine göre verilen eğitimidir. Bu eğitimin dayanağı dünya görüşü tevhid ve adalet eksenli "Hak Merkezli Dayanışmacı Dünya Görüşüdür". Gayesi yeryüzünü imar ve ıslaktır. "Kuvvet Merkezli Çatışmacı Dünya Görüşüne" göre verilen eğitim ise, insanı egemenlere hizmetkâr yapar. İnsanı benliğinden uzaklaştırır. Bu eğitimin gayesi insanı ölçsüz ve ilkesiz kılmaktır. Nefis ve menfaatinin esiri haline getirmektir.

İnsan ve Kâinat

Kâinata muazzam bir nizam var. Hiçbir şey başıboş değildir. Her şeyin bir görevi ve gayesi vardır. Hiçbir şey başıboş değildir. İnsan gezegenimizin en gelişmiş varlığıdır. İnsanın yaratılış gayesi nedir? Nereden geliyor ve nereye gidiyor? Bu soruya iki şekilde cevap verilebilir?

a- Akıl ve nakli cevap: İslami cevap.

b- Salt akli cevap: Felsefi cevap

İnsanın Yaratılış Gayesi

İnsanın yaratılış hikmet ve gayesi: “Halik-i tazım ve mahluka şefkattir.” Tevhide inanmak ve sosyal hayatta adaleti tesis ederek barış ve dayanışmayı sağlamaktır. Yeryüzünü ifsat değil, ıslah etmektir. Peygamberler ıslahın önderleridir. Despotlar(tağutlar) ise ifsadin önderleridir. “Halik-i tazım Tevhide inanmaktır. Mahluka şefkat ise sosyal sosyal hayatta adaleti tesis ederek barış ve dayanışmayı sağlamaktır.

Fıtrî eğitim, ıslah ve imar eksenli eğitimidir. Gelişmiş beşer de yeryüzünü imar eder. Bütün peygamberler, insanın yaratılış gayesinin yeryüzünü imar ve ıslah olduğunu getirdikleri ilah-i kaynaklı mesajlarıyla anlatmışlardır. Fıtrî eğitim, insanın yaratılış gayesine uygun hareket etmesini sağlayan, yeteneklerini geliştiren, maddi ve manevi yönlerini göz önünde bulunduran eğitimidir. Eğitim, insanın yeteneklerini geliştirerek onun yeryüzünü imar ve ıslah kapasiteni geliştirdiği ölçüde fıtrî bir eğitim olmuş olur. Fıtrî eğitim insanı güvenilir

“Fıtrî eğitim, ıslah ve imar eksenli eğitimidir. Gelişmiş beşer de yeryüzünü imar eder.”

(emin) kılar. Kimse onun elinden ve dilinden zarar görmez. Kişiye liyakat ve şahsiyet kazandırır. İnsan (beşer) eşref-i mahlukattır. İnsan canlıdır. Bilinçli hareket eder. Akıl ve muhakeme gücüne sahiptir. Hissetme, düşünme, irade ve ünsiyet yetenekleriyle donatılmıştır. İnsan, varlıkların en gelişmişidir. İnsan eşyanın mahiyeti hakkında bilgi edinir, sayı sayar ve bilgisini kullanarak eşyaya şekil

verir. Doğal kanunların dayandığı ölçüleri matematik bilgisiyle tahlil eder. Ölçer, tartar ve sayılarla ifade eder. Bu özellikler insana hastır. Allah'ın sıfatlarının insana yansımalarıdır. İnsan, farklı alternatifler arasında tercih özgürlüğüne sahiptir. Bundan dolayı yaptıklarından sorumludur. Eğitimle yetenekleri geliştirilir. Hem yeryüzünü imar ve ıslah edebileceği gibi ifsat da edebilir. Tercihin hak ve adaletten yana yaparsa yeryüzünü imar eder; yaratılanların en hayırlısı (hayrul beriye) olacağı gibi tercihin baskı, dayatma ve haksızlıktan yana yaparsa, yaratılanların en kötüsü (şer-ul beriye) konumunu da kazanabilir.

İnsanın yaratılış gayesine uygun olan fıtrî eğitim insanı yaratılanların en hayırlısı kılma amacına yönelik eğitimidir. İnsan, cansız varlıklar, bitki ve hayvanların sağladığı imkânlardan yararlanarak varlığını sürdürmektedir. Akıl ve yeteneklerini kullanarak diğer varlıklardan faydalanır. Yukarıda belirtilen varlıklar insan için yaratılmıştır. İnsan bu varlıklar için yaratılmamıştır.

İnsanı Üstün Kılan Meziyetleri

İnsanı diğer yaratılanlardan üstünü kılan yetenekleri ve farklı alternatifler arasında tercih özgürlüğüne sahip olmasıdır. Diğer canlıların tercih özgürlüğü yoktur. İhtiyaçlarını karşılamak için aralarında iradi bir işbirliği ve dayanışmadan söz edilemez. Doğal olarak ya toplu olarak ya da ayrı ayrı yaşarlar. İçgüdüleri ile bir arada yaşayan canlılar yine içgüdüleriyle kendilerini korur ve ihtiyaçlarını giderecek maddelerden yararlanırlar. İnsan, hem bir toplumun üyesidir, hem de kişilik sahibidir. İnsan ünsiyet yeteneği ile topluma bağlı bir bireydir. O aynı zamanda kişiliği (nefsi) ile topluma karşı direnme ve baş kaldırma eğilimine sahiptir. Diğer canlılar ya topluluk içinde veya tek başlarına ayrı ayrı yaşarlar. Topluluk içinde yaşayan canlılar kişilik sahibi değildirler. Ayrı ayrı yaşayanlar ise herhangi bir topluluğa bağlılıkları yoktur. İnsan kendi irade ve rızası ile kabul ettiği yasa ve kurallara uyarak toplum içinde özgür yaşar. Hukuki kural ve normlara uymakla insan özgürleşir.

İnsan Beden ve Ruhtan Oluşur

İnsan beden ve ruhtan oluşan şuur sahibi bir canlıdır. İnsanın bedeni ile ruhi boyutu

arasındaki ilişkiler, hissetme, düşünme, isteme ve ünsiyet gibi dört temel yeteneği (meleksi) tarafından düzenlenmektedir. Geniş manada insanın ihtiyaçları bu dört temel yetenekten kaynaklanmaktadır. İnsanın bütün davranışları, bu dört yetenekten kaynaklanan ihtiyaçların tatmin etme amacına yöneliktir. Bu yeteneklerin dengeli bir şekilde tatmin edilmesi, insan davranışlarında da dengeyi sağlar. Söz konusu yeteneklerden biri veya birkaçının tatmin edilmemesi, insan davranışlarında dengesizliklere yol açar. Düşünen, inanan, isteyen ve hem cinsleriyle birlikte yaşamak zorunda olan insan, sahip olduğu yeteneklerinden dolayı diğer canlılardan farklıdır ve en gelişmiş canlıdır. Eğitimle insanın temel yetenekleri geliştirilir. İnsanlar eğitimle ve bilgi edinerek kişiliklerini geliştirirler. Eğitim insanı hem fiziken, hem de manen geliştirmeli. İnsan ruh ve bedeni ile bir bütündür. Maddi ve manevi yönü ve ihtiyaçları vardır. İnsanı bir bütün olarak kabul etmeyen ve sadece onun bir boyutunu öne çıkaran ve belli ihtiyaçlarını tatmin etmeyi hedefleyen sistemler onu mutlu kılamazlar.

Materyalizmin insan anlayışı yetersizdir ve oldukça sığdır. Bu anlayışa dayalı yaklaşımlar, beşeri sorunlara yeterli çözüm üretemediler. İnsanın zihinsel yönü de onun maneviyat boyutunu ifade eder. İnsanı diğer canlılardan biri kabul eden ve sadece maddi ihtiyaçlarının bir bölümünü tatmin etmeyi hedefleyen anlayış ve yaklaşımlar sınırlı olan insan hayatının sıkıntı ve huzursuzluklarla geçmesine ortam hazırlamışlardır. İnsan merkezli fitri eğitim, insanın maddi ve manevi yönleri birlikte ele alan eğitimidir.

Aydınlanma felsefesine dayalı materyalist eğitim ile 18., 19. ve 20. yüzyıllarda insanın manevi yönünü ihmal edildi. İnsan diğer canlılardan farklıdır. Aydınlanma felsefesi insanı sıradan bir canlı saydı. Hatta Darwin ve onu

izleyenler insanın bir hayvanın evrimleşmesi sonucu ortaya çıktığını savundular. İktisat bilimi ahlâki ve manevi değerlerden tamamen soyutlandı. İnsanın sıradan bir canlı kabul edilmesinin yol açtığı sorun ve çelişkilerin çözümü hayli zaman alacaktır. 21. yüzyılın başında bazı eğitimciler yapılan fahiş hatayı fark etti. İnsan ruhunun etkileme ve etkilenme boyutuna nefis denilmektedir. Nefis bir bakıma kişiliğin ifadesi sayılabilir. İnsan bedeninin işlevlerini yerine getirmesini de hayatla ifade edebiliriz. İnsan bedeni işlevlerini sürdürdüğü sürece hayatı devam eder. Canlı, çevresiyle alışverişte bulunan varlıktır.

İnsanın Yetenekleri ve Temel İhtiyaçları

İnsan, his yeteneğiyle inanır. Düşünme yeteneğiyle bilgi edinir. İnsan aklı, bir bakıma bilgisayara benzetebileceğimiz beynimizin bir programlamacı gibi algıladığı hususları düşünceye dönüştürür. Adeta sembolik bir dil ile eşyayı ve işitilenleri algılar. İrade yeteneğiyle eşyaya sahip olmak ister. Eşyayı üretir ve tüketir. Ünsiyet yeteneğiyle sever, diğer insanlarla birlikte yaşar. İnsanın “his etme” yeteneğinden

“dini ve ahlâki”, “düşünme” yeteneğinden “ilmi”, “İrade” yeteneğinden “iktisadi” ve “Ünsiyet” yeteneğinden de “siyasi” ihtiyaçları kaynaklanır. İlim Doğruları Ortaya Kor ve Yanlıları Azaltır

İnsanlar, bu dört temel ihtiyacını karşılamak amacıyla çeşitli müesseseler kurmuşlardır. İnsanın düşünme yeteneğinin (melekesinin) ortaya koyduğu ihtiyaçların karşılanması amacıyla ilmi müesseseler kurulmuştur. İlmî kurumların temel gayesi, insanın düşünce yeteneğinden kaynaklanan ilmi ihtiyaçlarını karşılamaktır. Sahip olduğu bilgiyi değerlendirme ölçütleri “doğru” veya “yanlış” ölçütleridir. İnsan, ilimi ile doğruyu yanlıştan ayırır. Bilimde tartışma ve sorgulama esastır. Bilimsel müesseselerin

Aydınlanma felsefesine dayalı materyalist eğitim ile 18., 19. ve 20. yüzyıllarda insanın manevi yönünü ihmal edildi. İnsan diğer canlılardan farklıdır. Aydınlanma felsefesi insanı sıradan bir canlı saydı.

gayesi, doğru olan bilgileri artırmak, yanlışları azaltmaktır. Bu müesseseler, olayları ne kadar doğru değerlendirir, kâinattaki oluşumların kurallarını hiçbir yönlendirici dış etkenin tesirinde kalmadan açıkça ve gerçeğe uygun bir şekilde ortaya korlar ise, gayeleri doğrultusunda o ölçüde işlevlerini yerine getirmiş olurlar.

Hissetme Yeteneği: İyi-Kötü Ve Güzel-Çirkin Ölçütleri

İnsanın diğer bir melekesi ise “hissetme” yeteneğidir. İnsan, çevresindeki eşyanın güzel ve çirkinliğini hissetme yeteneği ile tayin eder. İyi ve kötü ayrımını da bu yeteneğimizle belirleriz. Bu yeteneğin ortaya koyduğu ihtiyaçların karşılanması gayesiyle çeşitli dini, ahlâki ve kültürel müesseseler kurulmuştur. Dini, ahlaki ve kültürel müesseseler, insanın hissetme yeteneğinden kaynaklanan ihtiyaçları karşılarlar. İnsan dini inanç ilkeleri ile iyiyi kötünden, sanat anlayışı ile güzeli ve çirkinden ayırır. Din, insanın sevgi ve dayanışma bilincini geliştirir. İnsanın ahlaki değerlerini dini inançları belirler. İnsanın diğer insanlara iyilik yapmasını ve kötülük yapmaktan sakınmasını dini inançları motive eder. İnsanın his yeteneğini ortadan kaldırmak nasıl mümkün değilse, insanın dini ihtiyacını ortadan kaldırmak da mümkün değildir. Bu nedenle din insanlığın en eski kurumudur. Her zaman insan bu kuruma muhtaç olmuştur. Hiçbir dini kabul etmeyen insana rastlamak mümkün değildir. Din tanımayan ateistlerin dini de ateizmdir.

Medeniyetimizde İktisadi Gelişme Kavramı

Biz, insanı sosyal hadiselerin merkezine yerleştirerek sosyal olayları değerlendirmeye çalışmayı bir yöntem olarak kabul etmekteyiz. İslam ekonomisi, çalışma ile yaşama, üretimle, tüketim, arz ile talep arasında denge sağlamayı amaçlayan hak ve adalet merkezli doğal (fitri) bir ekonomi düzenidir. İslam ekonomisi, Müslümanların Tevhid ve adalet inancına göre tesis ettikleri adil bir “ortaklık ekonomisi” olarak tanımlanabilir. Üretim, faktörlerin kendi aralarında irade ve rızalarına göre gerçekleştirdikleri ortaklık ve dayanışma ile gerçekleştirilir. Paylaşım da üretime katılanların irade ve rızalarına dayanılarak yapılır.

Gelişme = İmar x İrfan

Gelişme ve büyümenin gayesi, insanın refah düzeyini yükseltmek ve onu mutlu kılmaktır. Bu açıdan insan, iktisadi gelişmenin aracı değildir. İktisadi gelişmenin amacı insanın hayat standardını yükseltmektir. Rakamlar ve büyüklüklerle ölçülen iktisadi gelişme ve büyümenin amacına ulaşması ancak insanın refah düzeyini yükseltmekle mümkündür. Sanayi İnkılabı ile hızlanan iktisadi büyüme II. Dünya Savaşı'ndan sonra iktisadi kalkınma ve büyüme olarak bütün dünyanın gündeminin ilk sırasına yerleştirildi. İktisadi gelişmenin beşeri boyutu ihmal edildi. Adeta insan iktisadi kalkınma ve büyümenin aracı haline getirildi. Bu yaklaşım, gerçek bir gelişme yaklaşımı sayılamaz. Çünkü istenen ve sürekli olan gelişme, hem fiziki, hem de beşeri gelişmeyi birlikte gerçekleştiren gelişmedir. Gelişmenin beşeri boyutunun ihmal edilmesi, dünyada sefaleti artırmış ve gelir dağılımındaki adaletsizliği dayanılmaz hale getirmiştir. İktisadi gelişme, ülkenin “mamur” kılınmasını ve toplumu oluşturan bireylerin “irfan” düzeyinin yükseltilmesini sağlayan fiziki ve beşeri gelişmenin bileşimidir. İktisadi Gelişme= İmar x İrfandır. Bu yaklaşıma göre iktisadi gelişme, bir ülkenin imar düzeyi ile kültürel düzeyine bağlıdır. Ülke fiziki bakımdan ne kadar imar edilmiş ise, fiziki alt yapı ne ölçüde kaynakların verimli kullanılmasına elverişli hale getirilmiş ise o ölçüde mamur edilmiştir. İnsanların eğitim, sağlık, bilgi ve kültürel düzeyi, üretim teknikleri, sanat ve dili, örf ve adetleri sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı ne ölçüde artırıyor ise, söz konusu ülkenin insanları o ölçüde gelişmiş (irfanlı) insanlardır. Bu yaklaşıma göre iktisadi gelişme, fiziki gelişme ile beşeri gelişmeyi içeren iki boyutlu bir olgudur. Beşeri gelişmeyi ihmal eden ülke sadece imar edilmekle gelişmiş ülke olamaz. Aynı şekilde fiziki gelişmeyi sağlayamayan ülke de tam anlamıyla gelişmiş ülke haline gelemmez. Bir ülkenin imar düzeyi tarım kesiminde istihdam edilen emeğin verimlilik düzeyi ile ölçülebilir. Söz konusu olan ülke tarım ülkesi olsun veya olmasın, bir ülkede tarım kesiminde çalışan kişi başına düşen hâsılanın fazla olması, ülkenin imar düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Gelişme ve Tarımsal Verimlilik

Şayet emeğin verimi düşük ise, ülkenin altyapı yatırımları yetersiz ve teknolojik girdiler azdır. Başka bir anlatımla ülke mamur değildir. Gelişmiş Batı ülkelerinde ve ABD’de tarımsal verimlilik düzeyinin yüksekliği, bu ülkelerin mamur olduğunun bir göstergesi sayılabilir. Bu açıklamaya göre; İmar= Tarımsal Hâsıla / Tarım Kesiminde Çalışan İşgücü şeklinde ifade edilebilir. Bu eşitlik her ne kadar ilk bakışta gelişmişlik düzeyinin bir göstergesi olarak kabul edilmesi zor bir eşitlik görünümünde ise de, yapılacak kapsamlı bir inceleme ile konunun kavranmasının güç olmadığı anlaşılabacaktır.

İrfan ve Kaynakların Etkin Kullanımı

Gelişme kavramının tanımında kullanılan “irfan” ile toplumun tüketim harcamalarındaki etkinlik düzeyi anlatılmak istenmektedir. Bir ülkede insanlar, düşük harcama ile sağlıklı ve iyi beslenebilme imkânlarına sahip iseler, o ülke insanların irfan düzeyi yüksektir. Tasarruf eğilimi yüksek olan bir ülkede fiziki sermaye hacminin artması ve beşeri faktörün eğitim ve sağlık ihtiyaçlarını iyi karşılayacak yeterli yatırımların yapılması gelişme düzeyini yükseltecektir. İrfan ile bir bakıma toplumun tasarruf eğilimi düzeyi ifade edilmek istenmektedir. İrfan düzeyi yüksek olan toplumun tasarruf eğilimi de, bu yaklaşıma göre yüksek olacaktır. İrfanlı insan, sahip olduğu kaynakları israf etmeden verimi şekilde kullanma bilgi ve eğitim düzeyi yüksek olan insandır. İrfanlı insanı, kendi imkânlarını başkasına kasten zarar vermeden en verimli kullanma yetenek ve becerisine olan insan olarak tanımlayabiliriz.

Peygamberleri Örnek Alan Eğitimciler İmar ve İslahın Önderleri

Peygamberler insanları tevhide davet ederek irfan düzeyini yükselten rehber eğitimcilerdir. Onlar insanın yaradılış gayesinin tevhid ve adaletle inanarak yeryüzünü “imar ve ıslah” etmek olduğunu insanlara öğretmişlerdir. İnanları eğiterek yeryüzünün imar ve ıslahında örnek rehberler olmuşlardır. Milletimizin dünya görüşü ve değer ölçülerini İslam’ın esasları biçimlendirmiştir. Milletimiz, tarih boyunca kendi dünya görüşü ve değer ölçülerine dayalı olarak eğitilen fertlerden

oluştugu dönemlerde bu coğrafyayı mamur kıldı. Kitlelerin irfan düzeyini yükseltti ve barış (İslam) medeniyetinin gelişmesine katkıda bulundu. Batı’nın değerlerini esas alan bir eğitim sistemiyle geldiğimiz düzey ve Batı’nın içinde bulunduğu çelişkiler ortadadır. Geline bu noktada dünyada olup bitenleri incelemeliyiz. İlim evrenseldir. Nereden ve kimden olursa olsun ilmi almalıyız. Eğitim ise milli olmalıdır. Milli değerlere dayanmalıdır. Öyleyse Mevlana’ya, Hacı Bektaş-ı Veli’ye ve Yunus’a yeniden kulak vermenin zamanı gelmiştir. Onların irfan düzeyimizi yükselten ölçülerinden faydalanarak geleceğin eğitim sistemini inşa etmeliyiz.

SONUÇ

İktisadi gelişmenin sürdürülebilir olmasında beşeri gelişmenin önemini 20. yüzyılın son çeyreğinde bazı düşünürler gündeme getirdi. Beşeri gelişme sağlanmadığı sürece iktisadi gelişmenin sürekli kılınamayacağı vurgulanmaya başladı. İnsanı sosyal faaliyetlerin merkezine yerleştirilmeli. Bütün sosyal gelişmelerin insana ne kazandırdığını ve ne tür külfet getirdiğini tahlillerimizde göz önünde bulundurulması gerekir. İnsan emeğiyle üretim sürecine bir faktör olarak katılmaktadır. Ama o diğer faktörler gibi düşünülemez. İnsan hem üretim yapandır, hem de kendisi için üretim yapılan bir varlıktır. O hem emeğiyle üretim faktörü işlevini yerine getirmektedir. Talebiyle de üretilen mal ve hizmetlerin tüketimini gerçekleştirmektedir. Makro iktisadi dengenin hem arz, hem de talep cephesinde yer almaktadır. İktisadi ve sosyal gelişme ile maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşıladığımız ölçüde gelişme anlam ifade eder. İnsanın yaradılış gayesini esas alan bir eğitim sistemi geliştirerek insanımızın “irfan” düzeyini yükselterek ülkemizi “mamur” kılmak suretiyle örnek ve önder bir ülkenin inşasına katkıda bulunabiliriz.

* Uluslararası İslam Ekonomisi Finansı Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü E-mail: ersoyarif@hotmail.com Bu tebliğ, 11-12 Şubat 2017 tarihlerinde Haymana- Ankara’da Şuurlu Öğretmenler Derneği Genel Merkezi VI. Danışma Kurulu Toplantı Programında sunulmuştur.

BAKIP GÖRMEMEK YA DA HAKKA SAHİP ÇIKMAK

Aydın KAROĞLU / Eğitimci

Geçtiğimiz günlerdi, bir dükkâna uğradım. İşimi görürken gözüm karşı dükkândaki yarı silinmiş yazıya ilişti. Kapanan bir eczanenin camında “emninet mensupları” yazıyordu. Hakan kardeş şurada ne yazıyor diye sordum. Cevaben “emniyet mensupları” dediğinde, dikkatle bakmasını söyledim, yineledi. Yanlış görüyorsun dedim. Birkaç kere tekrar etti aynı yanlış.

Emninet yazıyor, ikincisi de “n” oysa “y” olması gerekir. Sahi dedi. Ben onu yıllardır hep doğru olarak gördüm ve okudum.

Şimdi rahmetli Erbakan Hocamızın ifadesi tam yerli yerinde değil mi? “En tehlikeli yanlış, doğruya en yakın olanıdır.”

O yüzden daima uyanık ve dikkatli olmak gerekiyor. Yoksa birçok yanlış doğru zannediyor, hatta fanatik derecede savunucusu oluyoruz zamanla. Daha tehlikelisi hakka karşı kulaklarımızı tıkıyoruz, dinlemiyoruz.

İşte böyle oluyor. Bizler yıllarca doğru bildiğimiz yanlışlara kurban ediliyoruz. Ta ki bir hakikatle karşılaşana kadar ya da bir gerçek uyarıcı ile karşılaştığımızda.

Çoğunlukla karşı çıkarız önceden doğru zannettiğimiz yanlışlar adına. Bazen kırıcı

olma pahasına. İnsan yanlışla yanlış olduğu için değil bilakis doğru olduğunu düşündüğü için inanıyor, yapıyor. Çokça tekrar, üzerinde fazlaca düşünmeme, ön yargılarımız, ön kabullerimizdir bizi yanıltan. Onun için, kitabımızda temiz akıl sahipleri ifadesi ile bu gerçeğe parmak basılmakta.

Temiz akıl sahipleri ne demek öyleyse herhangi bir gerçekle karşılaştığında önceden öğrendiği yanlış bilgiler onun gerçeği görmesini engellemeyen kişi, anlamına geliyor.

Yapmamız gereken “temiz akıl sahipleri” olarak davranmak. Kim söylüyor? Allah: *“O kullarımı ki onlar sözü dinlerler, sonra da en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerine hidayet verdiği kimselerdir. İşte temiz akıllılar da onlardır.”*(Zümer Suresi 18. Ayet)

Hayat yolunda işaret ve işaretçilere dikkat etmek elzemdir. Zira o kadar çeldirici var ki! İşaretçiler bizim dostlarımızdır. Hani bir söz vardır ya: “Dost acı söyler.” Acı söyler ama ilacı söyler.

Hayat yolunda işaret ve işaretçilere dikkat etmek elzemdir. Zira o kadar çeldirici var ki! İşaretçiler bizim dostlarımızdır. Hani bir söz vardır ya: “Dost acı söyler.” Acı söyler ama ilacı söyler.

“Bu Kur'an, âyetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır.” (Sad Suresi 29. Ayet)

İşte “Hakka göre ayarlı değilse gözlüğünün merceği, hep yanlış görürsün gerçeği.” Hakkın ölçüsü ile bakmak daima kazandırır.

Hakikati savunanların sesi gür çıkmadığı zamanlar da çokça olmuştur, olmaktadır. Lakin hakikat yüksek sesle söylenmediğinde de

hakikattir. Sesi gür çıkaranlar, iyi bilelim ki genellikle şeytanın yaygaracılarıdır. Yaygaraya kulak asmamak gerek. “Kırk çürük yumurta bir sağlam yumurta etmez.” Hakikatin arayıcıları “temiz akıl sahipleri” daima bu esasları gözetirler. Onlar çok görünmezler, aramakla bulunmadığı zamanlar olmuştur. Fakat bulanlar yine de arayanlardır.

Hakka sahip çıkanlara, sesleri gür çıkmıyor diye kızmayalım. Kendimize bakalım, hakka inananların yanında mıyız, yoksa... Bilakis onlara teşekkür edelim ki geleceği inşa edecekler onlardır. Onlar gerçek kahramanlardır. Çünkü yaygaralara aldırıyorlar, hak üzere sebat ediyorlar, kınayıcıların kınamasına aldırıyorlar.

Dostunu seçmeyenin şikâyet hakkı yoktur. Dost görünümlü düşmanlardandır çokça çektiklerimiz. O yüzden biraz daha dikkat lütfen.

Gelin hep beraber kendimize bir iyilik yapalım. Hakka sahip çıkanların sesini yükseltelim. Hakka sahip çıkalım. Temiz akıl sahipleri ile beraber olmak, dost görünümlü düşmanlardan emin olmaktır. Hak namına ne varsa daima sahip çıkalım. İşimize gelmesin de. Vesselam.

Sesi gür çıkaranlar, iyi bilelim ki genellikle şeytanın yaygaracılarıdır. Yaygaraya kulak asmamak gerek. “Kırk çürük yumurta bir sağlam yumurta etmez.” Hakikatin arayıcıları “temiz akıl sahipleri” daima bu esasları gözetirler. Onlar çok görünmezler, aramakla bulunmadığı zamanlar olmuştur. Fakat bulanlar yine de arayanlardır.

İSLAM'DA AHLAKIN YERİ ve AHLAKIN İBADETLE İLİŞKİSİ

Khalid LATİF / İslam Religion Dergisi Yazarı
Tercüme: İbrahim Pür / Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

İslam hayatın şümüllü bir yoludur, ahlak ise İslam'ın köşe taşlarından birisidir. Ahlak bir ulusun gücünün temel kaynaklarından birisidir, tıpkı ahlaksızlığın bir ulusun çöküşünün temel nedeni olduğu gibi. İslam, her durumda gözlenmesi gereken bir bütün olarak insanlık için birtakım evrensel, temel haklar tesis etmiştir. Bu hakları idame ettirmek için İslam sadece yasal haklar sunmakla kalmamış aynı zamanda çok etkili bir ahlak sistemini de ortaya koymuştur. Bu nedenle bireyin ya da toplumun refahına götüren ve dinin herhangi bir umdesine mugayir olmayan her şey İslam'da ahlaken iyidir ve her ne zararlıysa da ahlaken kötüdür.

Sağlıklı bir topluma önem veren İslam, ahlakı destekler, ona götüren yola önem verir ve yozlaşmanın önünde set öreerek ve ona giden yolları önemsemektedir. Bir Müslüman'ın davranışı için temel prensip "Amel-i Salih"tir. Bu ifade, sadece ibadetle ilgili konuları değil tüm amelleri kapsamaktadır. Tüm amellerin muhafızı ve hakimi Allah'ın (CC) kendisidir.

Bir Müslümanın en temel özellikleri takva ve tevazudur. Müslüman, Allah'a (CC) ve başkalarına karşı mütevazı olmalıdır:

"Ve insanlardan (kibirlenerek) yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Muhakkak ki Allah, çalımla yürüyenlerin ve çok övünenlerin hiçbirini sevmez. Ve yürüyüşünde mütevazı (alçakgönüllü) ol ve sesini alçalt (alçak sesle konuş). Muhakkak ki seslerin en çirkini, elbette hamirin (merkebin) sesidir." (Lokman Suresi, Ayet 18-19).

Müslümanlar kendi ihtiraslarını ve arzularını kontrol etmelidir.

Bir Müslüman bu dünyanın geçici zevkleriyle boşuna vakit geçirmemeli ve bu zevklere dalmamalıdır. Çoğu insan kalplerini bu tür maddi konularla doldururken Müslüman-

lar Allah'ı (CC) kalplerinde, maddi dünyayı da ellerinde tutmalıdır. Bir arabaya, mesleğe ve diplomaya ya da banka hesaplarına temayül etmek yerine, bütün bunların insanları daha mutlu etmek için bir araç olduğunu asla unutmamalıdır.

“O gün ne malın bir faydası olur ne de evlâdın. Yalnızca Allah'ın huzuruna kötülükten korunmuş bir kalple çıkanlar (kurtulacaktır!)” (Şuara Suresi: Ayet 88-89).

İslam'da Ahlakın Prensipleri

Cenab-ı Allah iyiliği Bakara suresi 177. Ayette şöyle özetlemektedir:

“İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah'ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Müttakiler ancak onlardır!)”

Bu ayet bize iyilik ve takvanın her şeyden önce doğru ve samimi bir inanca dayandığını öğretmektedir. Fazilet ve iyi hâlin anahtarı, her şeyi, her zaman ve her yerde gören Cenab-ı Allah ile güçlü ilişkidir. O kalpte saklı olanları ve tüm amellerin ardındaki niyetleri bilendir. Bu nedenle, bir Müslüman her hâlükârda ahlaklı olmak zorundadır; Allah (CC) hiç kimse farkında olmasa bilen her şeyden haberdardır. Bir herkesi kandır-sak bile O'nu kandıramayız. Herkesten kaçabiliriz, ancak O'ndan kaçamayız. Ona ve ahiret gününe karşı olan sürekli muhabbet ve farkındalık, kişiyi amellerinde ahlaklı, niyetlerinde samimi ve teslimiyet ve fedakârlık sahibi yapar.

“Muhakkak ki Allah'ın indinde en çok kerim olanınız (ikram olunanınız, en şerefli olanınız), (ırk ya da soy olarak değil) en çok takva sahibi olanınızdır” (Hucurat Suresi: Ayet 13).

Daha sonra başkalarına karşı, özellikle de sev-diklerimize karşı tasaddukta bulunmak gelir. Tıpkı namaz, zekât ve dua gibi bu amel de ibadetin ayrılmaz bir parçasıdır. İyi bir insan güvenilir ve emin olmalıdır.

Son olarak bunların inançları sağlam olmalıdır ve zorlukla karşılaştıklarında yılmamalıdır. Ahlakları fesada karşı güçlü olmalıdır.

“Ve Allah (CC) sağlam ve sarsılmaz olanları sever.”

Sabır kişinin kendi arzularına ve öfkesine karşı olduğunda en zor ancak en güzel olanıdır:

“Rabbinizden mağfirete koşuşun.” Yani hemen Allah'a ulaşmayı dileyin ve hacet namazını kılın, mürşidinizi Allah'tan sorun, Rabbinizden mağ-firet size ulaşsın. Allahû Tealâ günahlarınızı seva-ba çevirsin ve Rahîm esmasıyla rahmetini gönder-sin, mağfiret etsin. Zikir yaptığınız zaman, nef-sinizin kalbi tezkiye olmaya başlasın” (Ali İmran Suresi: Ayet 133).

Bu üç amel insanlar için en zor olanları arasındadır ancak bunlar bağışlanma ve cennetin anahtarlarıdır. Kendileri ihtiyaç halindeyken tasaddukta bulunanlar ve hataya düştüklerinde öfkelerini kontrol edebilenler en iyi kimseler değil midir?

Bu, yapılan amellerin iyi ya da kötü olarak değerlendirildiği bir standarttır. Her Müslümanın amacı olan Allah'ın (CC) rızasını kazandırarak İslam ahlakın en yüksek standardını belirlemiştir.

İslam'da ahlak, selamlamadan, uluslararası ilişkilere kadar Müslümanın hayatındaki her yöne hitap etmektedir. Bu anlamda evrenseldir. Ahlak, bencil isteklere, gurura ve kötü amellere hükmeder. Müslüman sadece faziletli olmakla yetinmemeli, aynı zamanda faziletli olmayı da tavsiye etmelidir. Sadece kötülükten ve ahlaksızlıktan geri durmakla kalmamalı, aynı zamanda bunları yasaklamalıdır. Bir başka ifadeyle, sadece sağlıklı bir ahlaka sahip olmakla yetinmemeli, aynı zamanda tüm toplumun da ahlak sağlığına katkıda bulunmalıdır.

“Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmet-siniz. İyiliği emreder, kötülükten men eder ve Allah'a iman edersiniz. Kitap ehli de inansalardı el-bette kendileri için hayırlı olurdu. Onlardan iman edenler de var. Ama pek çoğu fasık kimselerdir.” (Ali İmran Suresi: Ayet 110).

Peygamber Efendimiz (SAV) bir Müslümanın amelini şöyle özetlemiştir:

“Rabbim bana dokuz emir buyurdu: ister kendi başıma kaldığımda, isterse halk içinde Allah'ın (CC) farkında olmak; ister öfkeli olayım isterse mutlu olayım, doğru konuşmak; fakir ya da zengin olduğumda itidal içinde olmak; benimle bağlarını koparan kişilerle tekrar dostluk kurmak; beni reddedene bir şeyler bağışlamak; sessizliğim düşünceyle meşgul olmalı; görünüşüm birilerine mesaj vermeli ve doğru olanı emretmeliyim.”

İNSAN-DEĞER-EĞİTİM DÜZLEMİNDE NESİLLERİN YETİŞTİRİLMESİ

Prof. Dr. Ertuğrul YAMAN /Eğitimci - Yazar - Tarihçi

"Yaratılmışların en seçkini olan insanoğlunun fani ömründe faydalı ve kalıcı işler yapabilmesi, şu beş basamağı hakkıyla geçmesine bağlıdır. 5B formülü olarak adlandırabileceğimiz bu basamaklar, aynı zamanda insanın bu dünyadaki hayat serüvenini de belirler.

Yaratılmışların en seçkini olan insanoğlunun fani ömründe faydalı ve kalıcı işler yapabilmesi, şu beş basamağı hakkıyla geçmesine bağlıdır. 5B formülü olarak adlandırabileceğimiz bu basamaklar, aynı zamanda insanın bu dünyadaki hayat serüvenini de belirler. Bu basamaklardan en başta geleni benlik basamağıdır. Bu basamakta insan, kendini bilmeye başlar ve kendi kendisiyle barışık bir dünyada yaşamak üzere iç dengesini kurar. İkinci önemli basamak, bireyin yaratıcıyla ilişkilerinin düzenlendiği Hâlık basamağıdır. Kendini bilen, Hakk'ı da bilir. Bu basamağın önceliği sahibimizle olan ilişkilerimizin dengede ve sağlıklı yürütülmesidir. Üçüncü basamak aile basamağı olup aile saadetini ve huzurunu içerir. Dördüncü basamak maişet basamağı olup iş hayatındaki gayret, denge ve düzeni içerir. Beşinci basamak toplum basamağı olup insanlar ve hayatla kurulacak sağlıklı ilişkileri içerir. İnanın hayatına bütüncül olarak bakıldığında hayatın bu basamaklar düzleminde geçtiği görülür.

İnsana düşen görev, bu basamakları sırayla ve doğruca geçebilmektir. İki cihan saadeti de bu basamakları geçmedeki başarıda gizlidir. İnsan yaratılışındaki saflık ve güzelliği, alacağı eğitimlerle ya daha güzel ve üstün basamaklara taşır ya da aşağıların aşağısına düşerek iki dünyasını zayi eyler. Ailenin, eğitimcilerin ve devletin asli görevi temiz ve pak yaratılıştaki insanları, daha üstün bir makama layık değerler sistemiyle donatmaktır. Bu değerler, bilgidен daha değerli, önemli ve gereklidir. Çünkü nesillerin yetiştirilmesi ancak bir değerler sistemiyle mümkün olabilmektedir. Değerler sistemi içinde yetiştirilen bir kimsenin duygu, düşünce, değer ve davranışlar bakımından farklı ve üstün bir konumda olması gerekir. Bu 4 önemli kavram 4D formülü olarak adlandırılabilir. Kalbin güzelliği ve temizliği, duyguları temiz ve safiyetli hâle getirir. Kalpte tertemiz duygular yaşarsa beyin onları güzel düşüncelere ve değerlere dönüştürür. Düşünce ve değerlerin dışa yansımaları ise davranışları oluşturur.

İnsani, ahlaki, kültürel, ruhsal, toplumsal ve evrensel boyutlarda oluşabilen duyarlıklar, insanın bireysel ve toplumsal hayatına kalite getiren, hayatı anlamlı kılan değerlerdir. Bireyler için değerlere sahip olmak çok önemli olmakla birlikte, değerlerin gerçek anlamı toplumsal zeminde faydalı olmakla ortaya çıkar. Yani bireyler sahip oldukları değerleri hem yaşamalı hem de toplumun huzur ve refahına katkı sağlamalıdır. Burada ise değer-davranış uyumu aranmaktadır.

Ailenin, eğitimcilerin ve devletin asli görevi temiz ve pak yaratılıştaki insanları, daha üstün bir makama layık değerler sistemiyle donatmaktır.

Eğitim, çok yönlü, çok boyutlu ve geniş kapsamlı bir süreçtir. Eğitimin temel amacı, iradeli ve ideal sahibi nesiller yetiştirmektir. Bir ülkenin en önemli işi de bu olmalıdır. Yalnızca bilgi depolayarak ideal insana ulaşılması mümkün değildir. Amacı, ruhu ve felekesesi

olmayan bir eğitim yaklaşımı, yalnızca alışlagelmiş süreçleri tamamlamak ve duvarlara asılan diplomalardan ibaret kalmaktadır.

Oysa eğitim insanın doğal ve saf halini muhafaza eden ve insanlara ortak duygular kazandıran bir süreçtir. Eğitim sayesinde, çocuklar başta olmak üzere bütün bireylere ortak duygu, değer, düşünce, bilinç ve davranış kazandırılır. Eğitim ailede, okulda, çevrede ve medyada ortak bir anlayış ve bilinçle uygulanırsa ülkenin kalkınması çok daha sağlam temellere oturtulur. Nitekim gelecek nesillerini planlamayan ve kendince ideal insan yetiştiremeyen toplumlar, ekonomik açıdan ilerleseler dahi ayakta kalamazlar. Bütün yatırımlar içinde en kıymetli olanı insana yapılan yatırımdır. Okuyan, araştıran, değer veren, düşünen, sorgulayan, iletişim kuran ve çok çalışan nesiller yetiştirmek en büyük

gaye olmalıdır. Bireyi ve toplumu eğitmeden kalkınmak da mümkün değildir.

Eğitimde Değerler

“Değer” bireylerin herhangi bir kişi, varlık, olay, durum karşısında ortaya koyduğu duyarlılıklarıdır. İnsani, ahlaki, kültürel, ruhsal, toplumsal ve evrensel boyutlarda

oluşabilen bu duyarlıkların özümsemesi ve benimsenmesi süreci, değerler eğitiminin esasını teşkil eder. “Sevgi, saygı, hoşgörü, doğruluk, hakkaniyet, cesaret, yardımlaşma, temizlik, nezaket, konukseverlik gibi genel kabul görmüş toplumsal değerlerdir. Sayılan bu değerlerin merkezinde hep insan vardır. İnsan ise fitrat üzere yaratılmıştır. Değerlerin oluşumu ve kazandırılması “fitrat kanunu”na uygun olmalıdır. İnsanın yaratılışı, doğallığı ve itidali gerektirir. Nitekim Aristo: “Her şey vasat üzeredir.” diyerek bu gerçeğe işaret eder.

Diğer bir bakış açısıyla “değer” insanı değerli kılan, sahip olduğu üstün nitelikler ve sahip olduğu donanımlardır. Sahip olunan değerler bireyin gelecekte kişiliğini, bakış açısını, davranışlarını hatta hayatını belirleyecek etkenler olduğu için, bireyin belli başlı değerlerin farkına varması, gerekli değerleri kazanması, yeni değerler benimsemesi, bütün bu değerleri kişiliğinin temel taşları hâline getirerek davranışa dönüştürmesi gerekir. Neredeyse hayat boyu devam eden bu değer kazanma (kazandırma) süreçlerine “değerler eğitimi” denilmektedir.

Değerler eğitiminde başarılı olabilmek için öncelikle, uygun değerleri belirlemek veya oluşturmak sonra da bu değerleri davranış hâline getirmenin yollarını aramak gerekir. Değerleri özellikle çocuklara, gençlere benimsetmenin ve özümsetmenin yolu, sözlü uyarılardan çok, söz konusu değerleri yaşamakla ve örnek olmakla mümkündür. Aileler, eğiticiler ve yöneticiler, bu noktada örnek modeller olabilirlerse değerler eğitimi süreci doğal mecrasında ve daha hızlı ilerler.

Bu süreç, çok erken yaşlarda aile içinde başlatılmalı; örgün eğitim basamaklarının değişik süreçlerinde duygu oluşturma ve değer kazandırma etkinlikleriyle desteklenmelidir. Ailede, okulda, toplumda ve medyada “sevgi, saygı, hoşgörü, sorumluluk, vakar, adalet, aileyi önemseme, bağımsızlık ve özgür düşünebilme, iyimserlik, diğergamlık, duyarlı olma, dürüstlük, vefa, temizlik, konukseverlik, vatanseverlik” gibi birçok değerlerin yapılacak etkinlikler ve uygulamalarla hayata geçirilmesi davranışa dönüştürülmesi çok önemlidir.

Doğuştan itibaren gerek ailemizden gerekse çevreden edindiğimiz birçok değer mevcuttur. Bu değerlerin sayısı, cinsi, niteliği büyük oranda yaşadığımız çevre ve sahip olduğumuz kültürle ilgilidir. Birçok özel ve genel sebep, kazandığımız değerlerin niteliğini etkilemektedir. Bu yönüyle değerler, hem kişisel hem de yereldir yani kişiden kişiye, toplumdan topluma değişkenlik gösterebilir. Bir kişi veya toplum için değer kabul edilen bir özellik, başka bir kişi veya toplumca değer kabul edilmeyebilir. Değerler, öznel ve değişkendir.

Değerler eğitimi sağlıklı bir tarzda sürdürebilmek için hemen hemen tüm toplumlarca kabul edilebilecek, toplumdan topluma çok fazla bir değişkenlik göstermeyecek değer yargılarını esas almakta yarar vardır. Bu tür genel kabul görmüş, doğruluğu benimsenmiş değerlere “erdem” adı verilmektedir. Değerler ve erdemler zaman zaman karıştırılmaktadır.

Değerler eğitiminde başarılı olabilmek için öncelikle, uygun değerleri belirlemek veya oluşturmak sonra da bu değerleri davranış hâline getirmenin yollarını aramak gerekir. Değerleri özellikle çocuklara, gençlere benimsetmenin ve özümsetmenin yolu, sözlü uyarılardan çok, söz konusu değerleri yaşamakla ve örnek olmakla mümkündür.

Oysa değerler, olabildiğince öznel ve değişken; erdemler, “nesnel ve sabit”tir.

Garb filozofları ve Şark mütefekkirlerince neredeyse ortaklaşa “erdem” kabul edilen belli başlı “nesnel değerler” dört ana başlık altında toplanır; adalet, hikmet (bilgelik), iffet (dürüstlük) ve şecaat (cesaret)tir. Bu erdemler, geleneksel Türk-İslâm kültüründe “değerler eğitimi”nin de temel taşlarıdır.

Sonuç ve Değerlendirme

En başta birey ve aile olmak üzere toplum birimlerini sağlıklı yetiştiremezsek millet, ülke ve devlet olarak büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalırız. Bu tehlike, ekonomik yıkımlardan çok daha ağır ve öldürücüdür! Bir an önce aklımızı başımıza devşirip çocuklarımızı, insanımızı ve aileleri gerçekçi bir eğitimden geçirmenin çaresine bakmalıyız. Maddi sefaletle göğüs gerebiliriz ama manevi sefaletin çaresi yoktur. Sözün özü eğitim meselesi, Türkiye’nin en önemli ve en güncel meselesidir.

Eğitimin başarıya ulaşabilmesi için yüksek bir medeniyetin varisi olan Türk milletinin temel değerlerini çağdaş ve evreni kuşatan ölçülerle yeniden ele almak, toplumumuzun ve bütün insanlığın mutluluğu için eğitim hayatımıza aktarmak gerekir. Eğitimin her kademe ve ortamında kendimizden, mazimizden, ecdadımızdan utanç duymadan eğitim sistemimize yeni yaklaşımlar ortaya koymalıyız. Üstün bir medeniyetin varisi olan bizler, ilk ve en önemli işimiz olarak değerlerimize sahip çıkmalı; tarihimizin parlak sayfalarındaki seçkin şahsiyetleri model insanlar yaparak eğitim anlayışımızı güncellemeliyiz.

Bu bağlamda “değerler eğitimi” hem eğitim sistemimizin hem de insan yetiştirme modelimizin temeli olmalıdır. Değişik toplum kesimlerinin ortak görüş ve önerileri çerçevesinde, bilim adamları ve uzman eğitimcilerce uzun tartışma ve görüşmeler sonucunda ortaya konacak değerler sistemimiz kademeli olarak eğitim kurumlarımızca çocuklarımıza ve gençlerimize benimsetilmelidir.

Bu yeni eğitim anlayışının başarılı olabilmesi için ailenin temel eğitim kurumu kabul edilmesi, huzur ve mutluluğun aile temelli öngörülmesi gerekmektedir. Devamında okullarla aile arasında sağlam köprüler kurulması, başarı için en önemli adımlardandır. Aynı şekilde toplumu ciddi anlamda etkileyen ve yönlendiren kitle iletişim araçlarının da bu amaca uygun yayınlar yapması gerekir.

Sonuç olarak “fıtrat ve hilkate uygun nesiller yetiştirmek” herkesin en asli ve en önemli işidir. Gelecek nesillerini planlamayan ve kendince ideal insan yetiştiremeyen toplumlar ekonomik açıdan ilerleseler dahi ayakta kalamazlar. Bu noktada ısrarla ve önemle belirtmemiz gerekir ki eğitim önemsenmeli ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalı, eğitime ruh ve felsefe katılmalı, öğretmene idealizm yüklenmelidir. Ülkemizde son yıllarda eğitime verilen önem ve destek artmaktadır. Değerli, geniş ufuklu, bilgili ve şuurlu nesiller yetiştirmek en önemli hedef ve uğraşımız olmalıdır. Nesiller düzelirse ülkemizin dirlik, düzenlik ve refahı da yükselecektir. Bu bağlamda eğitim sistemimiz yeni baştan, yerli ve millî bir bakış açısıyla uzun vadeli olarak tekrar ele alınmalıdır!

Garb filozofları ve Şark mütefekkirlerince neredeyse ortaklaşa “erdem” kabul edilen belli başlı “nesnel değerler” dört ana başlık altında toplanır; adalet, hikmet (bilgelik), iffet (dürüstlük) ve şecaat (cesaret)tir. Bu erdemler, geleneksel Türk-İslâm kültüründe “değerler eğitimi”nin de temel taşlarıdır.

eğitim
adab
ilim
yolculuğudur

0 (264) 277 88 55

AdabilimKoleji

adab_ilim

adabilim@adabilim.com

EĞİTİMİMİZİN “İRFAN” BOYUTU EKSİK

Şakir TARIM / Eğitimci -Yazar

"Eskiden eğitim mekanlarımız konusunda şu ifade kullanılırdı: “Okullar ilim ve irfan yuvalarıdır.” Öğretmenlerimiz için de “irfan ordusu” tabiri yaygındı. “İlim” konusunda genel bir kanaat yerleşmiş gibi. Ama “irfan” için aynı şeyi söyleyebilmek mümkün değil.

Bismillahirrahmanirrahim;

Eskiden eğitim mekanlarımız konusunda şu ifade kullanılırdı: “Okullar ilim ve irfan yuvalarıdır.” Öğretmenlerimiz için de “irfan ordusu” tabiri yaygındı. “İlim” konusunda genel bir kanaat yerleşmiş gibi. Ama “irfan” için aynı şeyi söyleyebilmek mümkün değil.

İlim insana Rabbimizin bir nimeti! İnsana bilmediğini öğreten de O (cc): “Allah sana Kitab’ı ve hikmeti indirdi; sana bilmediğini öğretti.” (Nisa, 113) Allah’ın 99 Esmasından biri “El-Alim” (cc). 14 sıfatından biriye “ilim”. “Her şeyi hakkıyla bilen ve ilmi her şeyi kuşatan” anlamında. Bu sebeple ilmin kaynağı Allah (cc). İlmin asıl sahibini tanıyarak ilahi kaynaktan öğrenilen ilim insana fayda verir. Allah’ı tanıyanlar O’nun adını anarak ilim öğrenmeye başlarlar. Yani Besmele’yle! Allah ilmi isteyene

verir. İlim talep eden, emeği ve yeteneği ölçüsünde ilimden nasiplenir. O yüzden ilim isteyene “talebe” denir. İslâm’da ilmi zorla öğretmek anlayışı yoktur. İlim “istenen” durumda olmalı ki, kıymeti bilinsin!

İlim Herkese Açıktır

Mümin, gayrimüslim; ilmi kim isterse onu öğrenir. Mesela Uluslararası Uzay Merkezi (NASA) yeni açılımlar sağlayabilmek için Kur’an ilimleri üzerinde araştırmalar yapıyor. Yine Batılılar Oryantalizm (Doğubilim) adını verdikleri alanda İslâm ilimleri üzerinde çalışıyorlar. Maksatları öğrenip Müslüman olmak değil; hem Müslümanların kültürel yapısını öğrenmek, hem de yeni buluşları için düşüncelerini zenginleştirmek. Ancak, faydalanmak bakımından Müslüman ve gayrimüslimin öğrendiği ilim arasında fark var. Gayrimüslim ilimden yalnız dünyalık olarak faydalanır. Müslümansa; ilimle hem dünyasını aydınlatır, hem de ebedi Âhiret saadetini elde eder. İnsan, il-

Gayrimüslim ilimden yalnız dünyalık olarak faydalanır. Müslümansa; ilimle hem dünyasını aydınlatır, hem de ebedi Âhiret saadetini elde eder.

min meyvesi olan salih amel işleyerek, İslâm’ı yaşayarak olgunlaşır; büyük dereceler kazanır. Gayrimüslimler bundan mahrum kalır.

İlmin “İrfan” Boyutu

Allah Resulü (sav) buyurur: “Allah verdiği nimetin eserini kulunun üzerinde görmek ister.” (Tirmizi) İlim nimeti için bu eser, bilinenlerin uygulanması, yani salih amele dönüştürülmesidir. İşte buradan “irfan” doğar. İslam dini “yaşansın” diye gönderilmiştir. İslâm’ı yaşayanlara büyük dereceler müjdelenir: “Siz bildiğinizi yaşırsanız, Allah size bilmediklerinizi öğretir.”

(Tirmizi) Arapça’da “alime” ve “arafe” fiilleri “bilmek” anlamında. “Alime” fiiliyle daha çok eşyanın dış görüntüsü anlaşılır; “arafe” fiilinin karşıladığı anlamda eşyanın hakikatını öğrenmek (irfan) vardır: “Yarabbi, bana eşyanın hakikatını olduğu gibi göster.” (Tirmizi) İrfan, insandaki manevi cihazları harekete geçirerek feraset, basiret, hikmet gibi cevherlere ulaşmayı sağlar.

Allah bilgisi (marifet’ullah) Allah’ın insana bir ikramıdır. Onu İslâm’ı yaşayanlara verir. Allah’ı hakkıyla bilmek, irfan yoluyla mümkündür. İrfan, Allah’ın bağışladığı “sezgi” yoluyla öğrenilen ilimdir. Hayat ve kainata Allah’ın nuruyla bakmayı öğretir: “Müminin ferasetinden korkunuz; çünkü o Allah’ın nuruyla bakar.” (Tirmizi)

Faydasız İlimden Kaçın!

Kullanılmayan, yaşanmayan, salih amele dönüşmeyen ilim “faydasız”dır. Allah Resulü (sav) “Yarabbi, faydasız ilimden Sana sığınırım” (Tirmizi) buyurur. Allah Resulü (sav) “Kıyamet gününde, insan 5 şeyden hesaba çekilmedikçe Allah’ın huzurundan ayrılamaz” buyurduktan sonra; bunlardan birinin de “Bildiği ile amel edip etmediği” (Taberani) olduğunu anlatır. İslam Tarihi’nde, ilmi salih amel meyvesine dönüştürmeyen alimler için, “Kitap yüklü eşek” ifadesi kullanılır. Ayet ve hadisler hep ilmi uygulamayı, salih amele dönüştürmeyi teşvik eder. “Salih” ilmini yaşayan âlimdir. Allahü Teala salih kullarına büyük müjdeler verir: “Allah salih kullarını yeryüzünün mirasçısı yapacaktır.” (Enbiya, 105) Allah yeryüzünün yönetimini salih kullarına emanet etmek istiyor. Niçin? Yeryüzünü fesattan kurtarsınlar, ıslah etsinler ve Allah’ın indirdiklerini geçerli hale getirsinler, diye! Dikkat ederseniz bütün nimetler Allah’ın son hak dini İslâm’ı yaşayanlar için!

İslâm’ı Yaşa ve Yaşat!

İlim büyük bir nimet. İlim nimetinin meyvesi İslâm’ı yaşamak. İslâm’ı yaşayanlar Allah’ın

ihsanı olan sezgi (irfan) yoluyla eşyanın hakikatına vakıf olurlar. İnsandaki feraset, basiret, hikmet gibi cevherler faal hale gelir. İnceliği görür; etrafında olup bitenleri fark etme noktasına ulaşırlar. Yaşadığımız olaylar, toplum olarak irfan eksikliğimizi ortaya çıkardı.

Türkiye, o zamanki adı Ortak Pazar olan AB ile ilk irtibata 1959'da geçti. Onların aralarına katılmak için. Halbuki, Avrupa (Hıristiyanlık) ile, Türkiye (Müslümanlık) arasında yer ile gök arası kadar bir uçurum vardı. İrfandan beslenen feraset ve basiret sahibi bir Müslüman AB'ye katılmayı aklından bile geçiremez. İrfan yoksunu sözde aydınlar, AB'ye katılmak için 57 senedir vermedikleri taviz bırakmadılar. Onlar, "Sizi istemiyoruz." dedikçe, "İstemesenez de gireceğiz; Türkiye'nin bulunmadığı AB eksiktir." (!) üslubuyla konuşmalar yaptılar. 15 Temmuz'da AB, Türkiye'ye karşı terörü ve darbecileri destekledi. AP, Türkiye'nin üyeliğini askıya aldı.

Yöneticilerimiz sözle AB'yi topa tutmasına rağmen, yine de AB uğruna icraatlar yapmaya devam ettiler. AB ile eğitim anlaşmalarının hız kesmeden devam etmesi gibi. Halbuki, Gümrük Birliği'ni askıya almak, AB Bakanlığının kaldırmak onlara verilecek en güzel cevap olurdu. Yine, FETÖ'nün hile ve tuzaklarını 50 sene

Türkiye, o zamanki adı Ortak Pazar olan AB ile ilk irtibata 1959'da geçti. Onların aralarına katılmak için. Halbuki, Avrupa (Hıristiyanlık) ile, Türkiye (Müslümanlık) arasında yer ile gök arası kadar bir uçurum vardı. İrfandan beslenen feraset ve basiret sahibi bir Müslüman AB'ye katılmayı aklından bile geçiremez.

sonra ve bir kalkışma sonucu fark etmek ne büyük feraset ve basiret yoksunluğu! Türkiye'yi yok edecek planı fark edememek ne büyük gaflet! Daha nice basiretsizlik örnekleri!

Allah Erbakan Hoca ve kadrolarından razı olsun! Daha ilk günden Türkiye'yi AB tehlikesine karşı uyardı. Türkiye'nin yerinin kardeş Müslüman ülkeler olduğunu hatırlattı. FETÖ'nün planlarına alet olmadı. Onlarla bir kere olsun aynı fotoğraf karesine girmedi. Başbakan

olduğu zaman İran'la ticaret hacmini artırdı; Çekiç Güç'ü geldiği yere gönderdi; FETÖ'ye en büyük darbeyi vurdu.

Eğitimimiz "millîliğe" dönmeli; uyanık, ileri görüşlü ve inceliği fark eden nesiller yetiştirilmelidir. Maneviyat dünyası zengin, dünyayı iyi okuyan, düşmanlarımıza karşı dirençli nesiller! Bunun için de eğitimimizdeki "irfan eksikliği" vakit geçirmeden giderilmelidir. Milletimizin inancı, aslı, özü, kendisi, tarihini temsil eden Milli Görüş'ümüze dönmek en büyük ihtiyaçtır. İrfan ordusunun oluşmasını sağlayacak şu Hadis'i hatırlayalım: "İnsanlar helâk oldu; iman

edenler müstesna. İman edenler de helâk oldu; ilim sahipleri müstesna. İlim sahipleri de helâk oldu; salih amel işleyenler müstesna. Salih amel işleyenler de helâk oldu; ihlâs sahipleri müstesna." (Aclûni, Keşf'ül Hâfâ)

İrfan duygusuna ulaşmak için iman, ilim, salih amel ve ihlâs sırasına uyulması gerekiyor.

Eğitimimiz "millîliğe" dönmeli; uyanık, ileri görüşlü ve inceliği fark eden nesiller yetiştirilmelidir. Maneviyat dünyası zengin, dünyayı iyi okuyan, düşmanlarımıza karşı dirençli nesiller!

AHLAKİ YOZLAŞMANIN TEKNOLOJİK TEMELLERİ

ALİ CEYLAN / Eğitimci - Yazar

"Günümüz insanı yorgun... Günümüz insanı aceleci... Günümüz insanı her an başarı paniğinde... Günümüz insanı hep en iyi olma derdinde... Günümüz insanı "an" içinde her an kendi ile... Kalmadı elinde asası, tevazu ile dolaşan dervişler. Kalmadı bahçesinde bohçasını komşu kızına gösterirken yanağı hafif kızaran gelinler. Kalmadı pantolonuna üçüncü yamayı attırırken "İyi dikesin usta hemen eskimesin." diyecek kanaat sahibi yiğitler.

Bismillahirrahmanirrahim. Hamd Alemlerin Rabbi Allah Azze ve Celle'ye, Salatu Selam Fahri Kainat Efendimiz Muhammed Mustafa Sallallahualeyhi Vesellem üzerine olsun.

Günümüz insanı yorgun... Günümüz insanı aceleci... Günümüz insanı her an başarı paniğinde... Günümüz insanı hep en iyi olma derdinde... Günümüz insanı "an" içinde her an kendi ile... Kalmadı elinde asası ile mağrur dolaşan dervişler. Kalmadı bahçesinde bohçasını komşu kızına gösterirken yanağı hafif kızaran gelinler. Kalmadı pantolonuna üçüncü yamayı attırırken "İyi dikesin usta hemen eskimesin." diyecek kanaat sahibi yiğitler.

Geçmişini harcayan toplumdan geleceğini ipotek ettiren bir topluma farkında olmadan bir geçiş yaptık. Yaşamadığımız yarınları bankalara borçlandık. Yiğide borç kamçısı veren yakınlar, uzak oldu. Yarınlar artık bizim değil. Biz kendimizi bilmedikten sonra, yaşadığımız "an" değil, girmişiz bir hayal dünyasına... Sanal

dünyalar hediye ettik çocuklarımıza. Ne çocuklarımız bizden biri, ne biz onlardan sorumlu bir aileyiz. Bedenini besleyip, zihnine en iyi başarı tohumları ekmekteyiz. Kalbi acıkınca; sevgi isteyen, ilgi isteyen, ilim isteyen kalplerini teknolojik tıplarla kapatıp sessiz çılgınlık içine gömmekteyiz. Çocuklarımızı diri iken teknoloji bataklığına defnedip, çürümeyen bedenini okşayarak teselli bulmaktayız. Kalbi çürüyor çocuğun, kim farkında! Anne mağrur ve edalı çalışan iş sahibi... Baba dünyalar kuruyor her gün; iş takibi derdinde... Ezan ve namaz bizden çok uzakta.

Ezanlar doldursa da kulağı, kalbe gitmiyor o mübarek ses,

Secdelerde zikrin fısıltıları sadece bir alımlık nefes...

İlim ehli olmak için ayet ve hadis ile dilimizi süsledik, kalbimizde dünya sevgisi ölümü sevdirmeyi başkaları için zannettik. Rol model olmadık çocuklarımıza ve bizde rol model almadık Aleyhissalatuvessem Efendimiz Muhammedi!...

“Andolsun ki Allah’ın Rasülü’nde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için, güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 21.) Oysa ne biz bu ilahi emrin şuuruna vardık, ne de çocuklarımıza bu şuurda örnek olabildik. Bizim en büyük çelişkimiz tam da burada kendini açık ediyor: Şuurun farkında olamayacak kadar şuursuz dünya hayatına girmişken, çocuklarımıza nasıl etki bırakacağını sorgulamadan onları, teknolojinin kucağına teslim ediverdik. Öğrenci

ve Yaşam Koçluğu programımda bana gelen her iki öğrenciden birinde teknolojik bağımlılık, tamamında teknoloji ile ailesinden daha çok bütünleşme ve sahiplenme gözlemledim. Teknoloji, çocuklarımızı büyüten mekanik bir uyuşturucu olarak, onları yürüyen ölümler haline getiriyor. Geleceğin nesli diyeli on dört yıl geçti aradan. Şimdi o neslin içindeyiz. Sayılar az da olsa aralarında çok güzel Kur’an okuyanlar var. İmamlık bile yaparlar ama kalbi Allah diyen kaç tane çıkar? Artan İmam Hatip okullarının çokluğu ile övünen kesimlere anlatamadığımızda tam olarak budur.

Bir kez Allah dese aşk ile lisan,

Dökülür cümle günah misli Hazan,

İsm-i pâkin pâk olur zikr eyleyen,

Her murada erişir Allah diyen. (Süleyman Çelebi)

Kalp ile Allah demek... Sonra tefekkür ile susmak...

Ağzını açınca dilinde çifte “L” vurur

Gerisi hu ile gırtlığında durur.

Kalbin kapısı çalınadurur,

Hu ile kalpler rahmet bulur...

Teknoloji, çocuklarımızı büyüten mekanik bir uyuşturucu olarak, onları yürüyen ölümler haline getiriyor. Geleceğin nesli diyeli on dört yıl geçti aradan. Şimdi o neslin içindeyiz. Sayılar az da olsa aralarında çok güzel Kur’an okuyanlar var. İmamlık bile yaparlar ama kalbi Allah diyen kaç tane çıkar?

Kalbi Allah Azze ve Celle’nin rızasını davet etmek şuurunda bir toplum. Bu öyle bir davet ki daveti kabul eden için, ev sahibinin misafire her şeyini teslim edecek memnuniyette bir davet. Bu davetten önce Kur’an ahlakı ile temizlik yapmayan toplumlar ne toplumsal rahmete, ne ferdi mağfirete duçar olurlar. Kuru yaprakların rüzgarda savrulduğu gibi, şuurları boyalı medya tezgahında savrulur durur. Şuurları

manın ölçüsü Kur'an ve Sünnettir. Kur'an ve Sünnet şuuru dilinde süs olan toplumlar savruldukça savrulur, savrulma sarhoşluğu içinde kendilerini Mübarek Kabe etrafında tavaf ediyor zannederek, "Ne de güzel çeviriyor bizi mübarek" diyerek boyalı medyayı elinde tutan otoriteye övgüler sıralayacak şuur acizliğine düşer.

"Kur'an ve Sünnet şuuru dilinde süs olan toplumlar savruldukça savrulur, savrulma sarhoşluğu içinde kendilerini Mübarek Kabe etrafında tavaf ediyor zannederek, "Ne de güzel çeviriyor bizi mübarek" diyerek boyalı medyayı elinde tutan otoriteye övgüler sıralayacak şuur acizliğine düşer."

Bu durum toplumsal değerlerle öyle haince oynayan bir basın ahlaksızlığıdır ki; şehit haberleri ile en iğrenç ahlaksız kadın resimlerini yan yana verip şuurun şuursuzluğa dönüşümünü sağlar. Şehit haberlerine üzülme riyasından sonra kadına on defa(!) terbiyesiz demek için bakar da bakar. Bir yanda toplum, bir yanda aile, bir yanda çocuk... Ne bekleyecek sabırları var, ne yoklukla terbiye olmuş kalpleri. Oysa Allah Azze ve Celle nimet olarak yaratmış mahrumiyeti. Bir de çocuklarımızın nefislerine bakalım; her istediklerine ulaşıyor, canı sıkılınca tablet telefon yoldaşı oluyor, annelerin en büyük yardımcıları görsel yayınlardaki çizgi film, garibe şarkı klipleri... Bu nedenle çocuklarımız otizmin pençesinde kıvranıyor ya da direktten dönüyor.

Azgınlaşması sinsice ve kalıcı ilerleyen bir neslin sahibiyiz. Yozlaşmanın ötesinde teknolojik bir yobazlık var artık önüne geçilemeyen. On yaş ve yukarı her gencin elinde akıllı telefonlar derslerde oyun paylaşımları, hocalarla geçilen dalgalar. Davranışın ölçüsü kaçtıkça kaçtı, hocalar öğrencilere değil, öğrenciler hocalara takıldı. Hocasını görünce yol değiştiren öğrenci modelinden, öğrencisini görünce görünmez hale gelen hoca modeline geçtik. Dünyada hangi millet olursa olsun bize benzemez ve bizim adına "MİLLÎ" mührünü vurduğumuz eğitim sistemimiz Amerikan filmi "Batı Yakası Hikayesi"ne dönemez. Dönmemeli. Okulda hocalar, evde ebeveynler çocuklara teslim. Bir dünya kurduk hayalimizde, yönetimi çocuklara teslim ettik. Daha onlar söylemeden biz onların neyi sevip sevmediğini, neyi yapıp yapmayacağını söyleyip, zihinlerinde kendi boşluklarından oluşan bir çorak sistem kurguladık. Onlara kendi yaşam ve kişiliklerinin bir parçası olmayan sahte maskeli duyguların doyumsuz hazzını yaşattık.

Şehvete sınırsızlık

Öfkede sınırsızlık

Düşünme gücünün eksikliğinde sınırsızlık...

Milli Gazete ve dergimiz yazarlarından İbrahim Halil Er Hoca'nın 5 Şubat 2017 Milli Gazete yazısında tasavvuf kitaplarını kaynak göstererek verdiği "İnsan Nefsinin Üç Gücü" yazısının ilgili kısmını sizinle paylaşmayı uygun gördüm.

"İnsan nefsinin üç gücü klasik tasavvuf kitaplarında insan nefsinin üç gücünden bahsedilir. Bunlar:

1. Arzu -şehvet (İffet) gücü: İnsanın bu dünyada yaşama ve soyunun devamını sağlayan güçtür.

2. Öfke/gazap (Cesaret) gücü: Kişiliğimiz, karakterimiz ve kutsal bildiğimiz her şeyi korumaya yönelik olan manevi güçtür. Bunun çokluğu cesaret, azlığı korkaklığı oluşturur.

3. *Düşünme gücü (Hikmet) : Akli yeteneğidir. Diğer iki gücü kontrol altında tutan güçtür. Mutedil olması hikmeti, yokluğu cehaleti doğurur.*

Şimdi gelelim İbrahim Halil Hoca'nın bu bilgi aktarımından varacağımız sonuca: Aslında geldiğimiz yerin adını söylemeye dilim varmıyor ama;

1. İffetli şehvetin yerini, sapkınlık
2. Cesaret öfkesinin yerini, isyan
3. Düşüncede hikmetin yerini, elektronik öğretiler aldı...

Çocuklarda; karın doyurmayı ayaküstü yemek işletmelerine, eğitimi bakkal mantığında özel okullara, kural koymayı danışmanlara, sosyalleşmeyi bilgisayarda sosyal medya hesaplarına bıraktık. Yahu biz koskoca bir gençliği Siyonist hedeflerinin bile hayal edemediği zirvede, debelendikçe batan koskoca bir bataklığın ortasına bıraktık. Bu öyle bir bataklık ki mecburuz: Çünkü

"Yahu biz koskoca bir gençliği Siyonist hedeflerinin bile hayal edemediği zirvede, debelendikçe batan koskoca bir bataklığın ortasına bıraktık. Bu öyle bir bataklık ki mecburuz: Çünkü anne çalıştığı için anne sevgisini, baba iş takibinde olduğu için baba güvenini veremiyor."

Çünkü anne çalıştığı için anne sevgisini, baba iş takibinde olduğu için baba güvenini veremiyor. Ana babalı çocuklara yetim duygular yaşatıyoruz şuursuzca. Vicdanımız dile gelip kendimiz suçladıkça yediriyoruz, giydiriyoruz, oyun için tablet, sosyalleşmesi için telefon alıp ders takip alışkanlığını bilgisayarlara teslim ediyoruz. Çocuklar ilgisizlik deryasında mekanik bataklığa battıkça uzaktan el sallıyorlar bize. Bu öyle bir el sallayıştır ki, denizde boğulmak üzere olan bir kişinin imdat isterken salladığı eli çevreden görenlerin "selam" zannetmesi gibi bir durum sanki. Ve umudunu kesince çocuk son bir hamle daha yapıyor ve bağıyor; "Anne, Baba!" An-

laşılmadığından emin olduğunda kendini daha fazla yormaya gerek görmüyor. Teslim ediveriyor mekanik teknoloji bataklığının acımasız kollarına.

Cinsel sapmalara tanık olup, kişilik sapkınlığına varacak alışkanlıklar geliştiriyor. Kalbi rol model alacak bir ebeveyn sevgisi tatmadığı için, sadece kan pompalıyor. Zihin dünyası karmakarışık olunca imdadına en hafifi sigara olmak üzere bağımlılığın her türlü gelişiyo-

Ve anne baba... Hala benim çocuğum var zannediyor. Onu sadece okuldan kendilerine "Çocuğunuzda dikkat dağınıklığı var." ya da "Derslere karşı ilgisi son derece zayıf." veya "Çocuğunuzun bir profesyonel yardıma ihtiyacı olabilir. Çünkü, ait olduğu cinsel kimliğe uygun davranış göstermiyor." uyarıları aldıklarında fark ediyorlar. Çocuklarının kalplerine dokunmadan ona yardım

edecek profesyonel buluyorlar. Bilinçaltında çocuğa yardımdan ziyade kendilerini suçluluk duygusundan kurtarma çabası hakim. Ahşaba vernik atıp cilalayan boyacıdan bir farkı olmalı ebeveynin. Allah ve Resulü'ne itaat eden mücahit yetiştirme şuurunda olmak gibi. Hakkı hak bilip, batılı zail etme davasına ortak olmak gibi.

Hz. Ali Kerremallahü vecheh, "Çocuklarınızı yaşayacakları çağa göre yetiştirin." derken, onlara geleceğin süreklilik arz eden gelişim bilinci verilmesini ifade eder. Bizim çelişkimiz ise; teknolojinin gelişmesini bekleyip, çocuğumuzu yüksek teknoloji ile bugün içine hapsetmektir.

AHSEN

AHSEN DEMİR ÇELİK
MAMULLERİ PAZARLAMA
NAKLİYE TAAHHÜT ve TİC LTD ŞTİ

*Sermayemiz
önce ahlak ve
maneviyattır.*

Her Bahar bir çiçekle başlar...

Yıldırım Beyazıt Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad. Anadolu İş Merkezi No:6 Kat: 4 Daire No: 11 Payas / İSKENDERUN

Tel: +90 326 755 19 42 • Faks: +90 0326 755 19 41

ahsen@ahsendemircelik.com • www.ahsendemircelik.com

Ramazan ÖKSÜZ
0533 217 16 31

Firmamız 24/01/2014
Tarihinde Kuruldu

ahsendemircelik

ahsendemircelik

İLMİ ALIN TERİYLE KAZANMAK

Ahmet DEVELİ / Eğitimci

Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in soyuna, boyuna, zenginliğine bakmıyordu Allah (cc). Hazırlanan kimdi, ona bakıyor. Ve ulu olan Rabbimiz! Kendisi de çabalayana yardım ediyordu.

Daha çocukken ona “Muhammedü'l- Emin” denilmişti. Sonradan zulümde sınır tanımayanlar tarafından bu ad konulmuştu Efendimizin kendisine. Sadece Ebu cehiller değil, öz amcası Ebu Leheb dahi bunlardan sadece birisiydi. Hira eğitimin son üssüydü. Eğitim tamam olunca hayretlere değer haber gelecekti. O'na “Sen Allah (cc)'ın Resulüsün” denilecekti.

Ya Hz. Musa! Emeği Hz. Şuayb'e koyun gütmekti, ama maksadı talebe olmaktı. Tam on yıl süren hizmet ve talebelik, Hz. Şuayb'ın memnuniyetini, ona damatlığı getiren, dönüş yolu ve Sina'nın sağ yanında Tuba Vadisi ise büyük bir habere şahit oluyordu. Ateş almaya, ya da yol sormaya giden Musa, Resul olarak dönüyordu. Bir de üstüne üslük kardeşi Harun'un da tayinini almıştı Nebi olarak... Söz Allah (cc)'den çıkmıştı... İşte şok haber buydu.

Ya Halîlu'r-Rahman! Nebi İbrahim (A.S)... Emeğini Nemrud'un ateşi yakamıyordu, kıyamete kadar insanlığın hayretine değer şok haber olarak kalacaktı bu.

Televizyon ve ajans kumandası ellerinden düşmeyen dostlar! Kur'an'da; Kıyamet, Mürselât, Tekvir, İnfitar, Naziât, İnşikâk, Sûrelerine bir göz atın ve ey insan! “Aninnebe il azîm” (Nebe; 78/2) O Muazzam (olayın) müthiş haberini mi? Yani kıyametin haberini mi soruyorsun?

Vessemâ'i vettâriq “Sema ve gece gelen konuk şahit olsun.” (Tark; 86/1) Târik yıldızına yemin ediyor, Târik yıldızı ki, gecenin en karanlık anına doğan yıldız! Ya insanlığın en karanlık anına doğanlar! Onlar ki, ilim ve irfanda Allah (c.c) tarafından çağdaşlarının en seçilmiş, gecemizi gündüze çeviren Nebiler ve Resuller... Ve onlarla insanlığa sunulan ilim irfan şerbeti! Öyleyse şu vahye kulak kabartalım: “Yâ eyyühel insânu mâ ğarreke birabbike'l-Kerîm” “Ey insan bu kadar ulu ve cömert olan Rabbine karşı bu gururun ne?” (İnfitar 82/6)

Yığma ve biriktirme hastalığı, doyumsuz ve doymayan aç gözler... İlim ve irfansız bir yaşamın sonucunda ortaya çıkar ve ne dünyada ne de ebedi hayatta insana rahat yüzü göstermez. “Açlıktan ölenin yanında açgözlü gördüm.” sözü ne de acı bir gerçeği sorguluyor.

İnsanoğlunun dünyadaki yaşamında olmazsa olmazı ilim olmuyor mu? Ve bu kimden

öğrenilecek? Elbette ki Allah'ın (c.c) seçtikleri Nebi ve Resullerden... Ama biz eğitimi kimlere bırakıyoruz onlara bir bakalım!

Kurttan hoca mı olur be adam! Kuzuyu teslim etmişsin. O zaman bekle eğitir, bir gün kuzunun postu kalır elinde! "Ah, tuh"ların fayda vermez. Uyanma zamanı çoktan geçmiştir. Nasıl ki emperyalistlere kuzu oldu ülkeler etiyile, kemiğiyle! İşte, iş işten çoktan geçti dövünmek, ağlamak nafile...

Kürsü, minber ağlıyor, O dostu arıyor. O diyarın sakinleri yok artık! Bu makamlar neden doldurulmuyor? Gelen gideni aratıyor, ömürlerimiz bu adamları tartmakla gelip geçiyor.

Cehaletten geçilmiyor müminin çarşısında, pazarında, mahallelerinde caddelerinde kir akıyor... Sanki çok yaramaz, çok çocuklu evlerin halıları yıkanıyor sokakların başında... Herhalde bu havalidekiler "Cennet bir çanak aş, Cehennem upuzun çarşı" diyor. Eline verileni dahi çalışmamış zavallı, kekeliyor minberde... Böyle mi eğitilecek Ümmeti Muhammet?

İlim adam arıyor, adamlarda kaçıyor ve ilim gülüyor ardından insanların. Mektep insan bekliyor, muallim bekliyor. Ama tedrisat yamulmuş! Hala bilinen hatalar tekrarlanıyor. Ecdadıma yıllardır iftira ediliyor kırık dökük tekne hikâyeleriyle... Son donanımlı tekne ve verilen yardım altınlar belgelerle ortaya konuluyor. Fakat ne hikmetse, halen okulların eğitimi aynı hataları tekrarlıyor. Şimdi okullu olduk, sınıfları doldurduk şarkısı altmış yıldır hala aynı... Sadece değişenler okulların cılası ve boyası o kadar.

Tarih hala topallıyor, matematik hala felçli yatıyor... Coğrafya haritaların sökülmiş ipliklerinde kalmış, solmuş, sararmış tozlu raflarda. Ama birileri benim topraklarımı "Arzu mev'ud" diye tanımlıyor.

Ülkemde müzeler kendi halkına hala ücretli, bir beldeden bir beldeye gitmek, gezmek, görmek herkese has değil. Halk zaten yağıyla zor kavruluyor. Bir de dalga geçercesine vize

hatta pasaport dahi kaldırıyorlar. Ama olsun... Yüzde beşlik bilemedin yüzde onlukların işine yarar ya! Diğerleri görenlerden duyduklarıyla yetinsinler.

Emekler boşa harcanmış içi boş müfredatlarla dolu. Ücretsiz olarak sizden evvel sıralarınıza konan kitaplar işinize yarayacak eserler mi? Onları siz temin ediyorsunuz paha biçilmez ücretlerle... Tiyatro, parodi, skeç, sinema biletleri, kültür adına çok pahalı. Sosyal bir hayat sunuluyormuş.

Zevkü sefa, eğlence için tüm kolaylıklar sağlanıyor, eksik gedik bırakılmıyor. Bilmiyorlar ki zevkü sefayla ilim vücutta yurt bulmaz. İlme talipsen, tabana kuvvet dayan kardeşim! Mademki bu kutlu dava için soyundun ve sen bırak gündelik telaşla avunanları bildiklerini yapsınlar sen koş, aldırma. İlmin yolu meşakkatlerle doludur bilesin.

İlim Çin'de de olsa! Vizesi, pasaportu, anlaşması, dayatmaları var. Tabanlara kuvvet de diyemezsin! Ne mi olacak? Kur'an başucunda, elinin altında, Sünnet hemen yanında... İlmin varisleri âlimler ve eserleri işte yanı başında. O zaman ne duruyorsun?

Dünyanın nimetleri tatlıdır ve insanın damağında kalır tadı. Öyleyse damağında kalsın namazım aklımın. Damağında kalsın orucum nefsimin. Damağında kalsın zekâtım ellerimin ve damağında kalsın şehadetim kanımın... Ve ben öyle öleyim.

Cesedim toprağının damağında kalsın, kefenim cesedimin damağında kalsın, ruhumun ardından bakan gözlerim helal be diyen meleğin damağında kalsın. Son sözlerim ve de ben de öyle öleyim diyelim. Allah (cc)'ın ipine sımsıkı sarılalım ve ayrılmayalım. Karacaoğlan'a bir kulak verelim:

"Karacaoğlan donatsalar donumu,
Hakka doğru döndürseler yönümü,
Bin yaşasam hesap etmem ölümü,
Defter tutsam olancası bir gündür."

Karacaoğlan misali olancası bir günlük dünyadan ilim erbabı bilge bir insan olarak ayrılmak, mutlaka ebedi hayatta mutluluk olacaktır. Hayatını ilim ve irfanla geçirip alın teriyle ilmini edinen ve onunla amel edinen insanlardan olmak dileğiyle Allah'a (c.c) emanet olun.

EĞİTİMDE MARİFET

Şahin BAŞTACI / Eğitimci - Yazar

Eğitim ile ilgili pek çok tanımlar yapılmış, temel ve genel amaçlar belirlenmiştir. Mevcutta kabul gören eğitim tanımı “istendik davranış değiştirmek” olarak karşımıza çıkar. Ancak kazandırılmak istenen davranışlar nelerdir? Değiştirilecek veya kazandırılacak davranışları kim istiyor? Neden istiyor? Kazandırılmak istenen bu davranışlarla, istenen sonuçlara ulaşılır mı?

Bu soruların cevabını ararken Şuurlu Öğretmenler Derneği tarafından basılmış “Peygamber Efendimizin Eğitim Metodu” adlı eserde çok önemli başlıklar açıklanmıştır.

Eğitim, “Her sınıf ve kademedeki insanların düşünce ve davranışlarında yanlış değil doğruyu, zararlıyı değil faydalıyı, zulmü değil adaleti, çirkini değil güzeli, kötüyü değil iyiyi seçip uygun vasıtalarla ameli meleke kazandırmaya yönelik planlı programlı bir çalışma sürecidir”.

Eğitim ve öğretim “insanın yaratıldığı fitratin muhafazası için doğumundan ölümüne kadar, İslam’ın temel esasları doğrultusunda itikatta, ilimde, akılda, din ve ahlakta, ibadet ve amel-

de, beden ve ruh sağlığında, sosyal hayatta, iktisatta, ekonomide, siyasette, hukukta hidayet, feraset, dirayet sahibi salih kimseler olarak yetiştirilmesi, dünya ve ahiret saadeti için hazırlanması ilmi ve işidir”.

Eğitim ile ilgili yapılan bu tanımlamalar incelendiğinde; Eğitimin amacı gençlere sadece bilgi aktarmak mı; yoksa iyi ve dürüst bireyler yetiştirmek mi? Bugünkü eğitim anlayışımıza baktığımızda daha çok bilgi aktarımının ön planda olduğunu görürüz. Öğrenciler, sınav endekli ders çalışmakta ve yoğun bir şekilde sınavlara girmektedirler. Sınavda başarılı olanlar başarılı öğrenci, başarısız olanlar da başarısız öğrenci olarak kabul edilmektedirler.

Birçoğumuz, okullardaki disiplinsizlikten, öğrenci sorunlarından şikâyetçiyiz. Gazeteler gün geçmiyor ki bir okul veya öğrenci vakasıyla karşımıza çıkmasın.

İşte bütün bunların temel nedeni karakter eğitiminin, eğitim sistemimizden çıkarılmasıdır. Bilgi verilirken öğrencilerin diğer yönleri ihmal edilmektedir. Oysaki eğitim çok boyutlu-

dur: insan, akıl, nefis, duygular, inançlar, arzular, sosyal olgular gibi birçok boyuta sahiptir. Bunların unutulması, nitelikli bir eğitim verilmesini engellemektedir.

Eğitimin bir amacı da insanın terbiyesidir. Fakat günümüzde eğitimden istenen daha çok iyi vatandaş ve iyi bir uzman olmaktır. Yani daha çok sosyal ve ekonomik etkenler egemendir. İslam ise eğitimin başına terbiyeyi koymuştur. Terbiye açısından yeterli olan bireylerin daha başarılı olacağını bildiği gibi, iyi terbiye edilmiş insanların daha verimli ve dürüst olacağını da öngörmüştür. Çağımızdaki eğitim sisteminde eğitimin terbiyevi boyutu ihmal edildiğinden, çok iyi yetişmiş, her şeyi bilen birer suç makineleri yetişmektedir. Köyde kalmış ve iyi yetişmemiş bir insanın işleyeceği suç sadece kendisini yakacakken, iyi yetişmiş bir bilim adamının işleyeceği suç milyonlarca insana zarar verebilmektedir.

İslam'ın eğitim ve terbiye yöntemi günümüz eğitim sisteminden farklıdır... İslam terbiye / eğitim sisteminde, insan bir bütün olarak ele alınır; yani onu ruhi/nefsi ve bedeni yönleri de ihmal edilmez. İslam, öğrenciyi bir kişi, bir şahsiyet bir fert olarak ele alırken, günümüz eğitim sisteminde öğrenci bir makine gibi ele alınır.

Eğitim hayatları boyunca sosyal yönleri, ruhi boyutları göz ardı edilir. Gençlerin ruhi boyutları doldurulmadığı için batıda gençler alkol ve uyuşturucuya saplanırlar. Ayrıca karma eğitim sistemiyle de gençler daha ergen olmadan karşı cinsi tanıyarak nefsi yönleri bozulmakta, nefis terbiyesi almadan nefsinin tatmin etmenin peşine düşmekte, okullar karşıt görüşlerin kavga ve gürültüsüne sahne olmaktadır.

Günümüz insanların veya o kadar üniversitelerde yapılan araştırmaların ulaştığı sonuçları; bundan 1400 yıl önce ümmi bir peygamber uygulamıştı. Hatta günümüz batı eğitim sisteminin ulaşamadığı birçok noktaları da görmüştü. Bugün dünyada eğitim sistemi büyük bir krizin içinde. Okulların çok olması, insanların bu okullarda iyi bir eğitim görmeleri cehaleti kal-

dırmıyor. İnsanlar, daha iyi birer eşkıya, hırsız ve terörist oluyor. Hapishanelere baktığımızda büyük ve karmaşık suçların eğitimli kişilerce işlendiğini görmekteyiz. Bu durum eğitimin tek başına yeterli olmadığını, eksik bir şeyler olduğunu göstermektedir.

Eğitimdeki diğer bir handikap da insanların ömürlerinin üçte birinden fazlasının saçma bir eğitim ve meslek öğrenmeyle geçtiğidir. İlk, orta, lise, üniversite, ihtisas gibi aşamaları geçen birisinin yaşı 25'e ulaşmaktadır. Bu döneme kadar gencin bakımını ailesi veya devlet sağlamaktadır. Bu aşamaya ulaşıncaya kadar kişi hayatı boyunca bir kere bile ihtiyaç duyamayacağı kullanmayacağı gereksiz bilgilerle yüklenmektedirler. Bu da eğitim sistemimizdeki açmazların başında gelmektedir. İnsanın en üretken çağı, gereksiz bilgileri öğrenmekle geçirilerek, belki de insanları, bir yarış atı haline getirerek; asli görev ve fonksiyonlarından uzaklaştırmaktadırlar.

Şüphesiz ki Peygamberimiz (sav)'in eğitimde kullandığı metotlar günümüz eğitimcileri için büyük dersler barındırmaktadır. Pedagogların büyük araştırmalar sonucu ulaştığı ve hatta ulaşamadığı sonuçlar, Peygamberimiz (sav) tarafından tatbik edilmiştir. Bu nedenle Resulullah (sav)'in her hareketinde bizim için örnekler varken, eğitim metodunda da alacağımız pedagojik dersler bulunmaktadır.

Hülasa Osmanlı tarihinde çığır açan bilim adamlarından Piri Reis, Kâtip Çelebi, Akşemseddin, Hazerfen Ahmet Çelebi, Mimar Sinan ve daha nicelerinin hayatlarına baktığımızda; din ve fen ilimlerinin birlikte okutulduğunda, İslami terbiye ile ulaştığı zirveler apaçık görülmektedir. Bu anlamda eğitimde marifet; eğitimde kazandırılmak istenen davranışların; bireyin, toplumun, milletin, devletin ve dünyanın ila nihai selameti düşünülerek planlanması, uygulanması ve kazandırılmasıdır.

Kaynak:

AYDIN, M. Hedefi Cennet Olmayan Müfredat. Milli Şuur Dergisi Haziran 2015
ER, İ.H. Peygamber Efendimizin Eğitim Metodu. 2016 Ankara Anıl Matbaası

Kur'an'dan

GÜNEŞİN VE AYIN SAHİBİ DE ALLAH'TIR

Kur'an-ı Kerim; hakkı batıldan ayıran ve insanla-
rı Allah'ın gazap ettiği batıl yollardan sakındıran,
“din ve düzen” olarak razı olduğu İslam yoluna,
adil bir nizama yönlendiren Allah kelimidir. Her
kelimesinin, her cümlesinin ve her harfinin işaret
ettiği, ifade ettiği manalar vardır. Her çağın insa-
nı, Kur'an-ı Kerimden kendi ihtiyacı kadarını alır.
Kendinden sonra gelecek insanlar da aynı ayet-i
kerimelerden kendi ihtiyaçlarını alırlar. Kur'an-ı
Kerim sadece itikada, amele, ahlaka, hukuka, siya-
sete dair konulara değinmez. Aynı zamanda bize
bu kainatın yaratılış sırlarını, güneşi, ayı, yıldızı
anlatır ve bunların hayatımıza dair faydalarını
bildirir. Aşağıda mealleri verilen ayetleri bu ba-
kımdan okuyalım, düşünelim ve kulluğumuzun
gereği sorumluluklarımızı yerine getirmeye çalı-
şalım. Çünkü dünya hayatımız iman ve cihaddan
ibaret bir imtihandır.

ENAM SURESİ 96: “Allah, sabahı aydınlatan-
dır. O, geceyi dinlenme zamanı, güneş ve ayı (va-
kitlerin tayini için) birer hesap ölçüsü kılmıştır.
İşte bu, aziz olan (ve her şeyi) pek iyi bilen Al-
lah'ın takdiridir.”

YUNUS SURESİ 5: “Güneşi ışıklık, ayı da par-
lak kılan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için
aya birtakım menziller takdir eden Allah'tır. Allah
bunları, ancak bir hikmete binaen yaratmıştır. O,
bilen bir kavme ayetlerini açıklamaktadır.”

NAHL SURESİ 12: “O, geceyi, gündüzü, gü-
neşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Yıldızlar da Al-
lah'ın emri ile hareket ederler. Şüphesiz ki bunlarda
aklımı kullananlar için pek çok deliller vardır.”

HAC SURESİ 18: “Görmez misin ki,
göklerde olanlar ve yerde olanlar, güneş, ay,
yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve in-
sanların birçoğu Allah'a secde ediyor; birçoğunun
üzerine de azap hak olmuştur. Allah kimi hor ve
hakir kılsa, artık onu değerli kılacak bir kimse
yoktur. Şüphesiz Allah dilediğini yapar.

ANKEBUT SURESİ 61: “Andolsun ki onlara:
«Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu
altında tutan kimdir?» diye sorsan, mutlaka, «Al-
lah» derler. O halde nasıl (haktan) çevrilip döndü-
rülüyorlar?”

FATIR SURESİ 13: “Allah, geceyi gündüzün
içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar; gü-
neş ve ayı emri altına almıştır. Her biri belirtil-
miş bir süreye kadar akıp gider. İşte (bütün bun-
ları yapan) Rabbiniz Allah'tır. Mülk O'nundur.
O'nu bırakıp da kendilerine taptıklarınız ise, bir
çekirdek kabuğuna bile sahip değillerdir.”

FUSSİLET SURESİ 37: “Gece ve gündüz, gü-
neş ve ay O'nun ayetlerindendir. Eğer Allah'a iba-
det etmek istiyorsanız, güneşe de aya da secde
etmeyin. Onları yaratan Allah'a secde edin!”

ŞEMS SURESİ 1-10: “Güneşe ve kuşluk vak-
tindeki aydınlığına, güneşi takip ettiğinde aya,
onu açığa çıkarttığında gündüze, onu örttüğün-
de geceye, gökyüzüne ve onu bina edene, yere ve
onu yapıp döşeyene, nefse ve ona birtakım kabili-
yetler verip de iyilik ve kötülüklerini ilham edene
yemin ederim ki, nefsinin kötülüklerden arındıran
kurtuluşa ermiş, onu kötülöklere gömen de ziyan
etmiştir.”

“SORGULAYICI”(!)

TEMEL DİNİ BİLGİLER DERSİ

Halil İbrahim KABAK / Eğitimci

"B ilindiği üzere MEB bazı derslerin müfredatlarında birtakım değişikliklere giderek yeni müfredat taslaklarını yayınladı. Din eğitimi alanıyla ilgili değişiklik, ihtiva ettiği sıkıntıları daha önce hazırladığımız raporlarla defaetle ifade ettiğimiz Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi dersinde değil, şunun şurasında daha beş yıl önce seçmeli ders olarak konulan Temel Dini Bilgiler ve Hz. Muhammed (S.A.V)'in Hayatı derslerinde yapılmıştır.

Hz. Muhammed (S.A.V)'in Hayatı (siyer) dersin müfredatında eskisi ile yenisi arasında pek fazla bir fark göremediğimiz gibi ciddi bir olumsuzluk da pek göremedik. Ancak Temel Dini Bilgiler dersi için yayınlanan müfredata gelince bu zihinlerimizde; "Henüz üzerinden beş yıl geçmiş, hem de kendi hazırladığınız bir müfredatı insan neden değiştirme ihtiyacı duyar ki?" diye büyük bir soru işareti oluşturmaktadır. Temel Dini Bilgiler dersi için hazırlanan müfredata bir göz attığımızda; vizyonu, temel yaklaşımı, mezkûr program neticesinde beklenen temel becerilerde; "sorgulayan" birey yetiştirmeyi hedefleyen bir program karşımıza çıkmaktadır.

Seçmeli Temel Dini Bilgiler (İslam 1-2) Dersi Öğretim Programında bahsettiğimiz "Sorgulama" ifadesi o kadar çok geçiyor ki, neredeyse bunu tüm maddelerinde ve açıklamalarında

görebiliyorsunuz. <http://mufredat.meb.gov.tr> adresinden inceleme imkânı olanlar bakarlarsa bu ifadeler ister istemez çarpıcı biçimde dikkatinizi çekecektir. Ayrıca müfredat taslağı yayınlanan diğer derslere baktığınızda bu ifadenin ya hiç olmadığını, ya da çok nadiren geçtiğini göreceksiniz. “Neden?” diye sormadan geçemiyoruz. İngilizce dersinin Batı kültürü ile birlikte verilmesi sorgulanması gereken bir durum değil mi? Yalan söyleyen tarih sorgulanmamalı mı? Yani sadece sorgulama din dersinde mi gerekli?

Programın yapısını açıklayan dördüncü maddenin beşinci fıkrasında bu programla ulaşılması beklenen temel beceriler şöyle açıklanmaktadır: “Seçmeli temel dini bilgiler (İslam 1-2) dersi öğretim programıyla ulaşılması beklenen temel becerilerden biri de araştırma ve sorgulama becerisidir. Dinî ve ahlaki alanla ilgili konularda öğrencilerin kendilerinin bilgiyi araştırması ve yapılandırması derslerin en önemli amaçlarından.” denilmektedir. Bunun mânâsı şudur: Öğrenci hiçbir mezhebi doktrin, usûl ve esasa (en başta Arapçayı, Arap dili ve edebiyatını, tefsir, tefsir usulü, hadis, hadis usulü, fıkıh, fıkıh usulü gibi temel İslami ilim dallarına) bakmaya ihtiyaç duymadan ayet ve hadisleri sadece meallerinden bakarak kendisi yorumlayacak; kendi kafasından ne anlıyor, nasıl bir yorum çıkartıyorsa din olarak onu yaşayacaktır. Böyle bir şey asla kabul edilemez. Çünkü her şeyden önce; yeni dediğiniz bu yaklaşım aslında orta çağ papaz ve hahamlarının kendi dini metinlerine olan yaklaşımlarıdır. Yeni bir yaklaşım filan değildir. Onların bu yaklaşımları kendilerini Allah’ın dinini takva üzere yaşamaya değil, Allah’ın Hak Peygamberleriyle gönderdiği ilahî kitapları tahrife götürmüştür.

Programın temel yaklaşımları: Günümüzde sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik alanlarda yaşanan hızlı değişim, bireylerin ve toplumların karşılaştığı çeşitli sorunlar, insanlar arası ilişkiler, ahlaki ve dinî değerlerin öğretiminde yeni yaklaşımların benimsenmesi ve eğitim öğretime uygulanması açısından önem taşımaktadır.” şeklinde ifade edilmektedir. Bu

yaklaşımlar kimin yaklaşımı? Bu yaklaşımlarda AB müktesebatı, AB uyum yasalarına uygulamak var mı?

Bu program mezhep sistematüğını dışlayan, reformist bir anlayışla hazırlanmıştır. Mezhepçiliğı eleştirmek adı altında mezhepleri ret anlayışı büyük bir cinayettir. Taslak öğretim programının hemen giriş kısmının ilk paragrafında “İslam dininin, temel kaynaklarından yalın ve doğru biçimde öğrenilmesi, toplumun inanç ve ibadet birlikteliğinin sağlanması açısından büyük önem taşır.” denilmektedir. Hâlbuki mezhep, İslam’ın temel kaynaklarından hüküm çıkarmanın bir disiplin ve sistem dâhilinde yapılmasıdır. Bu sistemi dışlamak İslam’ın temel kaynağı olan Kur’an ve Sünnetten systemsiz ve disiplinsiz bir şekilde, geliş güzel hüküm çıkartmanın yolunu açacaktır. Bu da söylenilenin aksine inanç ve ibadetlerde birlikteliğın sağlanmasına değil tabiri caizse her kafadan bir ses çıkmasına, dinî hayatta kargaşa ve kaosa sebep

Bu program mezhep sistematüğını dışlayan, reformist bir anlayışla hazırlanmıştır. Mezhepçiliğı eleştirmek adı altında mezhepleri ret anlayışı büyük bir cinayettir.

olacaktır. Aslına bakarsanız toplumun inanç ve ibadet birlikteliğini sağlayan asıl disiplin mezheplerdir. Çünkü Mezhepler, tabiri caizse der-yalar gibi büyük bir ilmi birikimle Kur’an ve Sünnetten bir disiplin dâhilinde sistemli bir şekilde hüküm çıkaran oluşumlar olarak her kafadan bir ses çıkmasını önleyerek doğabilecek ihtilafları en asgari seviyeye indirmişlerdir.

Ortaokul Temel Dini Bilgiler Dersi (İslam 1) Sınıf Öğretim Programı ünite ve konularına baktığımızda ise 3. Ünite ahirete iman konuları içerisinde kabir hayatı, kabir azabı, şefaath, ru’yetullah, vb. günümüzdeki bazı reformistlerin kabul etmedikleri konulara yer verilmediğı görölmektedir.

Programla ulaşılması hedeflenen beceriler konusunda; “Dinî metinleri anlama ve yorumlama” becerisinin kazandırılması hedeflendiği belirtilmektedir. Taslak programın onuncu sayfasında ise; “Dinî Metinleri Anlama ve Yorumlama Becerisi” başlığı altında şu maddeler yer almaktadır. Ayet ve hadisleri anlama ve yorumlayabilme, ayet ve hadislerden ilke ve değerler çıkarabilme, Kur’an-ı Kerim’deki ayet mealleri arasında ilişki kurabilme” gibi hedefler konduğu açıklanmıştır. On dördüncü sayfada Temel Dini kaynakları tanıma ve kullanma bahsinde; “Kur’an-ı Kerim mealini kullanma, Tematik olarak ayetler ve hadisler çerçevesinde bir konuyu inceleme.” Bunları yapabilmek için çocukların önüne konulan tek kaynak ise mealdir.

Seçmeli Temel Dini Bilgiler (İslam 1-2) Derisi Öğretim Programının vizyonu; şu cümlelerle açıklanmış: İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarını içselleştiren, Kur’an-ı Kerim’i rehber edinen Hz. Muhammed’i (s.a.v.) örnek alan, araştıran, sorgulayan ve edindiği bilgiler ışığında meselelere çözüm üretebilen, dini, ahlaki ve insani değerleri özümseyen, ibadetlerle ilgili temel uygulama becerisine sahip olan, dünya ahiret dengesini kurabilen, İslam’ın temel kavram ve kaynaklarını tanıyan bireyler yetiştirmektedir.

Kur’an’ı rehber edinmek, Hz. Muhammed (S.A.V) örnek almak için araştırmak tamam da sorgulamak da neyin nesidir? Hayatta birçok şeyi sorgulamak gereklidir. Ama bu sorgulama konusu olan şeyi, Kur’an ve sünnete uygun olup olmadığı cihetten bir sorgulama olmalıdır. Bu mevzu vuzuha kavuşturulmadan yenilikçi yaklaşım adına, önünüze gelen yerde “sorgulamayı” getirirseniz bu Kur’an’ı ve Sünneti sorgulamaya götürür ki günümüzde bunun maalesef had safhaya ulaştığını söylesek abartmış olmayız.

Programın amaçları bahsinde zikredilen altı maddelik amaç listesi fevkalade güzel şeylerdir. Ancak büyüklerimiz “Usulsüz vusûl olmaz” diye muhteşem bir sözü var. Bu amaçlara ulaşılması için ortaya konan usûl bozuktur.

Velhasılı kelim, yeni müfredat; mezhepleri reddeden, mealci, Kur’an ve Sünneti yeterli düzeyde ilmi birikimden yoksun kişilerin ve çoluk

Çocuğun ağzına (hâşâ) sakız etmeyi amaçlayan bir anlayışla hazırlanmış bir müfredattır. Bu zihniyetin sahipleri fikirlerini “Allah Kur’an’ı insanlar okusun, anlasın diye gönderdi.” diye gerekelendirmektedirler. Bu tiplere “İstiklal Marşımızı bir açıkla” deseniz “Ben edebiyatçı mıyım kardeşim” diyorlar.

Onlara şu cevabı veriyorum; İstiklal Marşımız her ne kadar içerisinde birtakım Arapça ve Farsça kökenli kelimeler bulunsa da aslı itibariyle Türkçe bir şiirdir. Yazan da bizler gibi beşerdir. Senin ana dilinde yazılmış bir şiiri açıklamanın edebiyat bilmeyen birinin işi olmayacağını kabul ediyorsun da, Allah kelimasını açıklamak için hiçbir bilgiye nasıl ihtiyaç duymuyorsunuz? Sadece mealden okuyarak, başka da bir ilim sahibi olmadan Kur’an’ı doğru anlayacağını iddia etmek ne kadar sığ ve basit bir yaklaşımdır?

Evet, Allah, Kitabını insanlar okusun, anlasınlar ve muktezasınca amel etsinler diye gönderdi; ama cahil cühelanın elinde, ağzında oyuncak olsun diye göndermedi. O halde yapılacak iş ilmin seviyesini düşürmek değil, toplumun ilmi seviyesini yükseltmektir.

**Kur’an’ı rehber edinmek,
Hz. Muhammed (S.A.V)
örnek almak için araştırmak
tamam da sorgulamak da
neyin nesidir? Hayatta birçok
şeyi sorgulamak gereklidir.
Ama bu sorgulama konusu
olan şeyi, Kur’an ve sünnete
uygun olup olmadığı
cihetten bir sorgulama
olmalıdır. Bu mevzu vuzuha
kavuşturulmadan yenilikçi
yaklaşım adına, önünüze
gelen yerde “sorgulamayı”
getirirseniz bu Kur’an’ı ve
Sünneti sorgulamaya götürür
ki günümüzde bunun maalesef
had safhaya ulaştığını
söylesek abartmış olmayız.**

PINAR EĞİTİM KURUMLARI

Anaokulu | İlkokul | Ortaokul | Anadolu&Fen Lisesi

P

E

K

İYİ BİR GELECEK...

Pınar'lı Olmak İçin

2017 - 2018

ERKEN KAYIT

Fırsatları Sizleri Bekliyor...

Kampanya 31 Mart 2017 tarihine kadar geçerlidir.

www.pinarkoleji.com

PinarEgitimKurumlari

Pinarkoleji

Çankaya Damla Anaokulu

0 312 285 05 62

Göktepeh Konutları 1470. Sok. E Blok No:16/D
Çukurambar - Çankaya / ANKARA

Çankaya Pınar Koleji

0 312 285 33 04

Kızılırmak Mah. 1428. Sok. No:2
Çukurambar - Çankaya / ANKARA

Özel Çağlayan
Kız Anadolu ve Fen Lisesi

0 312 332 27 27

M. Akif Ersoy Mah. Yeşilay Cad. No:22
Yenimahalle / ANKARA

Yenimahalle Pınar Koleji

0 312 332 42 00

M. Akif Ersoy Mah. Yeşilay Cad. No:36
Yenimahalle / ANKARA

Yenimahalle Damla Anaokulu

0 312 332 06 91

Aşağı Yahyalar Mah. 982. Sok. No:5/A
Yenimahalle / ANKARA

P

E

K

İYİ BİR GELECEK...

İLİM VE TALİM YOLUNDA BİR ÖMÜR MAHMUT CELÂLEDDİN ÖKTEN

Ömer KANTARCI / Eğitimci

" **B**u yazımızda Celâl Hoca'nın hayatı, şahsiyeti, ilim adamlığı, imam-hatip okulları ile ilişkisi, yakın dostları ve eğitimci kişiliğinden bahsetmeye çalışacağız. İmam-hatip ortaokul ve liselerinin günden güne çoğaldığı, ilahiyat fakültelerinin sayısının arttığı bir dönemde hayatını ulum-u diniyyeye, adayan, ömrünü milletine hizmetle geçiren bir güzel adamı anlatmanın, konuşmanın faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Osmanlı'nın son dönemi ile Cumhuriyet'in ilk yıllarına tanıklık etmiş, iki devirde de işini yani muallimlik vazifesini büyük bir gayret ve aşkla yapmış muhterem bir isim Mahmud Celâleddin Ökten(1882-1961). Onu çağdaşları daha çok Celâl Hoca lakabıyla tanır. O, hiçbir işini hocalık vazifesinin önüne geçirmemiş, yetmişinden sonra yollara düşüp imam-hatiplere cansuyu olmuş öncü bir ilim adamı idi.

Hayatı ve Şahsiyeti

1882 yılında Trabzon'da dünyaya gelmiştir. Annesi ise Akçaabatlı hafız Güller Hanım'dır. Küçük yaşta hıfzını tamamlar. Dört yaşında babasını, on yaşında annesini kaybeden Mahmud Celâl tüm bu zorluklara rağmen ortaokul (rüşdiye) ve liseyi (idadi) başarılı bir şekilde bitirir. Bir taraftan da medreseye gitmiş dinî ilimleri tedris etmiştir.

Trabzon Çarşı Camii'nde imamlık da yapan Celâl Hoca bir ramazan günü dinlediği Kur'an'ın etkisiyle cûşa gelir ve ettiği dua onun kaderini etkiler. Sonra İstanbul'a gelir. Hilafetin merkezinde maddi sıkıntılarla beraber sağlık sorunları da yaşayınca tekrar Trabzon'a dönen Celâl hoca, on ay kaldıktan sonra dayanamaz tekrar İstanbul'a döner.

Daru'lmuallimin-i Aliye (öğretmen okulu/ eğitim fakültesi) kazanarak kayıt yaptırır. Fransızca, matematik, edebiyat, ilmi-i kelim, fıkıh usulü dersleri alır. Daru'lfunun Arap dili ve edebiyatına kayıt yaptırır. İzmirli İsmail Hakkı Bey'den "yeni ilmî kelim" ve "felsefe", Mehmet Akif Bey'den "edebiyat", Ali Fuat Bey'den "Osmanlı siyasi tarihi" derslerini alır. Babanzâde Ahmet Naim Bey'in ve Mustafa Sabri Efendi'nin talebesi olmuştur.

İstanbul'a Arapça muallimi olarak atanır. Başarıları Celâl Hoca olarak anılmasına vesile olur. Harf inkılâbı olduktan sonra okullarda Arapça dersleri kaldırılır. Bundan sonraki yıllarda Celâl Hoca emekli oluncaya kadar farklı birçok dersin muallimi olacaktır: Türkçe, edebiyat, felsefe, mantık. Vefa Lisesi'nde felsefe hocası iken 1947'de emekli olur.

İmam-Hatipler ve Celâl Hoca

1940'lı yıllarda ülkemiz din eğitimi bakımından sancılı bir dönemden geçmektedir. Köylerde cenazeleri yıkayacak adam bile bulunamadığı vakidir. Ahmet Hamdi Akseki'nin vefatından bir ay önce yazdığı raporda bu durum açıkça belirtilmektedir.

"(...)Bugün memleketin birçok yerlerinde hakiki ve münevver din adamı bulmak şöyle dursun, camilerde mihraba geçerek halka namaz kıldırarak, minbere çıkıp hutbe okuyacak bir imam ve hatip bile bulunamamaktadır. Hatta bazı köylerimizde, ölenlerin teçhiz ve tekfini ile ebedi istirahatlarına tevdi gibi en basit dinî bir vazifeyi ifa edecek kimseler dahi bulunamamakta ve cenazelerin kaldırılmadan günlerce ortada kalmakta olduğu senelerden beri işitilmekte ve görülmektedir."

Birtakım siyasi endişeler, Avrupa'da yayılan komünizm tehlikesi devleti dini konularda

bir şeyler yapmaya icbar eder. Bu amaçla 1949'da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı on ilde on aylık İmam-Hatip Kursları açılır. İstanbul'daki okulun müdürlüğüne Celâl Hoca getirilir. Bu kursların yetersiz olduğunu işin mutfağında olduğu için erken fark eden Celâleddin Ökten, hemen işe koyulur ve İmam-Hatip Okulları için daha geniş ve nizami bir program hazırlamaya başlar.

Yetmişine merdiven dayamış, ilim yolunda büyük bir aşk ve gayretle yürümeye devam eden Celâleddin Ökten, bir ayın sonunda tüm maddi ve manevi problemleri aşarak imam-hatip okullarına cansuyunu vermiş, resmi kararı kuruldan çıkartarak İstanbul'a dönmüştür. 17 Ekim 1951 günü dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri tarafından onaylandıktan sonra İmam-Hatip Okulları resmen açılmıştır. Ali Ulvi Kurucu'nun hatıralarında anlattığı bu olayın sonunda hocanın manevi hali cümlelere şöyle yansımıştır:

"Ne evlendiğim gün ne de icazet aldığım zaman böyle sevindim. O gün bu kadar sevinmişim! Bu dereceden fazla, bunu bastıran bir sevinci, ancak Beytullah'ı gördüğüm zaman hissettim..."

İstanbul'a döndükten sonra asıl iş başlamıştır. İmam-Hatip okuluna günlerce bina arar Celâl Hoca. Milletin desteği ve İlim Yayma Cemiyeti gibi müteaddiyin kuruluşların katkısıyla imam-hatip neslini yetiştirecek okulların temeli atılır. Yeri gelir ödenek olmadığı için hademe verilmez fakat Celâl Hoca o işi de yapar. Günlerce okulu kendisi temizler.

1951 yılı itibarıyla İmam Hatip Okulları Adana, Ankara, Isparta, İstanbul, Kayseri, Konya ve Maraş olmak üzere yedi ilde öğretime başlamıştır. Bunlardan İstanbul İmam Hatip Okulu, "Bakıyyetüs-Süyûf" olarak hayatta bulunan son Osmanlı âlimlerinin katkısıyla açılmıştır. Celâl Hoca iki yıl boyunca bu okulun müdürlüğünü yapacak, bir taraftan da Arapça dersine girecektir.

Ökten, imam hatiplerin gayesini şu şekilde açıklar: "Modern ilimlerle mücehhez, asrın ihtiyaçlarını müdrik, şarkı ve garbı iyi bilen tavizsiz fakat müsamahakâr, münevver din adamı yetiştirmek"

Münevver Bir Muallim Olarak Celâl Hoca

Celâleddin Ökten'in Celâl Hoca olarak meşhur olması hiç kuşkusuz onun muallimliğinden kaynaklanmaktadır. Öğretmenlik mesleğini memuriyet olarak görmemiş, hiçbir bahaneye sığınmadan işini aşk ve şevkle icra etmiştir.

Celâl Hoca, özellikle Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar Arapça muallimliğiyle İstanbul'da tanınan bir zat idi. Arapça eğitiminde tavizsizdi. Onun bu ciddiyetini soranlara "Arapça müsamahaya gelmez. Çünkü o Kur'an ve din lisanıdır." cevabını verirdi.

Önyargılardan uzak, doğuyu da batıyı da bilen asrın ihtiyaçlarına cevap vermenin lüzumunu erkenden fark eden bir muallimdi. Bu sebeple Arapça muallimliğinin yanı sıra felsefî ve fikrî eserleri orijinal dilinden okuyacak kadar Fransızca öğrenmiştir. İslam öncesi Arap edebiyatına da vukufiyeti vardı. Bu alanda beş bin civarında beyit ezberlediğini yakın dostlarından öğreniyoruz.

Mesleğine âşık bir insan idi. Son nefesini bir sonraki gün anlatacağı derse hazırlık yaparken Hak Teâlâ'ya teslim etmiştir. Merhumun "Kara tahtanın önünde vefat etmek istiyorum." sözü de bu aşkı anlatan bir başka örnektir. Celâl Hoca

Birtakım siyasi endişeler, Avrupa'da yayılan komünizm tehlikesi devleti dini konularda bir şeyler yapmaya icbar eder. Devleti harekete geçiren bir diğer -belki de en önemli- unsur da çok partili hayata geçişle beraber 1946'da kurulan Demokrat Parti'nin dini konulardaki özgürlükçü tutumudur.

talebelerine çok değer vermiştir. Onların iyi şartlarda ilim tahsil etmesi için her türlü fedakârlıkta bulunmuştur.

Dostlarının Dilinden

Celâleddin Ökten yaşadığı dönem itibarıyla farklı çevrelerden birçok zat ile teşrik-i mesaide bulunmuştur. Yakın dostlarından merhum Mahir İz, Celâl Hoca'dan şöyle bahsetmektedir:

(Celâl Hoca) hem medrese ilimlerini hem de müspet bilgileri birbirine karıştırmadan yerli yerinde enine boyuna tetkik etmek suretiyle tahsil etmiştir. Merhumun hususiyeti, hezar fenlikte değil, yani çok şey bilmek

için çalışmak değil öğrenmek istediği ilmi veya meseleyi kendisinden ve başkasında hiç tereddüt bırakmayacak şekilde tetkik ile neticeye varması idi. Yanında muhml bir cümle söylemek mümkün değildi. Derhal mantık kurallarına vurur, cümle veya fikir sakatını ortaya koyardı. Daima hürmet ve rahmetle andığı üstad merhum Profesör İzmirli İsmail Hakkı Bey'in bilgisini ve tahkik metodunu beğenir, takdirle yâd ederdi."

Türkiye'nin geçirdiği sancılı dönemlere Celâl Hoca ile birlikte şahitlik edenlerden biri de Ali Fuat Başgil'dir. Merhum Başgil, Celâleddin Ökten'i şöyle anlatıyor:

“Celâl Hoca hiç şüphe yok ki son devrin kelim ilminde ve İslam felsefesinde en derin vukuf sahibi bir şahsiyet idi. Yalnız bu kadar mı? Merhum aynı zamanda Garbın felsefe ve fikriyatı ile de kaynaşmıştı. Rönesanstan bu yana fikir ve felsefe hareketlerini takip etmiş, Avrupa’nın büyük filozoflarını okumuştur. Hocanın asıl büyüklüğü şurada idi ki kaynaştığı bu yabancı fikriyat ile rûhen sarsılmak şöyle dursun bilakis iman ve amelce zühd-ü takva derecesine ulaşmıştı. Bilhassa bu bakımdan merhum, emsali pek az görülen müstesnâ din âlimlerindendi.”

İstanbul İmam Hatip Okulunun ilk öğretmenlerinden olan, Celâl Hoca’ya üstadım diye seslenen Nurettin Topçu anlattıkları da çok önemlidir:

“Bütün fazilet adamları gibi O da “Ben her şeyi bilirim” demezdi. Tevazu ile gülümseyerek: “Benim bir şey bildiğim yok. İşte her şeyden bir parça.” derdi. Evet, onun derin vukufunun uzandığı sahalara saymakla tükenmeyecek. Ahlak ilmine de vakıftı. Kur’an’da anlatılan İslam ahlakının garp ahlakının metodlarıyla tedvin edilmesini istiyordu ve bu yolda bir çalışma planı yapmıştı.”

Yakın zamanda kaybettiğimiz hocaların hocası Orhan Okay da Celâl Hoca’nın talebeleri arasında idi. Merhum Orhan Okay’ın dilinden Celâl Hoca’yı dinleyelim:

“Fevkalade Arapçasıyla, Arap edebiyatı, Türk edebiyatı, İslam tarihi, fıkıh, usul-i fıkıh, kelim gibi alanlardaki geniş bilgisiyle ve belki daha da önemlisi, meselelere tam bir ilim adamı vukufu ve objektif yaklaşma tarzıyla Celâl Hoca, zamanında da günümüzde de benzeri nadir bulunacak insanlardandı. O bilgilerin, pek çok Şark âlimi gibi birkaç yazısının dışında kitaplaşmaması bir kayıptır. Bu biraz da hatadan korkmanın bir alameti olsa gerektir. Ama geride bıraktığı binlerce talebenin zihninde, bazılarının eserlerinde o olağanüstü zekânın ve hocalık hizmetlerinin izleri yok mudur?”

Kader ona seksen yıllık ömrünü, adeta bıçakla bölünmüş gibi yarısını Osmanlı, yarısını Cumhuriyet insanı olarak yaşamasına imkân vermişti. Celâl Hoca günlük hayatında da, resmi görevlerinde de her iki dönemi hakkıyla yaşadı. Mollalığında ve darülfünun talebeliğinde;

Arapça muallimliğinde ve psikoloji öğretmenliğinde; diyanet ve maarif arasında, kısacası skolastik ve modern arasında yalpalanmadan, o vakur şahsiyetini muhafaza etti.”

Celâl Hoca’dan Bize Kalan

Din eğitim ve öğretiminin yaygınlaştığı, farklı seçmeli (dini) derslerin okullarda okutulduğu bir dönemde yaşıyoruz. İmam-hatip ortaokul ve liseleri ile ilahiyat fakültelerinin sayısı ve öğrencisi günden güne artmakta. Bu durum önceki dönemlerle kıyaslandığında elbette birçok yönden müspet bir uygulama olarak görünüyor. Bu okullarda okuyan, seçmeli din derslerini alan öğrencilerin ve bu dersleri türlü zorluklarda okutmaya çalışan öğretmenlerimizin yarınki Türkiye’nin dini algılama ve yaşama noktasında etkili ve mesuliyet sahibi olacakları aşîkârdır.

Celâl Hoca’nın hayatı işte bu yüzden çok önemlidir. Müslüman şahsiyeti her zaman ve zeminde yüklendiği vazifenin ciddiyetinde olarak işini hakkıyla yapmalıdır. Hele bu iş öğretmenlik mesleği ise çok daha fazla dikkati gerektirir. Muallimlik hem okumayı hem de okutmayı ihtiva eder. İlim ile meşgul olmayan bir insanın muallim/öğretmen olamayacağını söylemek zaidir. Bugünkü imam-hatip ortaokul ve liseleri ile ilahiyat fakültelerinin sayısının artması, seçmeli din derslerini okutulması tek başına Türkiye’yi aydınlık yarınlara götürmeyecektir. Ülkemiz ancak Celâl Hoca gibi şuur, İslam’a ve peygamberine âşık, işini ciddiyetle yapan, bahane değil çözüm üreten, hayırlı evlat olup hayırlı evlat yetiştiren muallimler ve onların eliyle hakikat sütünü içecek talebeler vesilesiyle yaşanabilir bir Türkiye olacaktır. Bu bakımdan merhum hocamız bizlere çok şey söylemektedir.

Kaynakça

- Beşir Ayvazoğlu: *Defterimde Kırk Suret*, Kapı Yayınları, İstanbul, 2013.
- Celâl Hoca; *Hayatı ve Şahsiyeti*. Hazırlayan: Emin Işık, Yağmur Yayınları, İstanbul, 2015.
- *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Celâl Hoca maddesi, TDV Yayınları, İstanbul, 1993.
- İki Devir Bir Muallim: Mahmut Celâleddin Ökten. Ahmet Koç, Hatice Öztürk, RTEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, sayı 7 (2015).
- Orhan Okay, *Silik Fotoğraflar*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2013.

SÎBEVEYH

Kamil ÇALIŞKAN / Eğitimci

Asıl adı Amr b. Osman b. Kanber olup künyesi yaygın kanaate göre Ebû Bişr'dir. Ancak adı ve künyesi ile değil Sîbeveyh lakabı ile tanınıp şöhret bulmuştur. Sîb kelimesi Farsça elma anlamına gelirken veyh sözcüğü koku manasının karşılığı olarak kullanılmış, bu iki kelimenin Farsça terkihiyle de tamlama elma kokusu anlamı kazanmıştır. Çocukluğunda çevresine elma kokusuna benzer hoş bir koku yayması sebebiyle annesi tarafından bu lakapla seslenildiği ve bu şekilde tanındığı rivayet olunmaktadır. Ayrıca sîbeveyh kelimesindeki veyh sözcüğünün Farsça küçültme adı olarak kullanıldığı ve çocukluğunda yanaklarının allığından dolayı bu lakabı kazandığı da söylenmektedir.

Farisi bir aileden gelen Sîbeveyh İran'ın Şiraz şehrinin Beyza köyünde doğmuştur. Doğum tarihi kesin olmamakla beraber yaklaşık olarak Hicri 130'lu yıllarda doğduğu tahmin edilmektedir. Çocukluk çağında iken ailesi Basra'ya göçmüş ve kendisi temel eğitime bu şehirde devam etmiştir.

İlmi Hayatı

Eğitim hayatının ilk yıllarında hadis ve fıkıh ilmine merak duyan Sîbeveyh Hammad b. Seleme'nin ders halkalarına katılmıştır. Ancak bu

derslerden birinde yaşadığı bir olay hayatında adeta bir dönüm noktası olmuştur. Bir derste Allah Rasulü (asv) 'nden rivayet edilen "ليس من أصحابي إلا من لو شئت لأخذت عليه ليس أبا الدرداء" hadisini okurken "أبا الدرداء" ifadesini nakıs fiil olan ليس nin ismi olarak "أبو الدرداء" şeklinde okumuş hocası Hammad ise ibarede geçen ليس nin istisna için olduğunu belirterek "Sîbeveyh, yanlış okudun!" demiştir. Bunun üzerine Sîbeveyh "Öyle bir ilim öğreneceğim ki bir daha hatamı bulamayacaksınız." diyerek Arapça dilbilgisi ilimleri olan sarf ve nahvi öğrenmek üzere meşhur dil bilgini Halil b. Ahmed'in derslerine intisab etmiştir. Yaşanan bu olay Sîbeveyh'in Arapça üzerinde derinleşmeden başta hadis ve fıkıh olmak üzere dini ilimlerde yetkinleşemeyeceğini erken yaşta fark ettiğini göstermektedir. Verilen bu karar sağlam ve ileri düzey bir Arapça temeli olmadan dini ilimlerin hakkıyla tahsilinin mümkün olmadığı gerçeğine işaret etmesi sebebiyle de günümüz ilim talebeleri için ayrı bir ders niteliği taşımaktadır.

Çalışkanlık ve zekası ile kısa zamanda hocası Halil b. Ahmed'in gözde öğrencisi olan Sîbeveyh aynı zamanda Yunus b. Habib, Ebû Zeyd

el-Ensârî, Ebu'l-Hattab el-Ahfeş el-Ekber, Harun b. Musa el-A'ver ve İsa b. Ömer es-Sekafi başta olmak üzere büyük dil üstadlarından ilim tahsil etmiştir. Bu öğrencilik dönemi boyunca Sibeveyh Arapça ilminde oldukça derinleşmiş ve kendinden önceki büyük lugavî birikimi adeta nefsinde mezcetmeyi başarmıştır. Sibeveyh'in bu çabası, henüz kayıt aletlerinin sağlamlaşmadığı ve bu sebeple yazılı eserlerin yeterince güvenilir bulunmadığı bir döneme denk geldiğinden ayrıca önem kazanmaktadır. Şöyle ki kâğıdın İslam coğrafyasında yaygınlaşması ve ardından büyük ilmi külliyatların neşrinden önce, büyük ölçüde sözlü aktarımın önem kazandığı böyle bir dönemde, Sibeveyh kendinden önceki ilmi birikime vakıf olmakla kalmamış, bu birikimi yetiştirdiği öğrenciler vasıtasıyla yazılı olarak kendinden sonraki nesillere aktarmayı başarmıştır. Onun bu emekleri sayesinde İslami ilimlerin temellerinin atıldığı ilk dönem ilmi birikimi ve bilhassa diğer bütün ilimlerin nüvesi sayılabilecek Arapça dilbilgisi ilimleri yok olmaktan kurtararak günümüze kadar aktarılabilmiştir. Bu hususta Sibeveyh'in en önemli çalışması şüphesiz el-Kitab ismi ile meşhur Kitâbu Sibeveyh'tir.

El-Kitab

El-Kitab, üzerinden çağlar geçmesine rağmen Arapça'ya ilişkin başucu kitabı olma özelliğini hala koruyan kendinden sonra kurulacak birçok ilme kaynaklık etmiş, etki ve derinliği bakımından dünya bilim tarihinde eşine az rastlanır bir eserdir. Eserin esas yapısını Sibeveyh'in hocası Halil b. Ahmed'in görüş ve tartışmaları oluşturmaktadır. Sibeveyh ders halkasındaki diyalogları bizzat aktararak dönemin ilmi havasını da eserinde aktarmıştır. El-Kitab'da Sibeveyh'in hocasından rivayetleri bu derece büyük bir yekun oluşturduğundan Yûnus b. Habîb, Halil b. Ahmed'in görüşlerinin Sibeveyh tarafından bin varaklık bir eserde toplandığını işitince ilk başta böyle büyük çaplı bir çalışmanın yapılabileceğine ihtimal vermemiş ancak eseri inceledikten sonra el-Kitab'ın sıhhatini ka-

bul ve takdir etmek zorunda kalmıştır. Ancak el-Kitab'ı yalnızca aktarımlardan ibaret görmek yanlış bir çıkarım olacaktır, zira Sibeveyh başta Yûnus b. Habîb olmak üzere zikri geçen diğer hocalarının görüşlerine yer eserinde yer vermiş ve ayrıca Hocasına katılmadığı noktaları delilleri ile birlikte zikretmeyi ilmin bir gereği olarak görmüştür.

Lisan ilimlerinin semaî yani işitmeye dayalı ilimler olması hasebiyle Sibeveyh eserinde semaî delilleri esas almış, 373 yerde ayet-i kerime, 8 yerde hadis-i şerif ve çoğu Cahiliyye şairlerinden olma 207 veya 231 şairden 1050 beyit ile istişhadda bulunmuştur. Ancak sadece semaî delillerle yetinmemiş; usul-ı fıkıh'tan ilham alarak kıyas yoluyla genel dil kaideleri belirlemeye çalışmıştır. Bu süreçte kural dışı kalan kullanımlar şaz olarak nitelendirilmiştir. El-Kitab genel olarak nahiv kitabı olarak isimlendirilse de bu kullanım, o dönem için Arap dilindeki sarf-nahiv-belagat ayrımı olmadığı için, tüm bu ilim dallarını kapsayacak şekilde anlaşılmalıdır. Zira el-Kitab kendinden sonra branşlaşacak birçok ilmin nüvesini oluşturmuştur. Bu bağlamda eserin son 7 bölümünü oluşturan mahreç ve fonetiğe ilişkin meseleler tecvid ilminin, Sibeveyh'in üslup ve edebî sanatları incelediği bölümlerin ise meânî ve beyan ilimlerinin kaynağı olduğu kabul edilmiştir. Sibeveyh ayrıca kelimelerin Arapçalaştırılmasını, üst düzey Farsça bilgisi ile inceleyerek ta'rib konusunu ilk defa ele almıştır.

El-Kitab'ın gelecek kuşaklara aktarılmasında Sibeveyh'in yakın arkadaşı ve aynı zamanda öğrencisi olan Ahfeş el-Evsad'ın rolü büyüktür. Sibeveyh tarafından ismi konulmayan ve bir süre bu şekilde elden ele aktarılan eser Ahfeş el-Evsad ile hüviyet kazanmıştır. Ahfeş eseri şerh etmenin yanı sıra ders halkaları vasıtasıyla Ali b. Hamza el-Kisaî, Cermî, Ebû Hâtim es-Sicistanî ve Ebû Osman el-Mâzinî başta olmak üzere sonraki kuşağın önde gelen ilim erbabına aktarmıştır. El-Kitab yayılmasıyla beraber İslam coğrafyasında büyük bir şöhret bulmuş, defa-

larca okutulmuş hatta ezberlenmiş ve kimi öğrencilerce on beş günde bir hatmedilir hale gelmiştir. El-Mazinî'nin "el-Kitab'dan sonra nahiv alanında büyük bir kitap yazmaya kalkışanlar utansın." sözü, büyük dil alimi el-Müberra'dın kendisinden el-Kitab'ı öğrenmek isteyenlere "Siz hiç denizde yolculuk yaptınız mı?" demesi ve yine ez-Zeccac'ın el-Kitab'ı Batlamyus'un Hey'etu'l-Eflak ve Aristoteles'in mantık kitaplarıyla beraber zikretmesi el-Kitab'ın ilim ehli nazarındaki konumunu gösteren birkaç örnektir. Bu bağlamda Sîbeveyh'in bağlı bulunduğu Basra dil okuluna rakip denilebilecek Kûfe mektebinin üstadlarından el-Ferrâ'nın ölümünün ardından yastığının altından el-Kitâb'ın çıktığının rivayet edilmesi, eserin adeta bütün alimlerce takdir edildiğine işaret etmesi bakımından önemlidir.

Son Zamanları ve Vefatı

Hayatının son zamanlarında yaşadığı bir olay Sîbeveyh'i derinden sarsmış ve kimilerine göre ölümünün müsebbibi olmuştur. Kaynaklarda Zenbûriyye meselesi olarak geçen bu olay, Halife Harun er-Reşid'in veziri Yahya b. Hâlid el-Bermekî'nin ilmi bir münazara tertip etmek istemesiyle başlamıştır. Münazaranın dönemin meşhur âlimi Basra okulunun en önemli temsilcisi Sîbeveyh ile Kufe okulunun önderi konumundaki el-Kisâî arasında geçmesine karar verilmiş ve genişçe bir ilim erbabı münazaraya davet edilmiştir. Münazarada el-Kisâî Sîbeveyh'e "Akrebîn sokuşunun zenbûr (eşek arısı) un sokuşundan daha şiddetli olduğunu sanırdım, meğerse ikisi de aynıymış." cümlesindeki "meğerse ikisi de aynıymış" sözünün Arapça karşılığında "فإذا هو هي" kullanımının mı doğru olduğunu yoksa "فإذا هو إياها" şeklinde başka bir kullanım da olup olamayacağını sormuştur. Sîbeveyh doğru olanın ilk seçenek olduğunu ikinci seçeneğin ise yanlış bir kullanım olduğunu Kur'an-ı Kerîm'den deliller getirerek savunmuştur. El-Kisâî ise Arapların sözü iki şekilde de söylediklerini dile getirmiştir. Bunun üzerine Vezir "Siz şehirlerinizin önder-

leri olmanıza rağmen anlaşılmadınız. Aranızda kim hakem olacak?" diye sorunca el-Kisâî saraya getirdiği el-Hutame kabilesine mensup Arapların hakem tayin edilmesini ister. Araplar el-Kisâî'nin görüşünün doğru olduğunu söyleyince Sîbeveyh münazarada mağlup ilan edilir. Bu olaydan derin üzüntü duyan Sîbeveyh Bağdat'tan ayrılıp Basra'ya gelerek arkadaşı ve öğrencisi Ahfeş el-Evsad ile vedalaşır, ardından İran'a doğru yola çıkar. Kısa süre sonra ise yakalandığı mide hastalığı neticesinde hayata gözlerini yuman Sîbeveyh'in kabrinin Şiraz'da olduğu söylenmektedir.

Zenbûriyye meselesi ise Sîbeveyh'in vefatından sonra uzun süreler tartışılmaya devam etmiştir. Kimileri söz konusu bedevî Arapların el-Kisâî tarafından para ile tutulduğunu ve olayda bir kumpas olduğunu ileri sürmüş, kimileri ise Sîbeveyh'in münazarayı dilindeki tutukluk ve ortama yabancı olması sebebiyle kaybettiğini ileri sürmüştür. Ancak genel kanı Sîbeveyh'in görüşünün yerleşik kurala uygun olduğu hakem olan Arapların ise dillerinin fahiş olmadığı yönündedir. El-Kisâî'nin yaşanan durumdan vicdanen rahatsız olduğu ve bu sebeple Vezir'den Sîbeveyh'e 10.000 altın verilmesini talep ettiği yönündeki rivayet bu görüşü desteklemektedir.

Kaynakça

- Ali Bulut, *Sîbeveyh'in el-Kitab'ında Ele Aldığı Bazı Nahiv Konuları, İşleme Yöntemi ve Koyduğu Kurallar, Doktora Tezi, Samsun, 2003.*
- Ali Benli, *Sîbeveyhi'nin el-Kitâb'ı Çerçevesinde Arap İlminin Başlangıç Safhası, Genç Akademisyenler İlahiyat Araştırmaları –Sempozyum 1-2 Mayıs-, İstanbul, 2009.*
- Metin Yanarateş, *Sîbeveyh'in Bedel, İsm-i Fail, Mastar ve Sıfat-ı Müşebbehe Konularını İşleme Yöntemi, Yüksek Lisans Tezi, Samsun, 2000.*
- *Sîbeveyh, el-Kitab I, tah. ve şerh Abdusselam Muhammed Harun, Mektebetu'l-Hancî, Kahire, 1988.*

Hayatı Pusu

KIYAMET KOPACAK AMA NE ZAMAN?

Kıyametin kopması demek, dünyada yaşanan hayatın son bulması demektir. Bunun zamanını ancak Allah bilmektedir. Ne deneyler, ne de başka bir şey ile bunu bilmek mümkün olmaz. Allah Resulü (s.a.v) bizi bu kıyamet ile uyarmıştır. Allah insan için razı olduğu "din ve düzen" olarak bize İslam'ı göndermiştir. İslamsız yaşanan hayat zillet hayatıdır. İnsanlar izzet bulmak istiyorlarsa İslam'ı hem din ve de düzen olarak yaşamaları gerekir. Aşağıdaki hadis meallerini okuyalım ve kıyameti tefekkür ederak, Milli Görüş yolunda karar kılalım.

MÜSLİM: Ebu Hüreyre (r.a)'dan: Allah Resulü (s.a.v) buyurdu: "Rumlar Amik de Dabık'a inmedikçe kıyamet kopmaz. O zaman yeryüzünün en seçkinlerinden olan Medine'den bir ordu çıkacak. O zaman iki taraf savaş vaziyeti alıp karşı karşıya geldiklerinde Rumlar, "Bizi ve bizden esir olanları baş başa bırakın ki onlarla savaşalım" derler. Müslümanlar, "Vallahi kardeşlerimizi sizin elinize bırakmayız" derler. Rumlarla savaşırılar. Müslümanların üçte biri cepheden kaçır. Allah asla onların tövbelerini kabul etmez. Üçte biri şehit düşer. Onlar, Allah katında şehitlerin en üstünüdürler. Geri kalan üçte biri ise muzaffer olur, asla fitneye düşmezler ve Kostantiniye'yi fethederler. Onlar kılıçlarını zeytin ağaçlarına asıp ganimetleri taksim ederlerken şeytan bağıracak: 'Ne duruyorsunuz, Mesih Deccal çıktı, arkadan ailelerinize saldırırdı' der.' Ama bu haberin aslı yoktur. Buna rağmen yola çıkarlar. Şam'a geldiklerinde, Deccal ortaya çıkar. Müslümanlar,

savaşa hazırlanıp safları düzenlemekteyken namaza durulur, derken gökten Meryem oğlu İsa inip onlara imamlık edecek. Allah'ın düşmanı (Deccal) onu görünce, suda tuzun eridiği gibi eriyecek. Onu o haliyle bıraksa tamamıyla eriyecek, fakat daha tam erimeden onu kendi eliyle öldürüp mızrağındaki kanını halka gösterecek."

TİRMİZİ: Ebu Hüreyre (r.a)'dan: Allah Resulü (s.a.v) buyurdu: "Dünyanın en mutlu insanı, alçak oğlu alçak olmadıkça kıyamet kopmaz."

BUHARİ, MÜSLİM, EBU DAVUD VE TİRMİZİ: Ebu Hüreyre (r.a)'dan: Allah Resulü (s.a.v) buyurdu: "Fırat nehri altından bir dağ ortaya çıkmadıkça kıyamet kopmaz. (Fırat'ta o dağ ortaya çıktığında) insanlar, o altın için birbirini öldürecek, her yüz kişiden doksan dokuzu öldürülecek. Onlardan her biri 'Keşke kurtulan ben olsaydım' diyecektir."

TİRMİZİ: Aişe (r.a)'dan: Allah Resulü (s.a.v) buyurdu: "Bu ümmetin sonunda, yere batış, maymun ve domuza çevriliş ve taşlanma vukua gelecektir." Dedim ki: Ey Allah'ın Resulü, içimizde salih insanlar bulunurken biz helak olacak mıyız? "Evet, zina çoğalınca" buyurdu.

MÜSLİM: Ebu Hüreyre (r.a)'dan: Allah Resulü (s.a.v) buyurdu: "İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelecek ki, katil neden öldürdüğünü, maktul de neden öldürüldüğünü bilmeyecek." Bu nasıl olacak?" diye soruldu: "Kargaşa ve fitne. İşte o zaman hem katil, hem de maktul cehennemlik olacaktır" buyurdu.

YENİ MÜFREDAT, YENİ ANAYASA VE ESKİ KAFA

Nizamettin KARS / Eğitimci - Yazar

Yeni Türkiye’de gün geçmiyor ki yeni bir gelişme olmasın. Yeni politikayla birlikte yenilikler peş peşe geliyor. Yıllar önce yeni ekonomi, yeni TL, yeni yollar, yeni köprüler ve yepyeni tüneller derken nihayet sıra yeni anayasa ve yeni müfredata ancak gelebildi.

Hukuk sistemi, eğitim sistemi, ekonomi sistemi ve yönetim sistemiyle devletler bir bütündür. Bu bağlamda müfredat ve anayasa birbirleriyle bağlantılı iki kavram aslında. Anayasa, normlar koyarak devletin işleyişini sistemli hâle getirir; müfredat ise eğitim sistemimizi. Anayasa insanların, konulan normlara uygun kişiler olarak yaşamasını ister. Hatta insanları zaman zaman buna zorlar. Müfredat ise anayasanın istediği insan tipini eğitip şekillendirir. Müfredat taslağının genel amaçlar bölümünde anayasanın ilk dört maddesine de bu yüzden atıf yapılıyor zaten. Maneviyatçı bir anayasaya sahip olan devletler ahlak ve maneviyatı önemseyen bir müfredat belirlemek zorundadır. Laik, seküler bir anayasaya sahip devletler ise materyalist ve seküler bir müfredat oluşturmak zorundadır.

Oldu olacak, yapıldı yapılacak derken yeni müfredat taslağı nihayet açıklandı. Genel olarak birçok derste bazı konuların çıkarılması, millî ve manevi içerikli yeni konuların eklenmesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte eğitim felsefesinde ve paradigmasında herhangi bir değişikliğin yapılmadığını görüyoruz. Eğitim sistemimiz yine materyalist bir zemine oturtulmuştur.

Bütün ders programlarında “Her öğrenci özgün bir birey olarak kabul edilmiştir.” cümlesiyle “birey’in” hedeflendiği anlaşıyor. Birey, Batı toplumlarının bugünkü bunalımlı ve yıkılmanın eşiğine gelmesine neden olan ve insanların, kapitalizmin hizmetindeki köleler şeklinde bir hayat tarzı sürdürmelerine sebebiyet veren bireyselliği, yani bencilliği doğurmuştur. Bizim medeniyetimiz bireyi değil, insanı ve toplumu esas alır. “Sizin en hayırlınız insanlığa en faydalı olanınızdır.” hadisi toplumsallığı önemsememizi öğütler. Bireyselliği ve bencilliği değil.

Milli eğitimin amacı da birey değil, “insan-ı kamil” yetiştirmek olmalıdır. Onun için de müfredatlarımız “önce insan” anlayışı ele alınarak hazırlanmalıdır.

Müfredata yeni eklenen değerler eğitiminin üzerinde biraz durmamız gerekiyor. Öğretim Programının Temel Felsefesi bölümünün 6. maddesinde “ Millî ve manevi değerleri merkeze alarak öğrencilerin kendi örf ve âdetleri çerçevesinde ruhsal, ahlâkî, sosyal ve kültürel yönlerden millî kimliklerinin gelişmesini temel alır.” ifadesi yer alıyor. Millî ve manevi değerlere dayalı bir değerler sistemi ortada yok. Öğretim Programında Değerler Eğitimi bölümünde ise “Temelde bireylerin iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olmalarını sağlayacak bilgi, beceri, tutum, davranış ve alışkanlıklarla donatmayı amaçlayan eğitim, bu yönüyle değer dolu bir etkinliktir.” diyor. Ancak bu dopdolu değerlerin kaynağı ve neler olduğu hakkında hiçbir bilgi içermiyor. Hangi kıstaslara göre iyi insan, iyi vatandaş olunacağı konusuna değinilmiyor.

Değerler bütünü tamamen evrensel değerlerden oluşuyor. Özeldir İslam’a özgü hiçbir değer bulunmuyor. Kaynağı Kuran ve sünnet olmayan bir değerler bütünü ahlak ve maneviyat kalkınmasını sağlayabilir mi? İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programının İnsan Olmak adlı birinci ünitesinde “İnsan olmanın niteliklerini açıklar. İnsanı insan yapan değerlere odaklanılmalıdır.” kazanımı bulunuyor. İnsan olmanın nitelikleri materyalizme göre başka. İslam’a göre başka. İnsanı insan yapan değerlere İslami bir bakış açısıyla mı, yoksa materyalist bir bakış açısıyla mı bakılmıştır? İkinci ünite Hak, Özgürlük ve Sorumluluk konularında neye göre hak, neye göre adalet, neye göre eşitlik ele alınmıştır? AB normlarına göre mi, İslam’a göre mi? Burada da yine cevaplanması gereken sorular var.

Fen bilgisi ve biyoloji derslerinden evrim teorisi ismen kaldırılmış olsa da madden ve ruhen varlığını sürdürüyor. Gerek fen bilimleri derslerinde ve gerekse tarih ve coğrafya derslerinde materyalist ve evrimci bir bakış açısının kullanılmış olması evrim teorisinin çıkarılmasını önemsiz kılmaktadır. Önemli olan bütün varlığın bir yaratılış inancına dayandırılmasıdır. Bu yapılamadığı gibi 10. Sınıf Biyoloji Dersi Programı’nın Kalıtımın Genel İlkeleri ünitesinde “ Genetik varyasyonların biyolojik çeşitliliği açıklamadaki rolünü sorgular. Varyasyonların

nedenlerinin (mutasyon, kromozomların bağımsız dağılımı ve krossingover) tartışılması sağlanır. Mutasyon çeşitlerine girilmez.”

Bu konudan elde edilmesi düşünülen kazanım, evrim teorisinin doğal seçim maddesini içeriyor. 12. Sınıf Biyoloji Dersi Programı’nın Canlılar ve Çevre konulu ünitesinde “Çevre şartlarının genetik değişimlerin sürekliliğine olan etkisini açıklar.” başlığı altında

“Varyasyon, adaptasyon, mutasyon vb. kavramlar üzerinde durulur.” kazanımı Darwinist bakış açısını bu kavramlarla ifade etmekten öte bir şey değildir.

Yaptığımız öneriler sonucunda Türk ve İslam ilim adamlarının buluşları, çalışmaları ve hayatları bazı derslerin programlarına eklenmiş. Ancak mevcut bilim tarihini siyonistler çarpıtarak geliştirmiştir, ifadesine yer vermezseniz bunun da bir kıymet-i harbiyesi olmayacaktır. Hayatın bilgisi verilirken yine hayatı var eden Allah’tan tek kelimeyle bile bahsedilmiyor.

Yeni müfredatla ilgili olarak Sayın Müsteşar “ Ben birey olarak çocuğumu dindar olarak yetiştirmek isterim ama Milli Eğitim Bakanlığı müfredatını öyle yapamam.” diyor. Reis-i Cumhur, dindar nesil yetiştireceğiz, diyor. Sayın Müsteşar, dindar nesil yetiştirecek müfredat yapamayız, diyor. Yetkililerin müfredatı oluştururken “Beyaz Kitap”tan istifade ettik “Beyaz Kitap” AB normları mı, Fulbright Eğitim Komisyonu mu? Yoksa bilmediğimiz başka üst akıl ve üst etkenler mi?

Yeni müfredatla ilgili söyleyebileceğimiz şey; eğitimin “materyalist” muhtevasına, muhafazakâr bir kılıf giydirilmiştir.

Yeni anayasada laik ve demokratik yapı konduğuna göre, laik ve demokrat insan tipini yetiştiren bir müfredata sahip olacağız gibi. Bildiğimiz bir şey varsa o da Maide Suresindeki şu üç ayetin bize anlattığı derin anlamdır:

Ve kim, Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse o takirde işte onlar, onlar kâfirlerdir. (Maide 44)

Ve kim, Allah’ın indirdiğiyle hükmetmezse, o takirde işte onlar, onlar zalimlerdir. (Maide45)

Ve kim, Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse, o takirde işte onlar fâsıklardır. (Maide 47) Vesselam...

TARİH MÜFREDATI ELEŞTİRİSİ

İbrahim Halil ER / Eğitimi - Yazar

"Olaylar, olgular, kişiler, yer ve zaman tarihin unsurlarıdır.

Taslak programın kazanım ve açıklamalarında olaylar ve kişilere bazen çok az yer verilip, bazen de hiç yer verilmeyip olgular üzerine yoğunlaşmıştır.

Tarihi kronolojik sıra gözetilmeden öğrencinin ön bilgisinin yetersizliği dikkate alınmayıp sanki o süreci biliyormuş gibi (yüksek lisans-doktora gibi) olgulara yoğunlaştırılması öğrenci seviyesi üzerinde olmuştur.

Taslak programda bir diğer dikkati çeken ve ön plana çıkartılan konuların daha çok felsefi/ sosyolojik kavramsal düzeyde ele alınmıştır. Seviye dikkate alındığında öğrencilerin bunları neredeyse imkansızdır.

Kronolojiye az yer verilmesi öğrencide olay/ zaman bağlantısını koparacaktır. Bu nedenle az da olsa siyasi kronolojiye yer verilmesi olayların oturmasını sebep - sonuç ilişkisinin kurulmasını sağlayacaktır.

İslam tarihine az yer verilmesi de göze çarpan bir eksiklik olmuştur. Peygamberimizin savaşlarına ve dört halifeye değinilmemiştir. Ayrıca Emevi ve Abbasi devletleri çok kısa geçtiği gibi, Abbasilerde sadece Türklerin Müslümanlaşması noktasında değinilmiştir.

Tema ağırlıklı işlenmesine rağmen, temalar kitap içerisinde serpiştirilmesi konu tekrarına yol açtığı gibi, öğrencinin konular arasında bağlantı kurmasını da zorlaştıracaktır. Bu durum dersin öğrenilmesi ve öğretilmesi noktasında ciddi bir sıkıntıya ve zorluğa yol açacaktır.

Zaman ve Kronoloji çok geride kalmıştır.

Osmanlı Tarihinde siyasi tarih, olayların içine serpiştirilmiştir. Bu anlayış, öğrencilerin siyasi tarihi algılamalarını zorlaştıracığı gibi; bir Fatihi, Yavuzu, Abdulhamid'i tanımadan mezun olmalarına neden olacak, Padişahların örnekliği yok olacaktır. Bunun yerine özet bir

siyasi tarihin, padişahların anlatıldığı ünite eklenmelidir.

Evrensel hukuk ilkelerinin anlatıldığı kadim medeniyetler bölümünde Roma, Justinyus ve Cengiz Yasaları anlatılırken, İslam hukukuna yer verilmemiş olması büyük bir eksikliktir. Yer yer tarihten çıkılıp felsefeye girilmiştir. Böylece alan sınırlamasının dışına çıkmıştır. Bir aydınlanma dönemi, akımları ve filozoflarına bu kadar detaylı girmek yanlıştır. Çünkü bu konu felsefede zaten işlenecektir.

Kadim bilim anlayışında mutlak hakikat arayışı diye bir kazanım bulunmaktadır. Hakikat arayışı konusu felsefenin ve din dersinin konusudur. Tarih dersini amacından saptırmaktadır.

Kadim bilim anlayışında mutlak hakikat arayışı diye bir kazanım bulunmaktadır. Hakikat arayışı konusu felsefenin ve din dersinin konusudur. Tarih dersini amacından saptırmaktadır.

Türklerin İslamiyeti kabulü anlatılırken ilk Müslüman Türk boyu olan İtil Bulgarlarına değinilmemiştir.

10. sınıf tarih kitabında Osmanlı Devletinin kuruluşu ile ilgili çeşitli nazariyelerin karşılaştırılması istenmiştir. Bu konu akademik düzeyde olup Üniversite öğrencisine hitap etmektedir. Onuncu sınıf seviyesine uygun değildir.

Fethin sadece maddi sebepleri üzerinde durulmuş, manevi dinamikler göz ardı edilmiştir. Halbuki İstanbul'un fethinin motive edici gücün Peygamberimizin ilgili hadisidir. Bu konuya da özellikle yer verilmelidir. kazanımın d maddesinde İstanbul'un fethinin sonuçlarına değinilirken "saltanata dönüşmesi"nden bahsetmektedir. Bu tarihsel olarak yanlış bir ifa-

dedir. Çünkü Osmanlı Devleti kurulduğundan beri babadan oğula geçen bir saltanat rejimi ile yönetilmekteydi. Sanırım kast ettiği imparatorluğa dönüşmesidir. Yanlış ifadelendirilmiştir. Bilimsel verilere uymadığı için bu şekilde değiştirilmelidir. Safevilerin Alevilik inancının gök tanrı uzantılı olduğundan bahsedilmektedir. Bu konunun tartışılması tarihin içinde değil, din dersinin içinde olmalıdır. Safevilerin veya Aleviliğin inanç kökenlerini tartışmak ne derece konumuza ve ülkemizin konjüktürüne uygundur. Ayrıca, bu konu ne derece bilimseldir. Safevi – Osmanlı mücadelesini Alevilere karşı yapılan bir mücadele anlatımına yol açar ki mücadelenin asıl amacı siyasi olduğu bilgisi unutulmuş olur. Halbuki Yavuz döneminde sadece Safevilerle değil, Sünni ve üstelik Abbasi Halifeliğini himayesine alan Memlûklerle de yapıldı. Bu da mücadelelerin dini değil, siyasi olduğunu göstermektedir.

İktidar ve muhalefet ünitesi kazanımlara uymamış.

Ekonomik ilişkiler üniteler arasında hep dağıtılmış durumda. Bunun yerine ekonomik sorunlar, ticaret ve para tek bir üniteye toplanması öğrencilerin konuyu daha iyi kavramasını sağlayacakları gibi, öğretmene de üniteler arası geçişte zorluk yaşamasını önlemiş olur.

Bence askeri gelişmelerin tümü tımar ve daha sonraki reform çalışmalarının hepsi tek bir üniteye toplanmış olsaydı öğrenci eski ve yeni bir arada görme ve kıyas etme imkanını elde etmiş olurdu.

Onbirinci sınıfta lale ve barok adlı bir ünite bulunmaktadır. Bu isim bence uygun olmamıştır. Bunun yerine Modern dönem veya Osmanlıda yineleşme/ıslahat dönemi gibi isimler konulabilirdi. Ayrıca bu bölümde yenilik arayışında ismi verilen kişiler hem yeterli olmamış

ve hem de bir çok kişi eksiktir. Ayrıca bölüme modernizm ve oryantalizm ekseninde yenileşme çabaları da eklenebilir.

Şark meselesi ve denge siyaseti adıyla bir ünite kurulmuştur. Bu oryantalist bir bakış açısıdır. Batıların bize yaklaşımıdır. Halbuki biz batılı değil, şarkın kendisiyiz. Her ne kadar batı literatüründe bizi anlamlandırmak ve sömürmek için oluşturulmuş bir kavram olsa da sömürülenlerin efendilerin kendilerine verdiği bir ismi benimsemeleri doğru değildir. Biz de karşı reaksiyon olarak garp meselesi diye bir başlık açıp onların saldırı, sömürü ve Hristiyanlaştırma faaliyetlerini işleyebiliriz. Sonuçta tarih ilmi devletlerin çarpıştığı bir sahadır.

Onbirinci sınıfın son iki ünitesi yeniden düzenlenmelidir. Yani zorunlu askerlik ve topyekun harp ile tekno bilim ve ideoloji üniteleri.

Burada kazanım ile ünite başlıkları arasında uyumsuzluk olduğu gibi değinilen konular diğer ünitelerde parçalı olarak geçti. Bu durum sık sık tekrara düşmeye yol açmıştır.

8. Sınıf İnkılap Tarihinin ikinci ünitesinin adı “Milli Uyanış, Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar” olarak düzenlenmiştir. Bu bilgi yanlıştır. Çünkü biz hiçbir zaman bağımsızlığımızı yitirmedik. Sömürge olmadık. Sadece savaşı kaybettik ve işgale uğradık. Yani Bağımsızlık yolunda atılan adım yerine “Milli Mücadele Yolunda Atılan Adım” olması tarihi gerçeklere daha uygun olacaktır.

Şark meselesi ve denge siyaseti adıyla bir ünite kurulmuştur. Bu oryantalist bir bakış açısıdır. Batıların bize yaklaşımıdır. Halbuki biz batılı değil, şarkın kendisiyiz. Her ne kadar batı literatüründe bizi anlamlandırmak ve sömürmek için oluşturulmuş bir kavram olsa da sömürülenlerin efendilerin kendilerine verdiği bir ismi benimsemeleri doğru değildir.

Kurtuluş Savaşı’nın gerçekleştirilmesinde rol oynayan kişileri tek bir kazanım olarak ayrı bir bölümde anlatmak yerine, olayların gerçekleştiği süreç içerisinde o olaylarla ilgili rolleri çerçevesinde işlenerek kitap içerisinde dağıtılması daha iyi olur. Böylece öğrencinin bu kişileri daha yakından tanıması ve önemlerini görmesi sağlanır.

7 ve 8. Ünite konuları Çağdaş Türk Dünyası konuları ile paralellik arz etmektedir. Bu iki dersin birleşmesi veya Çağdaş Türk Dünyası konularının hafifletilmesi açısından İnkılap Tarihinde değinilen konuların orada bir daha anlatılmaması uygun olur. İnkılap Tarihinde anlatılan paralel konuların da daha genel ve dilinin daha evrensel olacak şekilde anlatılması iyi olur.

İkinci dünya savaşı konusu burada çok kısa geçmiştir. Bu konu zaten Çağdaş Türk Dünyası dersinde

çok ayrıntılı işlenmiştir. Bu nedenle aynı konunun burada anlatılması bilgi tekrarı olmuştur. Ya Çağdaş Türk Dünyasındaki bu konu İnkılab’a taşınmalı veya İnkılap Tarihindeki konu oraya taşınmalıdır.

Sonuç olarak, Tarih ve İnkılap tarihi konusunda ciddi bir metodoloji oluşturulmadığı gibi kafa karışıklığı da olduğu gözlenmektedir. Tarih dersi ve müfredatının yeniden oluşturulması gerekmektedir.

Anaokulu - İlkokul - Ortaokul - Fen Lisesi - Anadolu Lisesi

Kardelen Mahallesi Başkent Bulvarı No: 256 Batıkent / Yenimahalle / ANKARA

0312 250 50 50 0552 218 12 06

www.zehrakoleji.com

Mustafa AYDIN / Eğitimci

O kul müdürleriyle karşılaşmayan yoktur. En kıymetli varlığımız çocuklarımızı teslim ettiğimiz eli öpülesi öğretmenlerin eğitim vermeleri için büyük fedakârlıklar ile eğitim ortamını hazırlayan o müdürler. Büyük çoğunluğunun bir bütçesi bile yoktur. Onlara söylenen sadece “yerel imkânlarla” yapacaktır. Gerçekten o müdürler ne yapar eder, yaparlar ve problemleri çözerler.

MÜDÜR MÜDÜR MÜDÜR ?

OKUL MÜDÜRLERİNİN PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ARAŞTIRMA RAPORU ÜZERİNE

Zaten müdür demek çözüm demektir. Müdürün iyisi, problemi yukarıya taşımayan, yerinde çözendir. Problem üretmeyen, problem çözen müdür başarılı müdürdür.

Hele müdür demek okul demektir. Okul, müdürü kadar okuldur. Bir müdür, bir mühür. Eğitimin bel kemiği müdürler. Müdürlerim, siz olmazsanız biz bir şey yapamayız. Her an arkanızdayız, her türlü desteği veriyoruz...

Sözlerle desteklenip fiiliyatta yalnız bırakılan müdürlerimizi dinledik. Çok ama çok dertlilerdi.

Müdür müdür müdür. Yönetici müdür, lider müdür, otoriter müdür. Şöyle müdür, böyle müdür. Müdürlerin derdi yok mudur, biz biraz da buraya bakalım dedik. Dedik ama...

Dertler adamı söyletiyordu. Söyletiyor ya ama iyi söyletiyor, emin olabilirsiniz. Dertlerini söylerken kıymetli müdürlerimiz, çareler de öneriyorlardı. Çilekeş ve vefakâr müdürler. Öyle afaki çözümler değil, yaşayan, elini taşın altına koyan, tabiri caizse mutfaktan çözümler sunuyorlardı.

Biz ÖĞ-DER olarak müdürlerimizden gelen bu haklı taleplere tercüman olduk, hepsi bu. El-çiye zeval olmaz.

Problemlerin çok değişken etkenlerden oluştuğu ve bu raporla sınırlı olmadığına farkındayız. “Tedavi, doğru teşhis ile başlar” düşüncesi ışığında umuyoruz ki mutfakta terleyenlerin görüşlerinden oluşan bu rapor çeşitli problemlerin çözülmesine katkı sağlar.

Bu çalışma, ÖĞ-DER ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ Genel Merkezince 65 İl merkezindeki şubeleri vasıtası ile her kademe okul müdürleri ile yüz yüze yapılan görüşmeler ışığında oluşturulmuş.

Katkı sağlayan bütün İl MEM, ilçe MEM yöneticilerimize, sendikalar, sivil toplum kuruluşları ve çok kıymetli okul müdürlerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Problemlerin çok değişken etkenlerden oluştuğu ve bu raporla sınırlı olmadığına farkındayız. “Tedavi, doğru teşhis ile başlar” düşüncesi ışığında umuyoruz ki mutfakta terleyenlerin görüşlerinden oluşan bu rapor çeşitli problemlerin çözülmesine katkı sağlar.

Bu raporda problemler yönetim ve yönetici problemleri, organizasyon problemleri, eğitim-öğretim problemleri, özlük problemleri, mevzuat problemleri, personel problemleri, bina araç ve gereç problemleri, okul müdürlerinin makam temsil gücü ve itibar problemleri, velilerle münasebet ve şikâyet problemleri, sonuç ve çözüm önerileri başlıkları altında derlenmiş, ayrıca Araştırmaya İlişkin Nitel Bulgular (Müdür Görüşleri); “Sorumluluk prosedür takipçisi idarecilerle sorumluluk sahibi olup üretken, girişimci ve risk alıp katma değer üreten müdürlerin ayrılması da ayrı bir problemdir. Maalesef bunu ölçebilecek bir sistem olmadığı için bu iş bu kadar değersiz hale gelmiştir. Önerim bunu ayırt edecek bir değerlendirmenin olmasıdır. Bu özellikle devletimiz ve eğitim sistemimiz açısından hayati önem arz etmektedir.” [Müdür 2] ilave edilmiştir.

Elde edilen sayısız yazılı belge tasnif edilmiş, rapor haline getirilerek, ilgililerine ve kamuya duyurulmaktadır.

Tasnif edilmek suretiyle mesele daha iyi anlaşılacağı gibi hangi alanlarda daha yoğun sıkıntılar bulunduğu dikkat çekilebileceği muhakkaktır. Gereksiz tekrarlardan kaçınarak raporun hacminin artmamasına özen gösterilmiş.

Yazılı ifadeler genellikle okul müdürlerine ait olmak üzere bazı mükerrer problemler, teklif ve çözüm önerileri tevhit edilmiş.

Ancak okul müdürlerinin bazı özgün ifade ve tespitlerinde düzeltme yapılmamış, olduğu şekliyle rapora yansıtılmış.

Emeği geçen herkesi tebrik ediyor, bütün okul müdürlerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu vesileyle umuyoruz ki okul müdürlerimiz de mutlu olurlar, bu mutluluğun oluşturacağı iklimde öğrencilerimiz daha iyi eğitim alırlar.

Son bir not: raporun tamamına ulaşmak isteyenler www.ogder.org adresinden ulaşabilirler.

Hayırlara vesile olması duasıyla... Vesselam.

MİLLÎ KÜLTÜR VE MEDENİYETİMİZE SARILMAK

Hüseyin YAVUZ / Eğitimci

Medine, medenî, medeniyet kavramları, Arapçada bir yere yerleşmek, sürekli kalmak; yönetmek, itaat etmek gibi manalara gelen “müdûn” kökünden türetilmiştir.¹ Medine (çoğulu medain ve müdûn’dür) badiyenin zıddıdır. Badiye, lügatte cana, mala ve çevreye arız olabilecek her tehlikeye açık olan yer, mekân, çöl anlamındadır. Medine, şehir ve belde; genelde büyüğüne şehir, küçük yerleşim birimlerine belde tabir edilir.

Medenî dediğimizde sosyal ve siyasal içerikli bir kavram aklımıza gelir: Şehirli, daha sonra da medenî bir hayat tarzını yaşayan insan anlamlarında kullanılmıştır. Medeniyet, insanlığın çalışarak ortaya koyduğu teknik eserlerin bütününden ibârettir. Medeniyet, rasyonel bir inanç ve ahlak nizamıdır. Kültür, değişmeye ve gelişmeye açıktır. Böyle olmakla birlikte bir medeniyete bağlı kültürün, yeni kültür unsurlarına uygulandığı nihai ölçü, bağlı olduğu inanç ve ahlak nizamına uygunluktur.² Medeniyet geleceğe sözlü veya yazılı olarak aktarılır. Peygamberlere medeniyetin oluşumunda Allah tarafından roller verilmiştir. Adem (as) oğullarından oluşan topluma verilen ilhamlar, ilk ölülerini defn etmek, ziraat, gemi yapma, terazi, heykel, resim, şehircilik, bıçak kullanmak, ilk

silo, demiri kullanmak, eşya nakli, şeffaf salon bunlardan bazılarıdır. "Yeryüzünde gezip de kendilerinden önce yaşamış olanların akıbetlerini görmezler mi? Onların sayısı bunlardan daha çoktu, daha güçlülerdi, yeryüzündeki eserleri de daha sağlamdı. Ne var ki yine de kazandıkları onları kurtaramadı. Elçileri onlara açık seçik kanıtlar getirdiklerinde sahip oldukları bilgileriyle(medeniyetle) böbürlendiler. Ama alay ettikleri şey onları kuşatıverdi!" (Mümin, 40/82-83) Kur'an-ı Kerim araştırdığı zaman birçok kültür, medeniyet ve teknik konularının Kur'an'da yer aldığı görülür.

İnsanlık tarihi boyunca hakkı üstün tutan medeniyetlerle kaba kuvveti üstün tutan medeniyetler birbirlerini nasıl takip etmişlerdir ve bugün hangi tarihi dönüm noktası olduğumuz görülmektedir. Hakkı üstün tutan medeniyetler peygamberlerin insanlara öğrettikleri gerçek hak anlayışına sahip olan medeniyetlerdir. Bu medeniyetin temelinde hakkın ancak 4 sebepten doğduğu yatar:

1- İnsan Hakları (Yaşamak, mülkiyet, inanma hürriyeti, aklın korunması, ırz ve nesebin korunması)

2- Emek

3- Karşılıklı Rıza İle Yapılan Mukaveleler

4- Adalet

Başka hiçbir sebepten dolayı hak doğmaz. Kuvvet, çoğunluk, imtiyaz ve menfaat hak sebebi olamaz. Bu temele mukabil Firavunların hak anlayışında ise dört sebepten doğar:

1- Kuvvet

2- Çoğunluk

1). Ebu'l-Fadl Cemaluddin Muhammed b. Mükerrrem, Lisanu'l Arab

2) İslam Medeniyeti ve Türk Kültürü Prof. Dr. Yılmaz Özakpınar

ÖTÜKEN NEŞRİYAT)

3- İmtiyaz

4- Menfaat

Firavunlar insanlara zulmederken biz size zulmediyoruz dememişlerdir. “Bunları yapmak sizin vazifeniz, bizim de hakkımızdır.” demişler ve bunu söylerken de kuvvet ve menfaati hak sebebi saymışlardır.³

Türkçe’de medeniyet karşılığı olarak uygarlık kelimesi de kullanılmaktadır. Ülkemizde bu kelime üzerinde kavram kargaşası yapılarak İslam’ı yaşamaya çalışanlar uygar olmayanlar ilan edildi ve zulümlerle dışlandılar. Batı medeniyeti sömürü üzerine kurulmuş ve İslam medeniyeti gölgelenerek medeniyetin merkezi haline getirilmiştir. Günümüzde balinaları kurtaranların denizde boğulan Müslüman göçmenleri görmezden gelmesi hangi medeniyetin gereği olabilir? İnsan haklarından bahsedip insanlara yaptıkları zulümleri, faşistliklerini tarih boyu dikkat çeken güzel insanlar bulunmuştur.

*“Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
‘Medeniyet!’ dediğin tek dişi kalmış canavar?”*

(M. Akif ERSOY)

Medeniyetin Şarkı-Garbi

Bazı kaynaklarda kültür ve medeniyet kavramlarının Osmanlı Devleti’nin Batılılaşma döneminde dilimize girdiği belirtilir. Cumhuriyetin ilk döneminde toplum mimarları olarak görülenler bunu sosyolojik olarak el almış ve “Garp medeniyeti” ve “Şark medeniyeti” şeklinde sınırlamıştır. Sonraki dönemlerde birçok düşünür bunu kabul etmemiştir.⁴

Will Durant’a göre şartları ve temelleri vardır. Şartları, jeolojik, coğrafi, ekonomik, ırki ve psikolojik şartlardır. Temelleri, ekonomik, siyasi, ahlaki ve zihnidir. Fransızca kültürün Türkçe karşılığı irfan, Amerikanca kültürün karşılığı,

medeniyettir.(Meriç,1986:15).Fransızca kültürden kastedilen manevi kültüredir. Amerikanca ise kültürden anlaşılan maddi kültüredir. Sosyolog ve antropologların çoğu "medeniyet" kelimesini kullanmazlar, "kültür" kelimesini tercih ederler. Kimine göre bu iki kavram eş anlamlıdır, kimine göre farklıdır(Meriç,1986:44). Kültürle medeniyeti birbirine karıştırdığımız için Batı taklitçiliğine başladık. Kültür ise bir toplumu kendi tarihi içinde meydana getirdiği değer hükümlerinin bütünüdür. Bunlar ilim, sanat, ahlâk ve dine ait değerlerdir. Batı tekniği bize asırlardan beri damla damla gelmektedir. Teknik; kültürden sızan bir usare, kültür ağacının yetiştirdiği bir meyvedir. (Topçu,1970: 1 5).

İbn-i Haldun’a göre tarihin, sosyolojinin ve antropolojinin konusu ümrandır. İslam, medeniyet ve kültürü tek kelime ile ifade etmiştir: Ümran(Meriç, 1986:42). Şu hâlde İslam düşüncesinde kültür ve medeniyet ayrımı yoktur. Bunun böyle olması doğaldır çünkü evrensel bir din olan İslamiyet, kültür ve medeniyeti evrenselliğe göre tanımlayacaktır. Kafesoğlu (1984:1)’na göre kültür, bir topluluğun dünya görüşünü kadrolayan manevi değerlerle bu manevi güçlerin faal hayata yansımından doğan teknolojinin oluşturduğu bir “bütün”dür.

Kültür

Kültür; sosyal antropoloji, sosyal psikoloji, tarih, sosyoloji ve etnoloji gibi sosyal bilimlerin ortak olarak ele aldıkları bir konudur. Tabii ki bu bilimlerin her biri kültürü, kendilerini ilgilendiren yönleriyle ele almaktadırlar. Kültür; toplumda önce insanı, mimâriyi, dili, mûsikiyi, dağı, taşı işlemek, bunları en yüksek, en güzel, en ince noktaya kadar ulaştırmaktır. Fransa’da sosyoloji, Durkheim’in kullandığı terminolojiye sadıktır. İslam bilim adamları dışlanarak Batı sosyolojinin kurucuları (Comte, Durkheim, Marx, Weber, Tönnies) gibi isimleri öne çıkartmıştır. Cemil Meriç (1986:9)’a göre kültür, kaypak bir kavramdır. Tahlil edemezsiniz çünkü unsurları sonsuz. Tasvir edemezsiniz çünkü bir yerde durmaz. Kültür, sadece tabia-

3) Prof.Dr. Necmettin ERBAKAN D-8 Ülkeleri toplantısı konuşması
20 Haziran 2009 İstanbul

4) gazi.edu.tr/iarslan/kulturvedenedeniyet

tin insan eliyle işlenmesi değil, bizzat insanın ahlâki, sosyal, entelektüel, teknik istidat ve kabiliyetlerinin geliştirilmesi demektir (*Abadan,1956:174*)

Toplumun bulunduğu yerde mutlaka bir kültür doğmuştur. Kültürle toplum ikiz gibidir. kültür yoksa veya özünü yitirmişse o toplum kimlik değiştirir. Kültür, bir milletin ruhudur. Bu ruhun mükemmelliği toplumu o derecede yüceltir. Ruhsuz bir vücut nasıl yaşayamazsa kültürü akim kalan b Bir milletin kültürü varsa o millet vardır, eğer ir millet de pâyidar olamaz (*Saffet,1933 :3 51*). Bir toplumu asimile etmek için kültürlerini unutturarak başarıya ulaşmak mümkündür. Kültür toplumların, dinî anlayış ve yorumlamalarını etkilemektedir. Maddi kültürle manevi kültürün birbiriyle olan ilişki içindedir. Örneğin lüks ve konfor zihniyetine sahip olan Amerikan toplumunda arabalar büyük ve içleri oldukça geniştir. Oysa tutumluluk zihniyetine sahip Japon toplumunun arabaları küçüktür. Japon'un eşyası ancak üzerindeki kadardır. Cemil Meriç kültürle ilgili şöyle düşünmektedir: "Batının kültürü var bizim ise irfanımız. İrfan, insanoğlunun has bahçesi, ayırmaz, birleştirir. Bu bahçede kinler susar, duvarlar yıkılır, anlaşmazlıklar sona erer. İrfan kendini tanımakla başlar. Kendini tanımak için ön yargıların köleliğinden kurtulmak gerekir. İrfan insanı insan yapan vasıfların bütünü, yani hem ilim, hem iman ve hem de edep. Batı kültürün vatanı, doğu irfanın. Ne Batıyı tanıyoruz ne Doğuyu, en az tanıdığımız ise kendimiz. (*Meriç,1986:1 1*).

Selçuklu ve Osmanlı medeniyeti İslam'a borçludur

İlimsiz ve dinsiz bir medeniyet yoktur. İstisnasız her medeniyet bir dine dayanır. Uzak Doğu (Çin) medeniyeti Konfüçyüs'e ve Budizm'e; Hint medeniyeti Brahmanizm ve Hinduizm'e; Yunan-Roma medeniyeti politeizme; Avrupa medeniyeti Hıristiyanlığa borçludurlar (*Safa,1978:115*). Selçuklu ve Osmanlı medeni-

yeti İslam'a borçludur. Medeniyetin ve şehir hayatının insanı nasıl bozduğunu İslam düşünürü İbn Haldun şöyle dile getirmiştir: "Şehir hayatında ihtiyaçlar ve talepler arttıkça pahalılık artar, devletin yıkılmaya yüz tutmaya başlamasıyla ekonomik düzen bozulur. Bunun sonucu olarak sosyal hayat yozlaşır, israf artar. İnsanlar böylece yasal geçim yollarından ihtiyaçlarını karşılayamadıkları için yasal olmayan yollara başvururlar. Yalancılık, kumar, aldatma, hırsızlık, yalan yere yemin etme, vurgunculuk, karaborsa hüküm sürer. İnsanlar ancak güzel ahlak ve fazilet sahibi olmaları ile birbirinden ayrılırlar. Bir kimsenin ahlakı kirlenirse neşep temizliği ve ecdadının iffet ve şerefleri ona fayda vermez. Medeniyetler yok olsa bile arkeolojik buluntulardan medeniyetleri hakkında bilgi sahibi olabiliriz. Maddi kültürleri manevi kültürleri hakkında bilgi vermektedir.

Manevi kültürün en başta ve en önemli unsuru dildir. Dilini kaybeden bir toplum kendisini kaybeder. Kültür emperyalizminin üzerinde durduğu en önemli kültür unsuru dildir. Konfüçyüs' a göre dilini kaybeden toplumun töresi de hukuku da düzeni de bozulur. Batıdan ithal edilen kültür ve medeniyet sorunlarımızı çözmektedir. Asıl sorun belki de irfanımızdan uzaklaşmış olmamızdadır. Toplumsal pek çok sorunun çözülmesinde, insanların birbirlerini sevmeleri yeterli olabilir. Ülkemiz irfanlı insanlar sayesinde sevgi ile kazanılmış ve bugüne kadar sevgi ile korunmuştur. Bugün tüm içerideki ve dışarıdaki hainlere karşı yıkılmamızın altında yatan Prof. Dr. Necmettin Erbakan gibi İrfanlı insanların bizlere açtığı ufuktur. Buna sımsıkı sarılarak kendi medeniyet ve kültürümüzü kaybetmeden çağımızın getirilerine hazır olmalıyız.

KAYNAKLAR

- Kur'an-ı Kerim Meali
- Kültür Üzerine Düşünceler, Çeviren: S. Kantarcioğlu, Ankara, Kültür Bakanlığı,1981 .
- Erdentuğ,Nermin. "Kültür Nedir?", Milli Kültür Dergisi, 3(6),11.1981,
- <http://zekiduman.com/islam-medeniyeti.html>
- gazi.edu.tr/iarslan/kulturvemedeniyet

SÖZÜN GÜCÜ

Aydın FERŞADOĞLU

fmustafaaydin@gmail.com

"Akıl, bir işin sonunu düşünmektir". Yani kârını, zararını çok iyi hesap ederek bir işe girişmektir. Çünkü son pişmanlık para etmeyecektir. Ve "ah keşke" sözleri, akılsızlığın neticesidir.

"Akıl; "şunlar, şunlar doğru ise, şunlar da doğrudur" şeklinde bir mukayese ve muhakeme (karşılaştırma ve karar verme) kabiliyetidir. İslamsız akıl, tek başına ilk ve mutlak doğruları bilemez, hayır ve şerri tayin edemez. İslamsız bütün nimetler, saadetler eksiktir ve yetersizdir. Bu nedenle "Bugün dininizi ikmal ettim ve nimetlerimi tamamladım"(Mâide Suresi 3. Ayet) ayeti en son indirilmiştir.

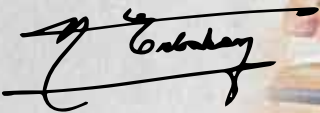
Akıl, bir temyiz (iyiyi kötüden seçip ayırma) yeteneğidir.

"Akıl; imanın ve İslam'ın emrinde en büyük nimet, nefsin ve şeytanın elinde ise, sebep-i felâkettir."

"Düşmanlar ve canavarlarla dolu ıssız ve karanlık bir ormandan kurtulmak için, nasıl ki;

- 1- Tehlike bölgelerini ve güvenlik yollarını gösteren bir haritaya,
- 2- Doğru yön tayinine yarayan bir pusulaya,
- 3- Ve de çevremizi aydınlatacak bir ışığa ihtiyaç vardır.

İşte, haksızlık ve şeytanlıklarla kaplı bir dünyada, selamet yolunu bulmak için de, Kur'an bir harita, akıl bir pusula, iman ise önümüzü aydınlatan bir fener hükmündedir. Bunlar biri birinin tamamlayıcısıdır. Biri olmadan diğeri işe yaramaz ve kurtuluşa ulaştıramaz."

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN

54. T.C. Başbakanı

Millî Görüş Lideri

PİSA RAPORU YA DA GENÇLİĞİM EYVAH!

Habib KARAÇORLU / Eğitimci

Yaşadığımız son yıllarda eğitim ve gençlik üzerine o kadar çok laf dinledik, o kadar çok proje izledik ve o kadar çok toplantı ve düzenlemeye şahit olduk ki, bütün bunların sonunda zannedersin ki ülkemiz gençliği her konuda dünyada birinci. Ama ne yazık ki gerçekler ve rakamlar bunları söylemiyor. Geçen aylarda uluslararası bir eğitim ölçme programı olan PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) tarafından eğitimle ilgili önemli bir rapor yayınlandı.

Söz konusu program Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından üçer yıllık dönemler hâlinde, 15 yaş grubundaki öğrencilerin kazanmış oldukları bilgi ve becerileri değerlendiren bir araştırma projesidir.

OECD, 34 üyesinin de aralarında bulunduğu 72 ülkede gerçekleştirdiği eğitim araştırmasının sonuçlarının yer aldığı merakla beklenen Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) Araştırması Raporu'nu Paris'te açıkladı. Özellikle bilim ve matematik alanında öğrencilerin seviyelerini ölçen raporda, bilim alanında eğitim seviyesi en yüksek ülkenin Singapur olduğu ortaya çıktı. Singapur'u Japonya, Tayvan, Finlandiya ve Estonya takip etti. Tüm ülkeler 530 puanın üzerinde skor elde ederken, Türkiye 425 puanla, Meksika da 416 puanla bilim sıralamasında en sonda yer alan iki ülke oldu. (bkz.M.E.B. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Gen. Müd. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı, PISA 2015 ULUSAL RAPORU)

Türkiye'de son yapılan bir araştırmaya göre ise normal liselerde öğrenciler matematik dersinde kırk sorundan ancak 2,92'sini cevaplayabilmişler.

Bu sonuca bakınca bilim ve teknoloji alanında neden geri kaldığımız gayet açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Peki, bu rakamlardan biz çok rahatsız olup üzülmüyoruz da eğitim ve gençlikten sorumlu olanlar çok mu memnunar acaba? (bkz. 2015 YGS-LYS Türkiye İstatistik Verileri (2015 YGS -LYS Liselerin Başarı Sıralaması))

Her kesimden bütün insanlar eğitimde sınıfta kaldığımızı ve arzu ettiğimiz gençliği yetiştirmediğimizi ısrarla her platformda dile getiriyorlar ve hatta Sayın Cumhurbaşkanımız da katıldığı iki toplantıda: “Son 14 yılda birçok alanda başarılı olmamıza rağmen eğitim ve kültürde aynı başarıyı gösteremedik.” diye üzüntülerini ifade etmişlerdir. Peki bu durumu düzeltecek olan kim? Bir kere çivi yerinden çıkmış, bir türlü eski yerine çakılamıyor. Demek ki hem çivi hem çekiç bizim değil başkasının elinde. Son yıllarda girmek için kapısını zorladığımız AB bizden neler neler istedi de çoğumuzun haberi bile olmadı. Bizi birliğine almak için kendisine benzetmeye çalışan AB eğitim sistemimize ve yönetimine doğrudan müdahalede bulunarak “milli” değil Avrupalı bir eğitimin hayata geçirilmesi için birçok proje sundu ve kabul ettirdi. Bu eğitim programları SOCRA TES (Genel Eğitim Programları), LEONARDO DA VINCI (Mesleki-Teknik Eğitim Programı) ve YOUTH (Gençlik Programı) olmak üzere üç alt programdan oluşmaktadır. Bu programlar tamamen olmasa bile kısmen ülkemizde uygulanmış ve sonuçları görülmeye başlamıştır.

Bu projeler kapsamında kızılı erkekli olarak Avrupa ülkelerine götürülen gençlerimizin başından geçen çok olumsuz vakaları, yaşayanların ağızlarından bizzat dinledik. Küçük yaşlardan itibaren materyalist emperyalizmin kullandığı iletişim araçlarının kısacası alınarak beyin altına mesajlar gönderilen çocuklarımız gençlik çağında da bu kısıktan kendini kurtaramamaktadırlar. Son yılların bir modası ve hatta fetişi haline gelen cep telefonları artık her türlü ifsadın kaynağı olmaya başlamıştır. Gençlere bilgi ve kültür açısından faydadan ziyade büyük bir zarar veren mobil telefonların okullarda kullanımına acaba ne zaman dur denilecek?

Gençlerimizin içinde bulunduğu bu vahim tablolar beni o kadar çok üzüyor ki bazen çok karamsar oluyorum. Geleceğimiz demek olan gençlerimizi biz değil de bizim yüz yıllarca düşman olup savaştıklarımız yetiştirecek öyle mi? Biz Anadolu’yu, Balkanları, İstanbul’u ve diğer topraklarımızı bu kafayla mı fethetmiştik? Bu kafayla üzerinde yaşadığımız şu küçük coğrafyayı bile savunabilir miyiz artık? Hani, Milli Şairimiz Mehmet Akif ERSOY’un:

Âsım'ın nesli...diyordum ya...nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmûsunu, çiğnetmeyecek.

Diye övdüğü Çanakkale zaferindeki gençliğin ruhunu bugün ne kadar yaşatabiliyoruz? Bazıları bu konuda çok iyimser tablolar çizse de ne yazık ki eğitim camiası ve halkımız aynı görüşte değildir.

Bizim için her konuda örnek ve model olan İki cihan Serveri Sevgili Peygamberimiz (S.AV.) davasının başarısı için yola çıktığında en büyük desteği gençlerden almamış mıydı? Mekke’de Hazreti Ali, Zeyd, Zübeyr, Ammar, Erkam, Mus’ab b.Umeyr (Radiyallahu Anhum) ve daha nice genç sahabeler Hakkın hâkimiyeti için canlarını ortaya koymadılar mı? Medine’de Enes b.Malik, Ebu Hureyre, Muaz b. Cebel, Abdullah b. Mesut, Cabir b. Abdullah (Radiyallahu Anhum) ve daha nice genç sahabeler O’nun yetiştirdiği öğretmenler olarak dört bir yana giderek İslam’ı en güzel şekilde öğretmediler mi? Yüce Rabbimiz onlardan binlerce kere razı olsun, onların değer biçilemez gayret ve fedakârlıkları sayesinde bu din bize ulaşmış oldu.

Gençlerimizi geleceğe hazırlayacak, vatanına, milletine, devletine ve tüm insanlara faydalı birer fert yapacak, önce kendi aslımıza döneceğiz. Sıfatı milli olan eğitimimizi gerçekte milli yapacağız. Peygamber Efendimiz (S.AV.)’in eğitim modelinden yararlanarak kalbinde Allah korkusu ve merhameti, zihninde İslam’ın izzet ve şerefine taşıyan gençleri yetiştireceğiz. İşte o zaman bu gençler ülkeyi omuzlayarak layık olduğu yere getirecekler Allah’ın izniyle. Vesselam.

EKONOMİNİN BİLİMSELLİĞİ

Birol DUMAN/ Araştırmacı-Yazar

Bilindiği üzere ekonomi mal ve hizmet üretimi, tüketimi, ticaret, değer, paylaşım gibi konuları inceleyen ve mevcut kaynakların sınırlı, insan ihtiyaçlarının ise sınırsız olduğu teziyle yola çıkan bir bilim dalı olarak kabul edilir. Başlangıçta insan ihtiyaçlarının karşılanması fikriyle hareket eden ekonomik araştırmalar, özellikle merkantilist dönemle birlikte ulusların nasıl zenginleşeceği konularını araştırır. Sanayi devriminin zenginleştirdiği kapitalistler ekonominin bir bilim dalı olarak kabul edilmesine, servetlerini bu ekonomist bilim adamlarının bulgu ve önerileriyle artırmaya çalışmışlardır.

Ekonominin ayrı bir bilim dalı olmasını sağlayan miktar teorisi, fiyat, faiz gibi konular ilk defa 16. yy. içinde geniş çaplı ele alınmıştır. 16. yy.'da John Hales (1584-1656) ekonominin ayrı bir bilim dalı olarak ele alınması gerektiğini savunmuştur. Bu görüşleriyle Hales, kendinden sonra gelen Locke, Hume, A. Smith, J.S. Mill gibi düşünörlere ve ekonomistlere de ilham kaynağı olmuştur. 18. yy.'da David Hume (1711-1776) ekonominin bağımsız bir bilim dalına dönüşmesini kabul ettirmiştir. Artık ekonomi bilimi otomatik denge mekanizması, serbest ticaret, liberal dış ticaret dengesi, külçeciliğin problemleri, kağıt paranın önemi, sermaye, emek, faiz, miktar gibi ekonomik teoriler ve politikalar hakkında geniş çaplı ve bilimsel araştırmalar yapar hale gelmiştir.

Sanayi devrimiyle birlikte ekonominin uğraştığı alanlar da genişler, ekonomik uzmanlıklar geliştirilir. Nitekim zamanla ekonomi ekonomik düzenin nasıl olması gerektiğine dair hedef belirleyen, bu hedeflere nasıl ulaşılacağına dair fikir üreten normatif ekonomi, ekonomi içinde sürekli geçerli kanunları bulmaya çalışan pozitif ekonomi, daha sonra mikro ekonomi, makro

ekonomi gibi dallar gelişti. Zaman ilerledikçe bu dallara uluslararası ekonomi, kamu ekonomisi, çevre ekonomisi, sanayi ekonomisi, tarım ekonomisi, işletme ekonomisi gibi birçok alt dallar eklendi.

Bazı düşünürler modern ekonomi biliminin temellerinin 1776 yılında Adam Smith'in yazdığı "Ulusların Zenginliği" adlı eseriyle atıldığını ileri sürerler. Atilla Yayla da aynı kanaattedir. Yayla, Adam Smith için iktisat ilminin kurucu babası der. (A. Yayla, Liberalizm. Liberte Yay. 6. Baskı, sh. 73) Adına klasik politik ekonomi denilen bu dönemde, A. Smith ile birlikte J. B. Say, D. Ricardo, T. R. Malthus, J.S. Mill gibi araştırmacılar da ekonomiyle ilgili düşüncelerini belirtmişlerdir.

İslamcı düşünür Muhammed Bakır Sadr da ekonomi biliminin doğuşunu klasik ekonomi bilginlerine dayandırır ve bu bilginlerde, 1-Ekonomik hayat belirli tabiat güçlerine bağlı olarak seyrettiği ve 2- Ekonomi bilimin keşfetmesi gereken bu tabiat kanunları, özgür bir ortamda uygulandıkları taktirde insanlığın mutluluğunu sağlamayı garanti ettiği fikrinin hakim olduğunu belirtir. (M. Bakır Sadr, İslam Ekonomi Doktrini, sh. 249)

Marx, politik ekonominin manifaktür dönemde ilk kez bilim olarak ortaya çıktığını, Engels ise bu bilimin ticaretin genişlemesinin doğal bir sonucu olarak ortaya çıktığını iddia eder. Nitekim Engels, "Ekonomi Politğin Bir Eleştiri Denemesi" adlı makalesinde "Politik ekonominin ortaya çıkmasıyla birlikte ilkel, bilimsel olmayan dolandırıcılığın yerini bilimsel bir dolandırıcılık yöntemi aldığını, politik ekonominin zenginleştirme bilimi olduğunu belirtir.

Ekonominin tıpkı fizik, matematik gibi belirli yasalar içerdiğini ve bu yasaların bilimsel yolla bulunabileceği fikrinin temelleri bu dönemde atıldı ve bu fikre 1850'li yıllarda sosyalistler de inandı. Nitekim Marx, Kapital adlı eserinin "Almanca Birinci Baskıya Önsözünde" şöyle der: "Bu yapıtın son amacı da zaten modern toplumun ekonomik hareket yasasını ortaya çıkarmaktır." (Karl Marx, Kapital, 1.Cilt, sh.18, Sol Yay.5. Baskı, Ekim 1997)

Oysa ne ekonominin, ne de sosyolojinin sanıldığı gibi kesinleşmiş yasaları vardır. Sosyoloji de ekonomi de şayet bilim olarak kabul edilse bile soyut bilimdir. Böyle olmasaydı, dünyanın en zengin insanların ekonomi bilimciler olması gerekirdi veya ekonomi bilimciler kapitalist ülkelerde meydana gelecek krizleri bilirlerdi veya bilemezlerse bile, bu krizlerden kısa sürede çıkmanın yolunu gösterirlerdi. Oysa pratikte kriz öncesinde, kriz sırasında ve kriz sonrasında her kafadan farklı ses çıkmakta, bir ekonomi bilimcinin görüşünü diğeri yalanlamakta veya tam tersini söylemektedir.

Kapitalist düzenin önemli yatırımcılarından ve çok kazananlarından George Soros, ekonomiyle ilgili, "Aynı kuralların her zaman uygulanamayacağını gördüm." diyor. (G. Soros, Açık Toplum, sh. 135) Serbest piyasa teorisiyle ilgili de "... Bireysel çıkarların peşinden koşulmasının ortak çıkarın güvencesi olduğu fikri çekici, ama yanlış bir fikirdir." (G. Soros, age, sh. 134) demektedir.

Muhammed Bakır Sadr, doktriner kapitalizmin kapitalistlerin kurmuş oldukları ekonomi biliminin bir sonucu olmadığını ileri sürer. Sadr'a göre kapitalist doktrin bilimsel bir karaktere sahip değildir ve varlık gerekçelerini de ekonomik bilimi kanunlarından almamaktadır. Kapitalist ekonomideki bilimsel kanunlar, özel bir doktrin çerçevesindeki bilimsel kanunlar olup, fizik, kimya ve doğa kanunları gibi her toplumda, her zaman ve her yerde uygulanabilen mutlak kanunlar değildir.(M. B. Sadr, age, sh. 255)

Soros, "Aydınlanmanın göze çarpan bilimsel başarısı Newton fiziği idi ve iktisat teorisi onu taklit etmeye çalıştı. Denge bir Newton kavramıydı ve iktisat teorisi onu şevkle kabul etti." (Soros, age, sh. 65)

Teorisi sınıf savaşına dayanan ve şiddet yöntemini tek çıkar yol olarak gören Marx'ın bilimsel(!) sosyalizmi ne kadar bilimselse, bireysel çıkarların kolektif çıkarları sağlayacağı fikrine dayanan serbest piyasa teorisi de o kadar bilimseldir.

Bu bilimsel tezlerin pratikte gerçek karşılıkları yoktur.

ÖĞRETMEN İSTİYORUM

Tüm yönler kayıp hâlde yol ayırımında iken
Hak yolu bulduracak öğretmen istiyorum.
Çevreyi sarmak için tam çoğalmadan diken,
Güllerle dolduracak öğretmen istiyorum.

Duyu organlarıyla bir yere dek herkes var,
Tehlikeleri görüp ekserisi zor savar,
Kuralsız örülse de er geç yıkılır duvar,
Bilgiye daldıracak öğretmen istiyorum.

Şu karışık dünyada her kafadan farklı ses,
Kimi burnundan solur kimindeyse pis nefes,
Bir kısmına sarayken bir kısmına da kafes,
Âlemi olduracak öğretmen istiyorum.

Davası batıl olup haklı geçinen nice,
Hesap yapılamıyor yeterince iyice,
Göz göre göre gündüz yaşatılınca gece,
Kaosu kaldıracak öğretmen istiyorum.

Hiçbir zaman karanlık örtü olmamalıdır,
Tedirgince insanlar bela bulmamalıdır,
Sıkıntısından kimse saç baş yolmamalıdır,
Yüzleri güldürecek öğretmen istiyorum.

Güvensizlik egemen, kim kime inanıyor?
Kaç kişi güven verip edeple donanıyor?
Ebeveyn evladıyla; can, canla sınanıyor,
Mikrobu öldürecek öğretmen istiyorum.

Henüz erişilmemiş öyle çok sahiller var,
Karun gibi yaşayıp yoksula dâhiller var,
Her şeyi bilip(!) Hakk'ı bilmeyen cahiller var,
Gerçeği bildirecek öğretmen istiyorum.

Birçok kafatasında bilgiyle kirli beyin,
Zalim cahil değil ki birazcık inceleyin,
Temiz fikirler için zemini belirleyin,
Kötüyü sildirecek öğretmen istiyorum.

M. Fatih KAHRAMAN - MALATYA

KARAMETE
TANITIM & TASARIM

Ziya Bey Caddesi 26/4 Balgat / ANKARA Tel: 0312 287 40 47 Faks: 0312 287 41 88

www.karamete.com.tr
www.karametepromosyon.com

MİLLÎ ŞUUR 'un katkılarıyla

6. KISA FİLM

SENARYO YARIŞMASI

BAŞVURU ŞARTLARI
JÜRİ VE ÖDÜL
BİLGİLERİ İÇİN

www.ogder.org

Şuurlu Öğretmenler Derneği (ÖĞ-DER) tarafından "*Göç, Hicret ve Mülteciler*" konulu 6. Kısa Film Senaryo Yarışması düzenlenecektir. Yarışma ülkemizde Türk sinemasının, kısa filmin ve millî şuurun gelişmesine katkıda bulunmayı, sinemamıza millî bir kimlik kazandıracak senaryolar oluşturmayı ve senaryo yazarlarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Senaryo yarışmamıza eli kalem tutan herkesin katılmasını bekliyoruz.

Son Başvuru Tarihi: 10 Mayıs 2017

Adres: Ziyabey Cd. 1420. Sk. No:2/1 Balgat / ANKARA

Tel: +90 (312) 286 18 83

Fax: +90 (312) 287 61 80

E-posta: info@ogder.org

www.ogder.org

[SuurluOgretmenlerDernegi](https://www.facebook.com/SuurluOgretmenlerDernegi)

[SuurluOgretmen](https://twitter.com/SuurluOgretmen)

ÖĞRETMENLER VAKFI

" Güven Kapısı "

BİR HARF ÖĞRETENİN *
DUA EDEN BİR ELİN *
AÇIK BİR AMEL DEFTERİN *
BİR HAYIR KAPIN *
SİKINTILI ANLARINDA SIĞINAĞIN *
YOKSUL VE KİMSESİZ ÇOCUKLARA BİR KATKIN *
SENİ UNUTTURMAYACAK BİR ESERİN *
GELECEĞİN TEMİNATI BİR NESLİN *

Olsun İster misin?

Öğretmenler Vakfı
Nakdi Bağışlarınız İçin

Kuveyt Türk Balgat Şubesi
IBAN NO: TR 86 0020 5000
0087 8847 1000 01

Vakıfbank Balgat Şubesi
IBAN NO: TR 10 0001 5001
5800 7284 4287 44

Ziyabey Cad. 1420 Sk. No:2/1 Balgat / ANKARA
Tel: 0(312) 286 18 83 • Faks: 0(312) 287 61 80

A collection of Sinav TEOG and TİM DERSLER textbooks for various grade levels (2nd to 11th) and subjects (Mathematics, Science, Turkish, English, etc.), arranged on a wooden surface. The books are white with colorful covers and the Sinav logo. The top row shows books for 2nd, 3rd, 4th, 5th, 6th, 7th, and 11th grades. The bottom row shows books for 8th, 9th, 10th, and 11th grades. The 8th grade book is labeled 'TEOG'. The 11th grade books are labeled 'TİM DERSLER'. The covers feature various illustrations related to the subjects, such as a puzzle, a globe, a target, and a pomegranate.

SINAV

